

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ
ΕΡΥΘΡΟΣ + ΣΤΑΥΡΟΣ
ΝΕΟΤΗΤΟΣ

7
1
3
NOΕΜΒΡΙΟΣ 1954

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΕΡΥΘΡΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ ΝΕΟΤΗΤΟΣ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΙΣ

Τού, ὑπὸ τὴν Ὑψηλὴν Προστασίαν τῆς Α. Μ. τοῦ ΒΑΣΙΛΕΩΣ καὶ τὴν ἐπίτιμον Προεδρείαν τῆς Α. Μ. τῆς ΒΑΣΙΛΙΣΣΗΣ, ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΡΥΘΡΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ

Α'. ΠΕΡΙΟΔΟΣ 1924—1941

Β'. ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΕΤΟΣ 1941

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 1954

ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 2

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΥΠΟ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ: Μακένζυ Κίγκ 3 (πρώην Λυκαβηττοῦ) ΑΘΗΝΑΙ—Τηλέφ. 613-571

ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΣΥΜΦΩΝΩΣ ΑΡΘΡ. 6 Α. Ν. 1092

Διευθύνσεις Περιόδικου: ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΧΡ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ, Δώρα 8, Ἰστρία 22

Διευθύνσεις Τυπογραφείου: «ΠΥΡΣΟΣ» Α. Ε., Ἱερά Ὁδὸς 61

Τιμὴ Φύλλου Δρχ. 1,50 — Ἐτησίᾳ συνδρομὴ ἑσῶτ. Δρχ. 12 (νέαι), ἑξῶτ. 10 σελλίνια ἢ 2 δολάρια

Συνδρομαὶ καὶ ἀντίτιμον περιόδικου νὰ στέλλωνται μὲ ταχυδρομικὴ ἢ τραπεζικὴ ἐπιταγὴ ἀπὸ σὺντάκτη

«Ἑλληνικὸν Ἐρυθρὸν Σταυρὸν Νεότητος», ὁδὸς Μακένζυ Κίγκ 3, Ἀθήνας

Ἡ Συντακτικὴ ἐπιτροπὴ ἀποφαίνεται περὶ τῆς δημοσιεύσεως ἢ μὴ τῶν ἀποστελλομένων χειρογράφων, τὰ ὁποῖα δημοσιεύονται ἢ μὴ δὲν ἐπιστρέφονται.

ΕΞΟΦΛΗΣΙΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ

Παρακαλοῦμεν θερμῶς τοὺς καθυστεροῦντας μέχρι σήμερον τὴν ἐξόφλησιν τῆς πρὸς τὸ περιοδικὸν ὀφειλῆς των, ὅπως ἐπισπεύσουν ταύτην.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ — CONTENTS

Μία ἐπέτειος, Ἀχ. Γεροκωστοπούλου, Ὑπουργοῦ Παιδείας	1	An anniversary by A. Yerocostopoulos, Minister of Education	1
Τὸ εἰκοσιεττάρων τοῦ Ἀθηναίου, Γ. Κουρμούλη	2	Athenian's day by G. Kourmoulis	2
Ντόρα Δ' Ἰστρία, Ε. Φωτιάδης	3	Dora d' Istria by E. Photiades	3
Τὸ ἐρωτηματολόγιον τῆς ὑγείας Σπ. Δοξιάδης	4	Questionnaire on health by Sp. Doxiades	4
β) Α' Βοήθειαι, Ἐπίδεσμοι	4	b) First aid: Dressings	4
Ὁ βυθὸς τῶν θαλάσσαν, Ν. Δημητροκάλλη	5	The bottom of the seas by N. Demetrocallis	5
Χειμερία νάρκη, β) Ἡλῖος καὶ παιδί (ποίημα), Σ. Κωτσερῖδης	6	Hibernation. b) The Sun and the child by S. Kotsarides	6
Ἀχελῷος, Π. Καλλονάρου	7	Acheloos by P. Kalonaros	7
Οἱ Γεωργικοὶ Συνεταιρισμοί, Κ. Ζευγὰ	8	Agricultural cooperatives by K. Zevgas	8
Ἡ μικρὴ Βασιλοπούλα καὶ οἱ Κύκνοι (παραμῦθι Ἀντερσεν, Διασκευὴ Β.)	9	The princess and the swans (tale)	9
Παλαιῆς Χριστιανικῆς ἐκκλησίης, Μ. Νικολαΐδης	10	Old christian churches by M. Nicolaidis	10
Λέβενχουκ, Ὑπατ. Βουρλούμη	11	Levenhook by Hyp. Vourloumis	11
Φωτογραφίης δράσεως	12—13	Activity in pictures	12—13
Γεδεὼν, Κ. Παπαναγιώτου, β) Ὑπὸ τὴν Παναγίαν (ποίημα Γ. Ξύδη)	14	Gedeon by K. Papapanagiotou	14
Τὸ τριαντάφυλλο, Γλ. Πρωτοπαπᾶ	15	b) To the holy Virgin by G. Xydis	15
Ἡ Ἑλληνικὴ Πανίδα, Π. Γρίσπου	16	The rose by Gl. Protopapas	16
Παλαιοὶ ἀγῶνες πυγμαχίας, Σπ. Αὐλωνίτης	17	The Greek fauna by P. Grispos	17
Κίνησις Ε. Ε. Σ. Ν.	18—21	Old boxing matches by Sp. Avlonites	18
Δράσις ὁμάδων Ε. Ε. Σ. Ν.	22	G.J.R.C. Movement	19—21
Ἡ ἀλληλογραφία τῆς Θεῆς Σταυρούλας	23	Activity of J.R.C. groups	22
Μαθητικὴ Συνεργασία	24	Aunt Stavroula's Correspondence	23
Πῶς νὰ περπατῇς στὸ δρόμο, ΑΝ. ΒΩ.	25	Pupils' contribution	24
Ἐσωτερικὴ ἐξωφύλλου: Παῦλος Μελάς (ποίημα), Κ. Παλαμᾶ		How to walk in the street by ΑΝ. ΒΩ.	25
Ὁπισθόφυλλο: Ὁ φάρδος, Στίχοι: Μ. Στασινοπούλου, Μουσικὴ: Ἀλ. Παναγιωτοπούλου.		Inside front cover: The fisherman: Music by Αλ. Panagiotopoulos, Verses by Μ. Stasinopoulos.	

Διόρθωσις: Εἰς τὸ περιοδικὸν Ὀκτωβρίου σελ. 3 «Τὸ τραγοῦδι τῆς Νέας Γενεᾶς» ἀνεγράφη ἐκ παραδρομῆς Α. Σημηριώτῃ ἀντὶ Σ. τ. Σ. π. ε. ρ. α. ν. τ. α.

ΚΩΣΤΗ ΠΑΔΑΜΑ

ΠΑΥΛΟΣ ΜΕΛΑΣ

Σὲ κλαίει λαός, Πάντα χλωρὸ νὰ σιεῖται τὸ χορτάρι
στὸν τόπο πού σέ πλάγιασε τὸ βόλι, ὦ παλληκάρη!
Πανάλαφρος ὁ ὕπνος σου· τοῦ Ἀπρίλη τὰ πουλιά
σὰν τοῦ σπιτιοῦ σου νὰ τὰκούς λογάκια καὶ φιλιά,
καὶ νὰ σοῦ φτάνουν τοῦ χειμῶνα οἱ καταρράχτες

σὰν τουφεκιοῦ ἀστραπόβροντα καὶ σὰν πολέμου
(κράχτες)
Πλατεῖα τοῦ ὁνείρου μας ἢ γῆ καὶ ἀπόμακρη. Καὶ
(γέρνεις ἐκεῖ καὶ σβείς γοργά,
Ἱερὴ στιγμή! Σὰν πιδὶ πλατεῖα τὴ δείχνεις, καὶ τὴ
ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΩΤΩΝ σὰν πιδὶ κοντά!

ΚΟΣΜΗΤΕΙΑ

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΑΡΧΕΙΟΥ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ

ΔΩΡΕΑ 1. Τμήμα

ΗΜΕΡΟΜ. 16885

ΑΡΙΘ. 36199

ΜΙΑ ΕΠΕΤΕΙΟΣ

ΑΧ. ΓΕΡΟΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ, Ὑπουργοῦ Παιδείας

Παρήλθον πενήντα ἔτη ἀπὸ τῆς ἡμέρας κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ Παῦλος Μελάς, ὡς Μίκης Ζέζας, ἐχάριζε μὲ τὸν θάνατόν του νέαν, ἀληθινὴν ζωὴν εἰς τὸ ἔθνος καὶ ἀφύπνιζεν εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ λαοῦ τὰς ἀφάρτους ἠθικάς δυνάμεις, μὲ τὰς ὁποίας ἀργότερον ἐμεγαλουργήσεν.

Ὁ ὠραίος, ὁ ἀριστοκράτης ἐκεῖνος ἀξιωματικός, ἀνθυπολοχαγὸς τοῦ Πυροβολικοῦ, ἀνήκων εἰς οἰκογένειαν διὰ τὴν ὁποίαν ὁ πατριωτισμὸς ἦτο θρησκεία, εἶχε γευθῇ, νεώτατος ἀκόμη, τὴν βαθυτάτην πικρίαν τοῦ αὐτοῦ πολέμου τοῦ 1897 καὶ ἐπειτα παρηκολούθει μὲ πόνον τὰς ἐγκληματικὰς προσπάθειάς τῶν Βουλγάρων καὶ τὰ ἀπερίγραπτα ἐγκλήματα τῶν εἰς τὴν Μακεδονίαν, χώραν τοῦ πανελληνίου ὁνείρου τότε. Μέσα εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ Παύλου Μελά εἶχε ἀνάψει ἡ φλόγα μιᾶς ἱερᾶς ὑποχρεώσεως. Ἐπρεπε νὰ σωθῇ ἡ Μακεδονία. Καὶ θὰ ἦτο δυνατόν νὰ σωθῇ, ἐσκέπτετο καὶ ἐκήρυσσε, διὰ μιᾶς καταλλήλου ὁργανώσεως τῆς ἀμύνης τῆς. Διὰ τὴν πραγματοποίησιν τῆς ιδέας τοῦ αὐτοῦ διέθεσεν ὅλας τὰς δυνάμεις. Εἶχε σύμφωνον μαζί του, τὸν ἄλλον μεγάλον Ἕλληνα, τὸν Ἰωάννα Δραγοῦμην, γυναικαδελφόν του, ὁ ὁποῖος ὡς πρόξενος τῆς Ἑλλάδος εἰς Μοναστήριον εἶχεν ἐμπνευσθῇ καὶ ὁργανώσῃ τὸν Μακεδονικὸν ἀγῶνα, ἀκατάβλητος ἐργάτης καὶ ἐμπνευστὴς τῆς μεγάλης ἐκείνης ἐθνικῆς προσπάθειας, πού ἀποτελεῖ μίαν τῶν λαμπροτέρων σελίδων τῆς ἱστορίας μας, διότι κατεκύρωσε μὲ τὸ αἷμα ἡρώων καὶ μαρτύρων τὰ δικαιώματά μας ἐπὶ τῆς Μακεδονίας μας.

Ὁ Παῦλος Μελάς κινεῖται διὰ νὰ μεταδώσῃ τὴν πίστιν του εἰς ὅλους, εἰς τὴν οἰκογένειάν του, τοὺς φίλους του, τοὺς πολιτικούς. Γίνεται ὁ κήρυξ τοῦ ὑψηλοῦ, τοῦ ἀγίου αὐτοῦ καθήκοντος. Θέλει νὰ διαλύσῃ πλάνους, νὰ ἐξυπνήσῃ κοιμωμένας συνειδήσεις, νὰ στηρίξῃ παραλύτους θελήσεις, νὰ διαλύσῃ τὴν παγερὰν ἀδιαφορίαν καὶ τὴν νάρκην, τὴν ἀπιστίαν καὶ τὴν ἀμφιβολίαν, τοὺς δισταγμούς καὶ τὴν ἀτολίαν, πού παρέλυνον τὰς δυνάμεις τοῦ λαοῦ. Ἐγίνεν ὁ κήρυξ καὶ ὁ διδάσκαλος τοῦ ἐθνικοῦ καθήκοντος, ὁ ὁποῖος ὑπενθύνει εἰς ὅλους τὴν ὑποχρεώσιν των ἑναντί τῆς Μακεδονίας. Ἐδείξεν εἰς αὐτοὺς τὸν δρόμον πρὸς ἐκείνην. Ἀφίνει τὴν οἰκογένειάν του, τὴν λατρετὴν τοῦ σύζυγον, τὰ τέκνα του καὶ ἀκολουθεῖ τὸν σκοπὸν του. Τρεῖς φορὰς μεταβαίνει εἰς τὴν Μακεδονίαν. Φεύγει τὴν 24ην Φεβρουαρίου 1904 μαζί μὲ τέσσαρας ἄλλους ἀξιωματικούς πρὸς μελέτην τῆς καταστάσεως.

Μετὰ τὴν ἐπιστροφὴν του, τρέχει παντοῦ, ἀεικίνητος, οὔτε αὐτὸς ἡσυχάζει οὔτε ἀφήνει κανένα ἄλλον ἡσυχον. Ἦτο, ὅπως ἔλεγον, ὁ Ἀδιόρθωτος, διότι ἐπίστευεν εἰς τὸν σκοπὸν του, εἰς τὴν ἀποστολήν του, εἰς τὸ καθήκον του, εἰς τὴν ὑποχρεώσιν του, εἰς τὴν Μα-

κεδονίαν. Ἦτο ἀπόστολος καὶ κατηχητής. Ἀπόστολος καὶ φορεὺς ἐνεργείας, δράσεως, θυσίας.

Ἀναχωρεῖ καὶ πάλιν διὰ δευτέραν φοράν, τὴν 10ην Ἰουλίου 1904. Τὴν τρίτην φοράν, τὴν 18ην Αὐγούστου 1904 ἔφυγε διὰ νὰ μὴ ἐπιστρέψῃ πλέον. Ἐπεσε τὴν 13ην Ὀκτωβρίου εἰς τὴν Στάτισταν. Ὅταν εἶχε φθάσει εἰς τὰ σύνορα, ἔγραψεν εἰς τὴν σύζυγόν του: «Ἀναλαμβάνω αὐτὸν τὸν ἀγῶνα μὲ ὅλην μου τὴν ψυχὴν καὶ μὲ τὴν ιδέαν ὅτι εἶμαι ὑποχρεωμένος νὰ τὸν ἀναλάβω». Εἰς τὸν Στέφανον Δραγοῦμην, τὸν αἰμυνηστον Πρωθυπουργόν, πειθερόν του, εἶπε πρὶν ἀναχωρήσῃ ὅτι «θὰ ἦτο εὐτυχὴς ἂν φονευόμενος ἐγίνετο ἀφορμὴ ν' ἀφύπνισῃ πανελλήνιον τὸ ὑπὲρ τῆς Μακεδονίας ἐνδιαφέρον». Καὶ τὸ ἀφύπνισεν.

Ὅταν ἡ εἰδησις τοῦ ἡρώικοῦ του θανάτου διεδόθη, τὸ πανελλήνιον ὁλόκληρον συνεκλονίσθη, συνεταράχθη, ἔκλαυσεν, ὠρκίσθη ἐκδίκησιν. Μὲ τὴν θυσίαν του ὁ ἀνθυπολοχαγὸς ἐκεῖνος τοῦ Πυροβολικοῦ ἐγίνετο διδάσκαλος καὶ ὁδηγὸς τοῦ ἔθνους του, διδάσκαλος ἐθνικῆς ἐνεργείας καὶ ὁδηγὸς πρὸς τὴν ὁδὸν τῶν μεγάλων ὑποχρεώσεων. Ἐδίδαξεν εἰς τὸ ἔθνος ὅτι οἱ λαοί, πού θέλουν νὰ ζήσουν δὲν λογοκοποῦν, ἀλλ' ἐργάζονται, δὲν ὀνειροπολοῦν ἀλλὰ κινούνται, δὲν ἐλπικοποῦν ἀλλὰ μάχονται. Ὑπενθύμισε εἰς αὐτὸ ὅτι ἡ Μακεδονία δὲν ἦτο ξένη πρὸς τὰς Ἀθήνας, ἀλλ' ὅτι ὑπῆρχον μετὰ τῶν προαιώνιων καὶ ἀκατάλυτοι δεσμοί, τοὺς ὁποῖους καμμία ἀδιαφορία καὶ κανεὶς δισταγμὸς ἢ ψυχικὴ νάρκη δὲν ἦτο δυνατόν νὰ παραλύσουν οὔτε καὶ νὰ ἐξασθενήσουν.

Ὁ εὐγενὴς στρατιώτης, ὁ ὁποῖος ἐγκατέλειπε τοὺς ἀριστοκρατικούς καὶ λογοκοπικούς κύκλους τῶν Ἀθηνῶν, διὰ νὰ ἀναστήσῃ τὸν ἀρματωλικισμόν τοῦ Εἰκοσιένα ἐπάνω εἰς τὰ Μακεδονικὰ βουνά, εἶχε τὸ προνόμιον τῶν ἐξαιρετικῶν υπάρξεων, πού ἔχουν προικισθῇ ἀπὸ τὸν Θεόν μὲ τὴν δύναμιν νὰ γίνωνται πρωτοπόροι καὶ πρόδρομοι καὶ νὰ ὁδηγοῦνται ἀπὸ τὸ φῶς τῆς ψυχῆς των πρὸς τὴν θυσίαν, διὰ νὰ θεμελιώσουν δι' αὐτῆς μὲ τὸ αἷμα των μίαν νέαν ἐποχὴν. Καὶ τὴν ἐθεμελίωσεν ὁ ἀνθυπολοχαγὸς Παῦλος Μελάς, ὡς ἀρματωλὸς Μίκης Ζέζας. Ὁ θάνατός του ἦτο σάλπισμα ἀφύπνισως. Μετὰ τὴν ἐθνικὴν πτώσιν τοῦ 97, ὁ Μελάς μὲ τὸν ἐνδοξον θάνατόν του ἐγίνετο τὸ σύμβολον τῆς ἐθνικῆς ἀναγεννήσεως, διότι ἐδείξεν εἰς τὸ ἔθνος τὸν δρόμον τοῦ καθήκοντος, τὸν δρόμον πού ἠκολούθησαν τὸ 1912 καὶ 13 αἱ Ἑλληνικαὶ φάλαγγες, φέρουσαι τὴν ἐλευθερίαν εἰς τὴν Μακεδονίαν καὶ τὴν δόξαν εἰς τὴν Πατρίδα.

Παρήλθον πενήντα ἔτη. Ὁ Παῦλος Μελάς ζῇ εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ ἔθνους καὶ εἰς τὴν ἱστορίαν του, ὡς θεμελιωτὴς μιᾶς νέας ἡρωικῆς παραδόσεως. Ἡ

ΠΑΥΛΟΣ ΜΕΛΑΣ
1870 — 1904

Ἑλλάς δὲν ἔπαυσεν ἔκτοτε ν' ἀγωνίζεται. Τώρα ἀκόμη διεξάγει ἀγώνα ἐπὶ τοῦ εἰρηνικοῦ πεδίου, διὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς Κύπρου τῆς, τῆς μεγαλονήσου μετὰ τὴν ἀδάμαστον ἐλληνικὴν ψυχὴν, ἀποφασισμένη νὰ προχωρήσῃ πρὸς τὴν δικαίωσιν τοῦ νομίμου πόθου τῆς, ἐτοιμὴ διὰ κάθε θυσίαν. Ἡ νέα παράδοσις ἡ ὁποία ἐθεμελιώθη τὴν 13ην Ὀκτωβρίου 1904 εἰς τὴν μακεδονικὴν Στάτισταν καὶ ἐποτίσθη μετὰ τὸ αἷμα τοῦ Παύλου Μελά, ἐπιβάλλει ὡς ἱερὸν καθήκον καὶ ἐπιβλῆ-

τικὴν ὑποχρέωσιν τὴν ἱκανοποίησιν τῶν ἐθνικῶν μαζῶν διεκδικήσεων. Καὶ διὰ τοῦτο, τὸ καλλίτερον μνημό-συνον διὰ τὸν ἥρωα θὰ εἶναι ὁ ὅρκος μας ὅτι θὰ συνεχίσωμεν τὸ ἔργον τοῦ, τὸ ἔργον τῆς ἐθνικῆς ἀποκαταστάσεως μέχρι τῆς πλήρους συμπληρώσεώς τῆς. Δὲν φοβείται ἡ Ἑλληνικὴ ψυχὴ τὴν θυσίαν. Θὰ ἀγωνισθώμεν ὅλοι, μετὰ μίαν θέλησιν, ὁδηγούμενοι ἀπὸ τὸ φῶς τοῦ ἡναψεν Ἐκείνος. Αὐτὸ τὸ ὀρκιζόμεθα εἰς τὴν ἱερὰν μνήμην τοῦ.

Ο ΙΔΙΩΤΙΚΟΣ ΒΙΟΣ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΤΟ ΕΙΚΟΣΙΤΕΤΡΑΩΡΟΝ ΤΟΥ ΑΘΗΝΑΙΟΥ

Γ. Ι. ΚΟΥΡΜΟΥΛΗ, Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν

Ο ΜΕΤΑ ΜΕΣΗΜΒΡΙΑΝ ΧΡΟΝΟΣ. Ἡ μεσημβρινὴ ἐπιστροφὴ εἰς τὴν οἰκίαν διὰ τὸ γεῦμα ἦτο βραχείας διαρκείας. Ὁ ἀρχαῖος Ἀθηναῖος ἐγευματίετο ἢ, ὅπως ἐλέγετο, ἡ ρίστα, δηλαδὴ ἐλάμβανε τὸ ἀριστόν, ὅπως ὠνομάζετο τὸ μεσημβρινὸν φαγητόν, μετὰ τῆς οἰκογενείας του. Μετὰ βραχείαν συζήτησιν περὶ τῶν οἰκογενειακῶν ὑποθέσεων, ἐξήρχετο καὶ πάλιν διὰ νὰ συνεχίσῃ τὰς καθημερινὰς του ἀσχολίας.

Ἡ μεσημβρινὴ κατάκλισις καὶ ἀ-

καὶ οἱ φίλοι ἐκ τῆν χρηστῶν πολιτῶν καὶ διήρχοντο τὰ ἀπογευματὰ τῶν συζητούντες περὶ τῶν συμβεβηκότων τῆς ἡμέρας ἢ περὶ τῶν πολιτικῶν καὶ ἄλλων σπουδαίων ζητημάτων.

Διὰ τοὺς πλέον ἀμερίμους καὶ ἀπερίσπαστους ἐκ τῶν πολιτῶν ὑπάρχον αἱ λ. ε. σ. χ. α. Ἦσαν δ' αὐταὶ στοαὶ ἢ καὶ λαμπρὰ οἰκοδομήματα, ἀφιερωμένα συνήθως εἰς τὸν προσάτην τῶν λεσχῶν θεῶν Ἀπόλλωνα, ὁ ὁποῖος ὠνομάζετο λ. ε. σ. χ. η. ν. ὁ ρ. ι. ο. ς., ὡς προστάτης τῶν εἰς τὰς λέσχας συνελεύσεων. Ἐκεῖ ἡνοίγετο ἐλεύθερον στάδιον ἀναπτύξεως τῆς εὐγλωττίας τῶν προγόνων μας, κατὰ τὴν συζήτησιν ὅχι μόνον σπουδαίων, ἀλλὰ καὶ κοινῶν, δηλαδὴ ἀσημάντων ζητημάτων. Ἀπὸ τῶν λεσχῶν ὠνομάσθησαν οἱ θαμνῶνες τῶν ἀδολέσχαι, λέξεις ποὺ ἐδῆλυνεν κυρίως μὲν τοὺς πολυλόγους καὶ φλυαροὺς, ἀλλὰ καὶ τοὺς ὀξείας καὶ λεπτοὺς τὴν διάνοιαν καὶ ἀδολέσχαι ἐλέγετο κυρίως

νάπαυσις ἦτο ἄγνωστος διὰ τὸν ἀρχαῖον Ἕλληνα. Ἐκείνοι οἱ ὅποιοι εἰχον τὴν κακὴν συνήθειαν νὰ κοιμῶνται κατὰ τὴν ἡμέραν ἔχαιρον κακῆς φήμης, διότι μόνον οἱ νύκτες οὐκ ἐπείκει, οἱ ὅποιοι ἡγρύνοντες κλέπτοντες, ἦσαν ἡ μερόκοιτοι ἄνδρες.

Κατὰ τὴν ἀπογευματινὴν αὐτοῦ ἐξοδὸν ὁ Ἀθηναῖος ἡσυχάζετο μέχρι ἐσπέρας μετὰ τὰς ἀτομικὰς του ὑποθέσεις. Ὅσακις ἦτο ἐλεύθερος ἐφοίτα εἰς κανένα κουρείον ἢ μυροπωλεῖον ἢ σκυτοτομεῖον ἢ ἀνάλογον ἐργαστήριον, ἀπὸ ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα ἦσαν πλησίον τῆς ἀγορᾶς ἢ ἀκόμη καὶ εἰς κανένα λουτρόνα. Εἰς τοῦ εἶδους αὐτοῦ τὰ ἐργαστήρια καὶ καταστήματα συνηνῶντο οἱ γνωστοὶ

μὲν ἡ φλυαρία, ἀλλὰ καὶ ἡ λεπτότης καὶ ὀξύτης τῆς διανοίας.

Οἱ μᾶλλον ἀμόρφωτοι καὶ ἀγροῖκοι ἐκ τῶν πολιτῶν τέλος ἐσύχναζον εἰς τὰς κ. ι. ρ. α. φ. εἰ α, ἕνα εἶδος χαρτοπακτικῶν λεσχῶν, ὅπου ἐπαιζαν κύβους, ἢ εἰς τὰς κ. α. π. η. λ. εἰ α δι' οἶνοποσίαν.

Τοιοῦτοτρόπως διήρχετο ὁ ἀπογευματινὸς χρόνος τῶν Ἀθηναίων μέχρι τῆς ὥρας, κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ ν. δ. ε. κ. α. π. ο. υ. ν. τ. ο. ι. χ. εἰ ο. ν., δηλαδὴ ἡ σκιά τοῦ γνῶμονος τοῦ ἡλιακοῦ ὥρολογίου ἐφθάνε τὸ μήκος τῶν δέκα ποδῶν. Ἡ ὥρα αὕτη συνέπιπτε περίπου μετὰ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου.

Τὴν περὶ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου συμπύπτουσιν ἐπιστροφὴν εἰς τὴν

οἰκίαν ἠκολούθει τὸ δείπνον καὶ ἐν συνεχείᾳ ἡ ἐνὼρις κατάκλισις. Διὰ νὰ εἶναι εἰς θέσιν νὰ ἐγείρωνται τὴν πρωΐαν «ἐϋθεῖν» ἔπρεπε νὰ κατακλίνωνται πολὺ ἐνῶρις.

Τὸ συνήθες οἰκογενειακὸν δείπνον τοῦ ἀρχαίου Ἑλλήνος ἦτο λιτὸν καὶ ἀπέριτον. Ἀμα τῇ δύσει τοῦ ἡλίου ἡ οἰκογένεια συνεκεντροῦτο εἰς τὴν οἰκογενειακὴν τράπεζαν διὰ νὰ δειπνήσῃ. Αἱ γυναῖκες καὶ τὰ παιδιά ἐδείπνων καθήμενοι ἐπὶ «θ. ρ. α. ν. ω. ν.», ἐν εἶδος ξυλίνων καθισμάτων. Τοῦτο ἦτο ἀρχαία συνήθεια, διότι καὶ κατὰ τὰ Ὀμηρικὰ δείπνα ὅλοι οἱ συνδαιτημόνες ἔτρωγον καθήμενοι.

Σὺν τῷ χρόνῳ ὅμως ἐπεκράτησε τὸ ἔθιμον τῆς κατακλίσεως τῶν ἀνδρῶν κατὰ τὰ δείπνα. Ἀκόμη καὶ εἰς τὰς πλέον πτωχὰς καὶ τὰς ἀγροτικὰς οἰκογενείας ὑπῆρχε ἡ εἰδικὴ διὰ τὸν ἀρχηγὸν τῆς οἰκογενείας κλίνη γεύματος. Πολυτελής ἢ σεμνὴ κλίνη, πενιχρὸν κλινίδιον ἢ καὶ ἀκόμη μία ὑψηλὴ στρωμνὴ ἀπὸ δέρματος ἢ καὶ φύλλα.

Εἰς ἡμᾶς βεβαίως, οἱ ὅποιοι, ὅπως καὶ οἱ ἄνθρωποι τῶν ὀμηρικῶν χρόνων, συννηθίζομεν νὰ τρώγωμεν καθήμενοι, φαίνεται παραδόξως ὁ τρόπος αὐτὸς τῆς ἐστίασεως. Ἐν τούτοις δὲν πρέπει νὰ λησμονώμεν ὅτι τὸ ἔθιμον τῆς κατακλίσεως τῶν ἀνδρῶν κατὰ τὰ γεύματα ἐπεκράτησε, διότι ἀπεδίδετο μεγαλύτερα σημασία εἰς τὸν πότον παρὰ εἰς τὸ γεῦμα. Φαίνεται δὲ ὅτι ἔπινε κανεὶς μετὰ μεγαλύτεραν ἀνεσιν, ὅταν ἦτο κατακεκλιμένος παρὰ ὅταν ἐκάθητο. Κρίνων τὸ ἔθιμον ὁ Πλούταρχος, γράφει: «ἡ κλίνη τοῖς πίνουσι καθέδρας ἀμαείνων, ὅτι τὸ δῶμα κατεῖχε καὶ ἀπολύει κινήσεως ἀπάσῃ».

Πλὴν τῶν αὐστηρῶς οἰκογενειακῶν δείπνων ἐπροκαλοῦντο πολλάκις καὶ εὐρύτεραι συγκεντρώσεις, κατὰ τὰς ὁποίας συνηθίζοντο καὶ ἐδείπνων ἀπὸ κοινῆς συγγενεῖς καὶ φίλοι. Τότε ἦτο δυνατόν ἕκαστος νὰ προσκομίσῃ τὰ τρόφιμά του ἐντὸς (Συνέχεια εἰς σελ. 8)

Δὲν εἶναι ὀλίγοι αἱ Ἑλληνίδες, ποὺ ἐτίμησαν καὶ τὰ γράμματα καὶ τὴν τέχνην καὶ τὴν Ἑλλάδα. Εἰς τὴν πρώτην σειρὰν τῶν προνομιούχων αὐτῶν γυναικῶν, ἴσως ἡ προνομιούχος τῶν προνομιούχων εἶναι ἡ πριγκίπισσα Ἑλένη Κολτσῶφ Μασάλσκη, τὸ γένος Γκίκα ποὺ ἔμεινε γνωστὴ μετὰ τὸ φιλολογικὸν τῆς ψευδώνυμον Ντόρα ντ' Ἰστρία, — Δώρα Ἰστρίας, ὅπως τὸ ἀπέδιδαν, εἰς τὰ Ἑλληνικὰ οἱ παλαιότεροι λόγιοι καὶ ἡρέσκετο εἰς τοῦτο καὶ ἡ ἰδία.

Ἐγενήθη εἰς τὸ Βουκουρέστι τῷ 1828. Πατέρας τῆς ἦτο ὁ πριγκίψ Μιχαήλ, υἱὸς τοῦ ἡγεμόνος τῆς Βλαχίας Γρηγορίου, τὸ γένος Γκίκα. Ὁ οἶκος αὐτός, Ἀλβανικῆς προελεύσεως, διεκρίθη κατ' ἐξοχὴν ὡς Ἑλληνικὴ Φαναριωτικὴ οἰκογένεια, ἡ ὁποία ἐδῶκεν εἰς τὴν Μολδαβίαν καὶ Βλαχίαν πολλοὺς ἡγεμόνας καὶ πολιτικούς ἀνδρας. Ἡ μητέρα τῆς, ἡ πριγκίπισσα Αἰκατερίνα ἦτο πολὺ πεπαιδευμένη καὶ ἡ πρώτη γυναῖκα, ποὺ ἔγραψε ρουμανιστὶ.

Ἡ Ἑλένη, ὠραία, χαριτωμένη, μετὰ σπάνιον πνεῦμα ἀνοικτὸν εἰς ὅλας τὰς μαθήσεις καὶ μνημὴν θαυμαστήν, θὰ ἔχη ἀπὸ μικρᾶς ἡλικίας ἀγαπητὰς ἀνασχολήσεις καὶ τὴν μουσικὴν καὶ τὴν ζωγραφικὴν. Ἀν γνωρίζῃ ὅλας σχεδὸν τὰς Εὐρωπαϊκὰς γλώσσας καὶ ἂν ἔχη ἀρκετὰς γνώσεις ἀνατολικῶν γλωσσῶν καὶ φιλολογίαν, — ἀλλὰ καὶ πιάνο παίξι, ὡραῖον καὶ τὸ τραγοῦδι τῆς εἶναι καλύτερον καὶ οἱ ζωγραφικοὶ τῆς πίνακες ἐνῶρις διακρίνονται καὶ βραβεύονται.

Τῷ 1849 θὰ συζευχθῇ τὸν Ρῶσον πριγκίπα Ἀλέξανδρον Κολτσῶφ Μασάλσκη, ἀπόγονον τοῦ Ριούρικ, τοῦ ἱδρυτοῦ τῆς Ρωσικῆς μοναρχίας, — πρὸ τῆς δυναστείας τῶν Ρωμανῶφ. Μένει χήρα νεωτάτη, χωρὶς παιδιά, εἰς νέον γάμον δὲν θέλει νὰ ἔλθῃ. Καὶ ἀρχίζει νὰ ταξιδεύῃ. Καὶ ταξιδεύει πολὺ. Δὲν λησμονεῖ οὐτε τὴν — πολὺ μακρινὴν τότε — Ἀμερικὴν. Τῷ 1860 ἔρχεται εἰς τὴν Ἑλλάδα «πρὸς ἐκπλήρωσιν ἐγκαρδίου πόθου», ὅπως γράφει ἡ ἰδία.

Ντόρα ντ' Ἰστρία

Ε. Π. ΦΩΤΙΑΔΟΥ, Δ) τοῦ τῆς Ἑθν. Βιβλιοθήκης

Ἐπειτα, διανθίζουσα τὴν ζωὴν τῆς πάντοτε μετὰ ἀγαπημένα τῆς ταξίδια, ἀποκτᾷ μόνιμον διαμονὴν εἰς τὴν Φλωρεντίαν. Ἐκεῖ, εἰς ρωμαντικὴν ἑπαυλιν, ὁμώνυμόν τῆς, μετὰ ὠραίους κήπους καὶ πηλῆς, ποὺ ἦσαν ἡ ἀδυναμία τῆς, μελετᾷ, συγγράφει, περιποιεῖται τὰ λουλούδια τῆς.

Ὅλη τῆς ἡ σκέψις καὶ ἡ φροντίς εἶναι νὰ τελειοποιήσῃ τὰς σπουδὰς τῆς καὶ νὰ καλλιέργησιν τὴν τέχνην. Ὀλοκλήρους ἡμέρας ἔμεινε εἰς διβλιοθήκας καὶ ἀρχεῖα. Δὲν ἦτο ὑπερβολικὴ ἡ προσωνυμία, ποὺ τῆς ἔδωκεν: Ζῶσα ἐγκυκλοπαιδεῖα.

Ἀλλ' εἶχε καὶ ἄλλα χαρίσματα: Ἦτο πρώτης τάξεως φιλάθλος. Ρωμαιοὶ καὶ θαρραλεῖς, ἐκλυμδούσε εἰς τὰ παφλαζόντα κύματα τῶν ποταμῶν. Κάποτε ἔπεσεν εἰς τὴν θάλασσαν διὰ νὰ σώσῃ μίαν γυναῖκα, ποὺ ἐκινδύνευε. Ἀκούραστος πεζοπόρος, διέτρεχε πεδιάδες καὶ δάση καὶ ἀνέβαινε εἰς τὰ ὑψηλότερα ὄρη. Ἀνέβη καὶ εἰς αὐτὰς τὰς Ἑλβετικὰς Ἀλπεις, τὰς αἰωνίως χιονοσκεπείς, καὶ ἔφθασε μέχρι τῶν κορυφῶν τοῦ Μοναχού — 4160 μέτρα! — καὶ τῆς Παρθένου, — 4180 μέτρα!

Ἀπὸ τὰ μεγάλα τῆς ἐνδιαφέροντα ἦτο καὶ ἡ λαογραφία. Συνέλεγε καὶ ἐμελετοῦσε τὰ δημοτικὰ τραγοῦδια, τὰς παραδόσεις καὶ τὰ διηγήματα τῆς ἱστορίας, τὴν φυσιογνωμίαν τοῦ βίου τοῦ λαοῦ. Καὶ ἀπὸ τὴν λαογραφίαν, καὶ μάλιστα τὴν λαογραφίαν τῆς Ἑλληνικῆς Χερσονήσου καὶ τῆς λοιπῆς Ἀνατολῆς, ὀρμάται καὶ πρὸς τὴν ἐθνολογίαν καὶ τὴν ἱστορίαν καὶ γράφει σπουδαίας μελέτας διὰ τὴν Ἑλλάδα καὶ

τὰς ἄλλας γειτονικὰς χώρας. Ἀπὸ τὴν λαογραφίαν ἐπίσης ὁδηγεῖται καὶ εἰς τὴν μελέτην τῶν γυναικῶν τῆς Ἀνατολῆς καὶ γράφει περίφημον σχετικὸν βιβλίον, ποὺ ἐκτάκτως ἐξετιμήθη.

Δὲν ἦσαν δι' αὐτὴν ἀπλοὺς ἐνθουσιασμοί, ἀλλὰ καθῆκον θρησκευτικὸν ἢ φιλοπατρία καὶ ἡ φιλελευθερία: Καὶ εἶναι πολλοὶ καὶ πολὺμορφοὶ οἱ ἀγῶνες τῆς χάριν τῶν δούλων τῆς Ἀνατολῆς, χάριν ἐπίσης τῆς ἐθνικῆς ἀποκαταστάσεως τῆς Ἰταλίας. Ζῶ διὰ τὸ μεγαλεῖον τῆς Ἑλλάδος, — ἔγραφε ὀλίγον πρὸ τοῦ θανάτου τῆς. Ἡ Βουλὴ τῶν Ἑλλήνων τὴν ἀνακηρύττει τῷ 1868 πολιτίδα Ἑλληνίδα, — Ἐπίσης καὶ ἡ Ἰταλία ἀναγορεύει τὴν Ντόρα ντ' Ἰστρία πολίτιδα. Ἀκαδημαῖοι, σύλλογοι καὶ ἐπιστημονικαὶ ἑταιρείαι τῆς Εὐρώπης, τῆς Ἀμερικῆς, τῆς Ἀσίας εἶχαν συμπεριλάβει τὴν μεγάλην Ἑλληνίδα εἰς τὰ μέλη τῶν.

Ἡ πολυτίμος αὕτη γυναῖκα ἐκπνέει τῷ 1888 εἰς τὴν Φλωρεντίαν, εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς ὑπηρετρίας τῆς. Τὴν κηδεῖαν τῆς παρηκολούθησαν μόνον οἱ ἐπίσημοι καὶ ὀλίγοι στενοὶ τῆς φίλοι. Πρὸ τῆς σοροῦ τῆς ὤμιλησεν ὁ μέγας Ἱταλὸς λόγιος ντὲ Γκουμπερνάτι. Μετὰ τὴν κηδεῖαν ἡ νεκρὰ ἐκάθη, κατὰ ρητὴν ἐπιθυμίαν τῆς.

Ἡ Ρουμανία — ποὺ τόσον ἐξυπηρετήσεν ἡ πριγκίπισσα — ἡγνόησε τὸν θάνατόν τῆς: Τὴν ἐξεδικεῖτο ἴσως, διότι ἔζησε καὶ ἀπέθανεν Ἕλληνίς!

Ἀπὸ τὴν τελετὴν τῆς συμβολικῆς παραδόσεως εἰς τὸν Ε.Ε.Σ. 2 ἀσθενοφόρων αὐτοκινήτων, δωρεὰς τοῦ Καναδικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ, ἡ ὁποία ἔλαβε χώραν εἰς τὸν Σταθμὸν Ἀ' Βοηθειῶν Ε.Ε.Σ. Εἰς τὴν φωτογραφίαν ἐξ ἀριστερῶν πρὸς τὰ δεξιά ὁ πρόεδρος τῆς Ἐφορείας Σταθμοῦ Ἀ' Βοηθειῶν κ. Α. Πασπάτης, ὁ Πρεσβυτεὺς τοῦ Καναδά κ. Τ. W. L. Mac Dermot, ἡ κα Μακ Δέρμοτ, ὁ Πρόεδρος Ε.Ε.Σ. κ. Κ. Γεωργακόπουλος, ἡ Σύμβουλος τῆς Ἐφορείας τοῦ Σταθμοῦ Ἀ' Βοηθειῶν κα Μα. Τσάτσου, ὁ Ἀντιπρόεδρος τοῦ Ε.Ε.Σ. κ. Θ. Πετρακόπουλος, ὁ Δ) τῆς τοῦ Σταθμοῦ Ἀ' Βοηθειῶν κ. Κοδῆας καὶ ἡ Σύμβουλος τῆς Ἐφορείας Σταθμοῦ Ἀ' Βοηθειῶν κα Ε.Ε.Σ.Ν. κα Ἀλ. Κύρου.

From the ceremony held on the occasion of the symbolic delivery to GRC of two ambulances, gift of the Canadian Red Cross which took place at the First Aid Station. In the photo from left to right: The President F.A.S.C. Mr. Paspatis, H. E. the Ambassador of Canada to Greece T. W. L. Mac Dermot and Mrs Mac Dermot, the GRC President Mr. C. Georgakopoulos, Mrs. Tsatsou, Advisor of F.A.S.C., the Vice president GRC Mr. Th. Petrakopoulos, the Director F.A.S.C. Mr. Codelas and Mrs. Al. Kyrou, Advisor of F.A.S.C. and GJRC.

ΣΠΥΡΟΥ ΔΟΞΙΑΔΗ, Υφηγητού Παιδιατρικής

Συνεχίζουμε σήμερα το παιχνίδι των ερωτήσεων σε ζητήματα σχετικά με την υγεία μας. Σε κάθε ερώτηση μόνο μία από τις απαντήσεις είναι σωστή. Προσπαθήστε να βρείτε ποια είναι ή σωστή και έπειτα γυρίστε στη σελ. 6 για να δείτε αν πετύχατε ή όχι.

1. Η άορτη είναι ένας σωλήνας που έχει μέσα του

- α) αέρα
- β) αίμα
- γ) πεπτικά υγρά.

2. Σε μία λιποθυμία

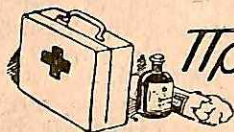
- α) βάζουμε το κεφάλι ψηλά
- β) βάζουμε το κεφάλι χαμηλά
- γ) δεν μετακινούμε τον άρρωστο καθόλου.

3. Οι θερμίδες είναι

- α) ένα είδος τροφής
- β) ένα είδος βιταμινών
- γ) μονάδες θερμότητας.

4. Ένας άνθρωπος μπορεί να ζήσει και να είναι γερός όταν του βγάλουν με έγχειρησι.

- α) το ήπαρ του (συκώτι)
- β) τους νεφρούς τους
- γ) τον σπλήνα του.

ΠΡΩΤΕΣ ΒΟΗΘΕΙΕΣ

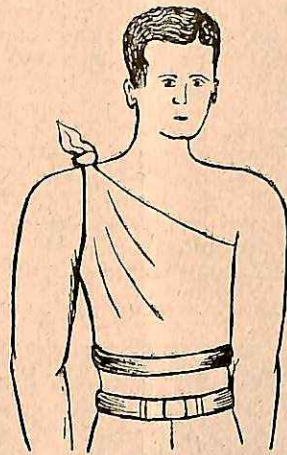
(Συνέχεια από το προηγούμενο)

ΕΠΙΔΕΣΜΟΣ ΣΤΗΘΟΥΣ

Τοποθετούμε τον τριγωνικό επίδεσμο επάνω εις το στήθος κατά τρόπον ώστε η κορυφή του να ευρίσκεται στον δεξιό ή αριστερό ώμο. Βάζουμε τον τραυματία να κρατά την κορυφή του επιδέσμου εκεί. Σχ. 1. Ύστερα κάνουμε ένα δίπλωμα κατά μήκος της βάσεως του επιδέσμου. Το δίπλωμα μπορεί να έχει όσο πλάτος θέλουμε. Τώρα φέρνουμε τις άκρες γύρω από το σώμα και τις δένουμε ακριβώς κάτω από τον ώμο. Σχ. 1 Πάντοτε ή μία μύτη του κόμπου θα είναι

Σχ. 1

Σχ. 2

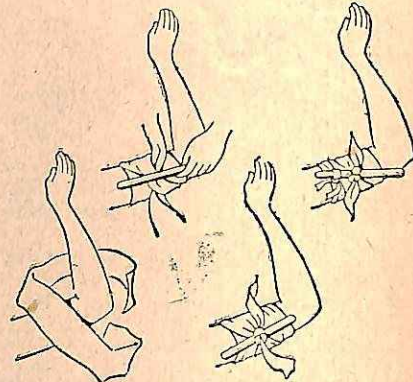
μακρύτερη από την άλλη, ώστε να μάς επιτρέψει να κάνουμε και δεύτερο κόμπο με την κορυφή του τριγωνικού επιδέσμου, που όπως είπαμε την κρατά ακίνητη ο τραυματίας επάνω στον ώμο. Σχ. 2.

Η ίδια επιδεσμός θα γίνει και για τραύμα της ράχης.

ΕΞΑΣΚΗΣΙΣ ΣΤΗΝ ΕΠΙΔΕΣΙ ΤΟΥ ΕΠΙΔΕΣΜΟΥ ΤΟΥΡΝΙΚΕ

Διπλώνουμε ένα τριγωνικό επίδεσμο σε σχήμα λαιμοδέτου κανονίζοντας ώστε να έχει πλάτος 5 εκατοστά. Τον τυλίγουμε 2 φορές τριγύρω στον

βραχίονα και κάνουμε μισό κόμπο. Τοποθετούμε μία κοντή, χονδρή ράβδο ακριβώς επάνω από τον κόμπο και τον στερεώνουμε καλά. (Προσοχή: Δεν πρέπει να χρησιμοποιούμε

Σχ. 3.

μολύβια ή πέννες γιατί δεν είναι αρκετά χονδρά και θα σπάσουν).

Περιστρέφουμε λίγο τη ράβδο ώστε ο επίδεσμος να σφίξη και κάνουμε το δεύτερο δέσιμο του κόμπου. Σχ. 3.

ΝΑ ΚΟΙΜΑΣΘΕ
ΕΝΩΡΙΣ ΤΟ ΒΡΑΔΥ
ΚΑΙ ΝΑ ΞΥΠΝΑΤΕ
ΕΝΩΡΙΣ ΤΟ ΠΡΩΪ

ΤΟ ΣΥΜΒΟΛΟΝ ΤΟΥ ΕΡΥΘΡΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ

(Υπό Emil Sandstrom, Προέδρου του Συμβουλίου των Διοικήτων της Ένώσεως των Έρυθρων Σταυρών)

Τί αντιπροσωπεύει ο Έρυθρος Σταυρός σήμερα εις τον κόσμο; Πρώτα απ' όλα αναμφισβητήτως μίαν αξιόλογον δράσιν, που παρέχεται γενικώς δωρεάν προς όφελος της κοινωνίας. Άλλα προπάντων ή σπουδαιότης του Έρυθρου Σταυρού έγκειται εις το ιδεώδες, που αντιπροσωπεύει. Το ιδεώδες του Έρυθρου Σταυρού είναι ή αγάπη προς τον πλησίον, που εκφράζεται υπό πρακτικήν μορφήν, το ιδεώδες της ανθρωπίνης αδελφωσύνης, ακριβώς όταν χρειάζεται ν' ανακουφίση τα βάσανα και την άθλιότητα, και τέλος ή έθελοντική και άλτρουϊστική υπηρεσία, που υπερβαίνει το άπλου καθήκον.

Το ιδεώδες αυτό είναι ακόμη πολυτιμότερον εις καιρούς, που αϊ ανθρωπιστικά αξία εξευτελίζονται φρικτά, όταν ο πόλεμος, ή φοβερώτερα μάστιξ της ανθρωπότητος, παραμονεύει εις το βάθος του όρίζοντος και το ιδανικόν παροχής υπηρεσίας υποχωρεί όλον εις την επιθυμίαν της ύλικής επικρατήσεως ακόμη και εις θάρος των άλλων.

Εις τον σημερινόν κόσμον ο Έρυθρος Σταυρός αντιπροσωπεύει μεγάλην ήθικην δύναμιν, ή όποία ως υπόδειγμα άφιλοκερδούς δράσεως και αδελφωσύνης, αποτελεί αποτελεσματικήν προπαγάνδαν έναντίον των πολέμων και παρέχει εις την ανθρωπότητα την έλπίδα ενός καλύτερου μέλλοντος.

Από το περιοδ. «American Junior Red Cross Journal»

Εις το περιθώριον της Γεωγραφίας

Ο ΒΥΘΟΣ ΤΩΝ ΘΑΛΑΣΣΩΝ

ΝΙΚ. Γ. ΔΗΜΗΤΡΟΚΑΛΛΗ

Η επιφάνεια της γής, όπως ξέρομε όλοι μας και το διαπιστώνομε άλλωστε με τα μάτια μας, δεν είναι όμαλή. Έδώ λόφοι, εκεί βουνά, παραπέρα πεδιάδες, άλλοι πανύψηλοι όρη και μακρότατες όροσειρές κάνουν την επιφάνεια της γής εξαιρετικά ανώμαλη.

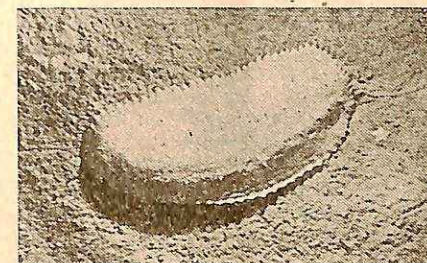
Το ίδιο σχεδόν συμβαίνει και με το βυθό των θαλάσσιων. Είναι και αυτός ανώμαλος, όπως είναι και ή επιφάνεια της ξηράς. Αυτό άλλως τε θα το έχωμε διαπιστώσει όλοι μας, όχι μόνο όσοι κατοικούμε σε παραθαλάσσια μέρη, αλλά και όσοι έχουμε περάσωμε τις διακοπές μας κοντά στο γαλάζιο νερό. Όσοι έχουμε μπη στη θάλασσα για να κολυμπήσωμε, θα έχουμε παρατηρήσει ότι όσο απομακρυνόμεθα από την ακρογιαλιά τόσο το βάθος μεγαλώνει, άλλοτε σιγά - σιγά και άλλοτε απότομα, σαν να σχηματίζεται εμπρός μας κάποιος απότομος κρημνός.

Το ίδιο συμβαίνει παντού, σε όλες τις θάλασσες και τους ώκεανούς, που σκεπάζουν σχεδόν το ¾ της επιφάνειας της γής. Δεν πρέπει όμως να υποθέσωμε, ότι το βάθος της θάλασσας μεγαλώνει εξασκολουητικά όσο απομακρυνόμεθα από τις άκτες και ότι επομένως το μεγαλύτερο βάθος απαντάται στο σημείο εκείνο, που βρίσκεται στη μεγαλύτερη απόστασι από την παραλία. Στην περίπτωση αυτή θα έπρεπε να φαντασθούμε τη θάλασσα σαν ένα τεράστιο χωνί, όποτε τα πιο ρηχά σημεία της θα εύρισκοντο γύρω από τα χείλη του γιγαντιαίου αυτού χωνιού και το βαθύτερο σημείο στο κέντρο του.

Εις την πραγματικότητα λοιπόν δεν συμβαίνει αυτό. Και ο βυθός της θάλασσας παρουσιάζει ανωμαλίες, ανάλογες με τις ανωμαλίες που παρουσιάζει ή ξηρά. Διακόπτεται και αυτή από πεδιάδες και λόφους και βουνά και μεγάλες όροσειρές, των οποίων οι κορυφές αποτελούν τα πολυάριθμα μικρά και μεγάλα νησιά, τα όποια είναι σπαρμένα σ' όλόκληρη την άπεραντοςύνη της θάλασσας όχι μόνο κοντά στην ξηρά, αλλά και

πολλές φορές εις το μέσον των μεγάλων ώκεανών.

Υπάρχει μάλιστα και κάποια αναλογία μεταξύ μορφολογίας της ξηράς και της μορφολογίας του βυθού της θάλασσας. Όταν κοντά στα παράλια υπάρχουν πεδιάδες, οι όποιες χαμηλώνουν σιγά - σιγά προς

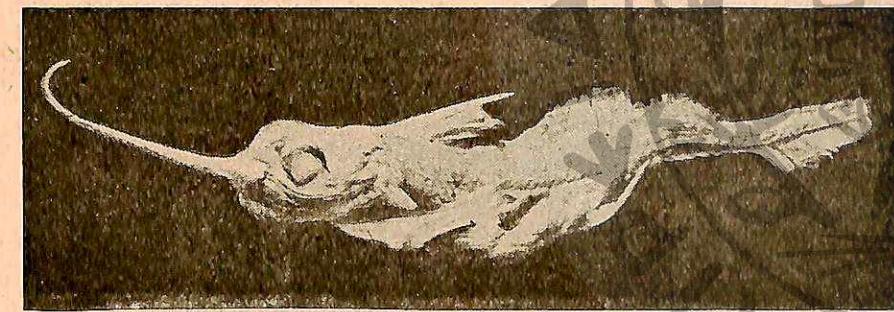

Όλοθύριον. Παράξενο ζώο του θαλασσίου βυθού, που ζή σε βάθος 3500 μέτρων.

τη θάλασσα, οι πεδιάδες αυτές συνεχίζονται, μπορεί να πή κανείς, και κάτω απ' το νερό και το βάθος μεγαλώνει σιγά - σιγά. Αυτό παρατηρείται π.χ. στη θάλασσα της Μάγχης, ή όποια γύρω - γύρω περιβάλλεται από χώρες πεδινές, όπως είναι ή Γαλλία, ή Αγγλία, το Βέλγιο.

Αντίθετα, όπου οι άκτες της θάλασσας είναι ύψηλες και απόκρημνες, το ίδιο απότομος σχηματίζεται και ο βυθός, σε μικρή απόστασι από την παραλία και το βάθος της θάλασσας είναι μεγάλο. Τα βαθύτερα μάλιστα σημεία των θαλάσσιων, που είναι γνωστά μέχρι σήμερα, έχουν εύρεθ ή σε μικρή απόστασι από την ξηρά, το πιο βαθύ δε υπάρχει κοντά στα νησιά των Φιλιππίνων, στον Ειρηνικό ώκεανό, και φθάνει τα 10793 μέτρα.

Πώς όμως καθόρθωσαν ο άνθρωπος να εξακριβώση τη μορφολογία του βυθού των θαλάσσιων; Για την ξηρά θέβαια το πράγμα είναι εύκολο, διότι όλη σχεδόν μπορεί να την διατρέξη ο άνθρωπος, μπορεί να τη σχεδιάση, ακόμη και να τη φωτογραφίση και μάλιστα με τα αεροπλάνα, ενώ δεν μπορεί να γίνει το ίδιο με τη θάλασσα.

Ρινοχιμaira. Παράξενο φάρι, που φανέρηκε σε βάθος 500 μέτρων.

Με τη μελέτη του βυθού των θαλάσσιων ασχολείται μια ιδιαίτερη επιστήμη, ή ώκεανογραφία, όπως με τη μελέτη της επιφάνειας της ξηράς ασχολείται ή Γεωγραφία. Οι ώκεανογράφοι, όπως λέγονται οι ειδικοί επιστήμονες, μάς έχουν δώσει πολύτιμες πληροφορίες για τη μορφολογία του θαλασσίου βυθού. Αυτοί έχουν μετρήσει το βάθος του, αυτοί έχουν μελετήσει τα φυτά και τα ζώα, που ζουν στα μικρά ή μεγάλα θαλάσσια βάθη.

Παλαιότερα ή μέτρησης του θαλασσίου βάθους έγινε με βολίδες. Στην άκρη ενός μακρού και δυνατού σχοινιού έδεναν μια σιδερένια μπάλα και την έρριχναν από ειδικό πλοίο στη θάλασσα, ώσπου να έγγιση το βυθό. Μετρώντας το σχοινί που έφτανε έφτανε για να φθάση κάτω ή σιδερένια αυτή σφαίρα, εύρισκαν και το βάθος της θάλασσας.

Σήμερα ή μέτρηση αυτή γίνεται με τα λεγόμενα ήχοβολιστικά μηχανήματα. Μέσα δηλαδή στο πλοίο υπάρχει ένα ειδικό μηχανήμα, που παράγει ήχητικά κύματα. Τα κύμα-

Η εικόνα δείχνει πώς γίνεται ή μέτρησης του θαλασσίου βάθους με ήχοβολιστικό μηχανήμα. Τα βέλη δείχνουν την πορεία των ήχητικών κυμάτων.

τα αυτά φθάνουν μέχρι του βυθού, ανακλώνται και επιστρέφουν πάλι στο πλοίο, όπου τα συλλαμβάνει άλλο ειδικό μηχανήμα. Έφ' όσον ξέρομε την ταχύτητα του ήχου μέσα στο νερό, φθάνει να μετρήσωμε το χρόνο, που έφτασε ηχητικά κύματα για να φθάσουν στο βυθό και να επιστρέψουν, για να εύρωμε έτσι και το βάθος της θάλασσας.

Με την εργασία των ώκεανογράφων σχεδιάζονται σήμερα χάρτες των θαλάσσιων βυθών, όπως οι γεωγράφοι σχεδιάζουν τους χάρτες της ξηράς. Οι χάρτες δε αυτοί είναι χρησιμώτατοι όχι μόνο για τα ταξίδια των πλοίων, αλλά και για

(Συνέχεια εις σελ. 8)

Η ΧΕΙΜΕΡΙΑ ΝΑΡΚΗ ΤΩΝ ΖΩΩΝ

Ὁ χειμῶνας εἶναι μιὰ δύσκολη ἐποχὴ γιὰ τὰ ζῶα, διότι, ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ἔλλειψι τῆς τροφῆς, ἔχουν νὰ ἀντιμετωπίσουν καὶ τὸ φοβερὸ κρύο καὶ τὴν παγωνιά, ποὺ μποροῦν νὰ θέσουν σὲ κίνδυνο τὴ ζωὴ των. Ἡ φύσις ἔχει προνοήσει καὶ γιὰ τὴν περὶπτωση αὐτὴ καὶ ἔχει προικίσει κάθε ζῶο μὲ ὅλες ἐκεῖνες τὶς ἱκανότητες, ποὺ ἀπαιτοῦνται γιὰ νὰ ἀντιμετωπίζῃ μὲ τὸν ἕνα ἢ μὲ τὸν ἄλλο τρόπο τὶς δυσκολίες αὐτὲς καὶ νὰ διατηρηθῇ στὴ ζωὴ.

Ἐτσι τὰ περισσότερα πουλιὰ μεταναστεύουν κατὰ τὸ τέλος τοῦ φθινοπώρου σὲ τόπους μακρινούς καὶ ζεστούς, ὅπου ξεχειμωνιάζουν. Ὅλα

τὰ θηλαστικὰ ἀποκτοῦν τρίχωμα πυκνότερο, μακρότερο καὶ θερμότερο, ποὺ τὰ προστατεύει ἀρκετὰ ἀπὸ τὸ κρύο. Ἀλλὰ ἀποθηκεύουν στὶς φωλιές των ἀπὸ τὸ καλοκαίρι ἀφθονες τροφές καὶ ὅταν ἔρθῃ ὁ χειμῶνας μένουν διαρκῶς κλεισμένα στὶς τρύπες των, ὅπου οὔτε ἀπὸ κρύο οὔτε ἀπὸ τὴν ἔλλειψι τροφῆς ὑποφέρουν. Ἀλλὰ καὶ ὅσα πεθαίνουν, ἐπειδὴ δὲν ἀντέχουν στὸ κρύο καὶ στὴν πείνα, ὅπως τὰ έντομα, γεννοῦν πρῶτα τὰ αὐγά τους, τὰ ὁποῖα δὲν ἔχουν νὰ πάθουν τίποτε ἀπὸ τὴν παγωνιά καὶ ἔτσι τὸ εἶδος των δὲν ἐξαφανίζεται.

Πολλοὶ τρόποι λοιπὸν ὑπάρχουν γιὰ νὰ προφυλαχθοῦν τὰ ζῶα ἀπὸ τὸ κρύο κατὰ τὸ χειμῶνα. Καὶ ἕνας ἀπὸ τοὺς τρόπους αὐτοῦς, ἐκτὸς ἀπὸ ἐκείνους ποὺ ἀναφέραμε προηγουμένως, εἶναι ἡ χειμερία νάρκη, δηλαδὴ ἕνας βαθὺς χειμωνιάτικος ὕπνος, ποὺ καταλαμβάνει πολλὰ ζῶα, ἰδίως τὰ λεγόμενα έντομοφάγα, θηλαστικὰ καὶ διαρκεῖ ἀδιακόπως

ὕστερα κουλουριάζονται, μένουν τελείως ἀκίνητα καὶ ἀποκοιμούνται τόσο βαθιά, ὥστε εἶναι ἀδύνατο νὰ ξυπνήσουν, ὅσο καὶ ἂν τὰ ἐνοχλήσῃ κανεὶς, ἂν δὲν φθάσῃ ἡ ἀνοιξίς.

Κατὰ τὴν περίοδο τῆς νάρκης ἡ θερμοκρασία τοῦ σώματος τῶν ζῶων αὐτῶν κατεβαίνει πολὺ χαμηλά, οἱ χτύποι τῆς καρδιάς γίνονται πολὺ ἀραιοὶ καὶ ἀδύνατοι, ὁ σφίγμός των δὲν γίνεται ἀντιληπτός καὶ συντηροῦνται ἀπὸ τὸ παχὺ στρώμα τοῦ λίπους, ποὺ ἔχουν ἀπὸ τὸ καλοκαίρι ἀποθηκεύσει κατὰ τὸ δέρμα των.

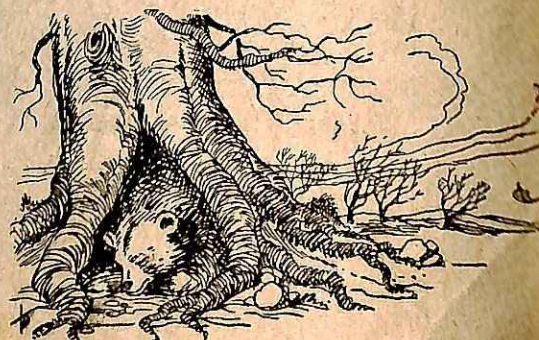
Ἡ κυριώτερη αἰτία τῆς χειμερίας νάρκης τῶν ζῶων φαίνεται πῶς εἶναι τὸ κρύο. Αὐτὸ ἀποδεικνύουν τοῦλάχιστον τὰ πειράματα, ποὺ ἔκαναν διάφοροι φυσιολογικοὶ. Κάποιος ἀπὸ τοὺς ἐπιστήμονες αὐτοῦς ἐπῆρε σκαντζόχοιρους, τοὺς ἔκλεισε σὲ περιβάλλον, ὅπου ἐπικρατοῦσε δυνατό κρύο, καὶ τὰ ζῶα ἔπεσαν σὲ νάρκη, ἂν καὶ ὁ χειμῶνας ἀργοῦσε ἀκόμη νὰ ἔλθῃ.

Φαίνεται ὅμως ὅτι ὁ κανὼνας αὐτὸς ἔχει καὶ τὶς ἐξαιρέσεις του. Διότι ἄλλοι ἐπιστήμονες ἐπῆραν ἄλλα ζῶα καὶ τὰ ἔκλεισαν σὲ περιβάλλον μὲ πολὺ χαμηλὴ θερμοκρασία καὶ ὅμως δὲν ἔπεσαν σὲ νάρκη, ὅπως θὰ ἐπερίμενε κανεὶς. Ἀλλοὶ πάλι ἐπῆραν ζῶα ναρκωμένα, τὰ μετέφεραν σὲ περιβάλλον μὲ ὑψηλὴ θερμοκρασία, χωρὶς νὰ ξυπνήσουν.

Ἐπειτα φαίνεται ὅτι καὶ ἡ μεγάλη θερμοκρασία ἔχει τὴν ἴδια ἐπίδρασι, ποὺ ἔχει γιὰ τὰ ζῶα καὶ τὸ δυνατό κρύο. Ὑπάρχουν ζῶα, τὰ ὁποῖα ζοῦν στὴ διακεκαυμένη ζώνη καὶ τὰ ὁποῖα πέφτουν σὲ νάρκη κατὰ τὴν περίοδο, ποὺ ἐπικρατοῦν οἱ πιὸ μεγάλες ζέστες.

Ἀπὸ τὶς παρατηρήσεις αὐτὲς οἱ ἐπιστήμονες ἔχουν καταλήξει στὸ συμπέρασμα ὅτι ὄχι μόνον τὸ μεγάλο κρύο καὶ ἡ μεγάλη θερμοκρασία συντελοῦν εἰς τὸ νὰ πέφτουν τὰ ζῶα σὲ νάρκη, ἀλλὰ καὶ ὅτι καὶ ἡ ἐποχὴ — χειμῶνας ἢ καλοκαίρι — ἔχει κάποια σημασία γιὰ τὸ φαινόμενο αὐτό. Ἀκόμη πιστεύουν ὅτι τὸ κρύο ἢ ζέστη ἐπιδροῦν μόνον στὰ ζῶα, ποὺ εἶναι ἐκ φύσεως πλασμένα ἔτσι ὥστε νὰ ἀπονauokώνωνται κατὰ τὴν ἐποχὴ τοῦ μεγάλου κρύου ἢ τῆς μεγάλης ζέστης.

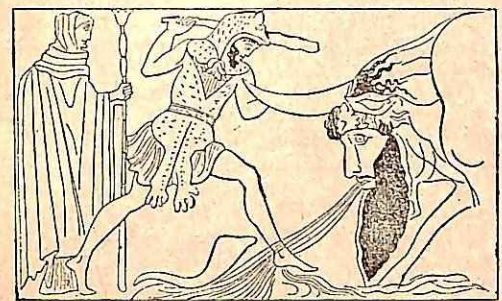
Ο ΦΥΣΙΟΔΙΦΗΣ

ΑΧΕΛΩΟΣ

ΠΕΤΡΟΥ Π. ΚΑΛΛΟΝΑΡΟΥ

Ἡ χώρα μας εἶχε τὴν καλὴ τύχην νὰ τὴν περιτριγυρίζουν ἀπὸ παντοῦ θάλασσες καὶ κόλποι, ποὺ εἰσχωροῦν βαθύτατα εἰς τὸ ἐσωτερικὸ τῆς. Γι' αὐτὸ οἱ Ἕλληνες ἔγιναν ἄριστοι θαλασσίνοι καὶ ἔμποροι.

Ὁ Ἡρακλῆς μεταμορφωμένος εἰς ταῦρον μάχεται ἐναντίον τοῦ Ἀχελῷου.

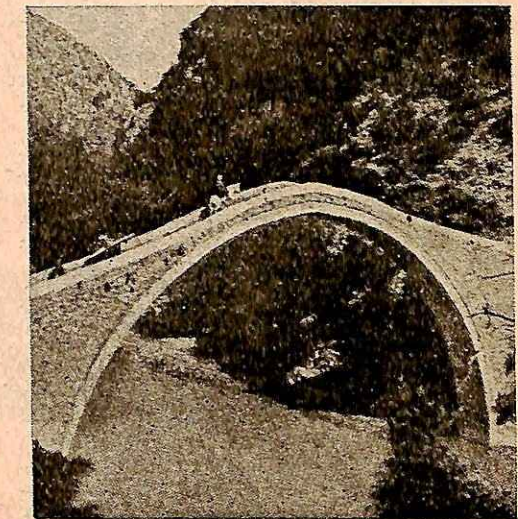
Ἀλλὰ ἀπὸ γλυκὰ νερά, λίμνες καὶ ποτάμια, ἡ Ἑλλάς εἶναι φτωχή. Ὁ πιὸ μεγάλος ποταμὸς τῆς χώρας μας εἶναι ὁ Ἐβρος, (μῆκος 530 χιλιομέτρα), ὁ ὁποῖος ὅμως μᾶς ἔρχεται ἀπὸ τὴ Βουλγαρία. Δεύτερος εἶναι ὁ Ἀλιάκμων τῆς Βορείου Ἑλλάδος (μῆκος 400 χιλιομέτρα), ποὺ χύνεται στὸ θερμαϊκὸ κόλπο, κοντὰ στὶς ἐκβολὲς τοῦ Ἀεῖου (ἢ Βαρδάρη). Τρίτος ἔρχεται ὁ Ἀχελῷος, ὁ ποταμὸς τῆς Ρούμελης. Ὁ Ἀχελῷος ἔχει μῆκος 242 χιλιομέτρα, ἀλλὰ ἔχει τόσο ἀφθονα νερά, ὥστε μπορεῖ νὰ θεωρηθῇ ὁ πρῶτος ποταμὸς τῆς χώρας μας. Πηγάζει ἀπὸ τοὺς νοτίους πρόποδες τοῦ Λάκμωνος (Ζυγοῦ), ποὺ εἶναι ἕνα παρακλάδι τῶν Βουνῶν τῆς Πίνδου, καὶ ἀκριβῶς λίγο πιὸ κάτω ἀπὸ τὸ Μέτσοβο. Ἀπὸ τὸ ἴδιο μέρος πηγάζει καὶ ὁ Πηνειὸς (Σαλαμπριάς) τῆς Θεσσαλίας, καθὼς καὶ ὁ Ἀραχθὸς τῆς Ἀρτας. Ὁ λαὸς μας, γιὰ τὰ τρία αὐτὰ ποτάμια, ἔπλασε τὴν παράδοσιν ὅτι ἦταν ἀδέρφια, παιδιὰ ἐνὸς ἀρχιτελείγγα τῆς Πίνδου, ποὺ ὁ πατέρας τους τοὺς ἄφισεν εὐχὴ

καὶ κατάρτα νὰ μὴ μαλλῶσουν ποτέ. Αὐτὰ ὅμως δὲν ἀκολούθησαν τὴν πατρικὴ συμβουλὴ γι' αὐτὸ ἔγιναν καὶ τὰ τρία ποτάμια στοιχιωμένα. Ἐτσι ὁ Πηνειὸς τράβηξε πρὸς τὴ Θεσσαλία. Ὁ Ἀρτος ἢ Ἀραχθὸς τράβηξε πρὸς τὴν Ἀρτα. Ἐμείνε ὁ Ἀχελῷος, ποὺ δὲν ἤξερε ποῦ νὰ πάῃ. Θυμωμένος, γιὰτὶ τὸν ἀφῆσαν τ' ἀδέρφια του μόνον, ὁ Ἀχελῷος ἔβγαλε ἕνα : « Ἀχ ! » Ἀπὸ τὸν τρόμο τους ἀνοῖξαν τὰ βουνὰ καὶ ἐπέρασε πρὸς τὰ κάτω, σχίζοντας λαγκαδιὲς καὶ φαράγγια καὶ φέρνοντας χῶματα ἄσπρα. Γι' αὐτὸ τὸν ὠνόμασαν Ἀσπροπόταμον ἢ Ἀσπρον.

Καὶ οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες τὸ ὠνόμασαν Ἀχελῷο ἀκριβῶς ἀπὸ τὸν «ἀχό», δηλαδὴ γιὰ τὶς φωνὲς τοῦ τῆς θρηνητικῆς, ποὺ βγάζει ἰδίως τὸ χειμῶνα. Τὸ ὄνομά του, μὲ ἄλλους λόγους σημαίνει : Ἥχηρος ποταμὸς (ἀπὸ τὸ ρῆμα : ἀχέω = φωνάζω).

Ἐτσι λοιπὸν ὁ Ἀχελῷος, ὁ φωνάκλας καὶ παραπονιάρης αὐτὸς ποταμὸς, κατηφορίζοντας ἀπὸ τὴς πηγῆς του, περνᾷ ἀνάμεσα ἀπὸ τὴ Θεσσαλία καὶ τὴν Ἠπειρὸ καὶ προχωρεῖ πρὸς τὴν Εὐρυτανία, τὴ χώρα τῶν ἀρχαίων Ἀθαμάνων, τὴν ὁποῖαν καὶ χωρίζει ἀπὸ τὴν ἐπαρχία Βάλτου, ὅπου δέχεται τὰ νερά πολλῶν παραποτάμων μεταξὺ αὐτῶν, τοῦ Ἀγραφιότικου καὶ τοῦ Καμπύλου (Μέγδοβα). Σ' αὐτὰ τὰ μέρη ὑπάρχουν δάση παρθένα καὶ ἄγρια δέντρα, χαράδρες φοβερῆς καὶ ἀγρίμια. Ὑπάρχουν ὅμως καὶ μερικὰ ἔργα ἀνθρώπων. Καὶ αὐτὰ εἶναι παλιὰ γεφύρια, ὅπως τὸ γεφύρι τοῦ Κόρακα καὶ τῆς Τατάρνας, πέτρινα καὶ ὠραιότατα. Κοντὰ στὸ γεφύρι τῆς Τατάρνας βρίσκεται τὸ ἱστορικὸ ὁμῶνυμο μοναστήρι, λημέρι τοῦ Κατσαντώνη, τοῦ Καραϊσκάκη καὶ ἄλλων ἐνδόξων ἡρώων, τῶν χρόνων τῆς Τουρκοκρατίας. Νοτιώτερα, κοντὰ στὸ χωριὸ Σπολαίτα, ὑπάρχει καὶ ἕνα ἄλλο μεγάλο σιδερένιο γεφύρι, μῆκους

200 μέτρων. Ἀπ' ἐκεῖ καὶ κάτω ὁ Ἀχελῷος διασχίζει τὸν πλούσιο κάμπο τοῦ Ἀγρινίου, ἀπ' ὅπου ἀκολουθεῖ διεῦθυνσιν πρὸς τὰ Ν.Δ.. Χύνεται εἰς τὸ Ἴόνιον πέλαγος, ἀπέναντι ἀκριβῶς στὴν Ἰθάκη, ὅπου τὸ 1571 ἔγινε ἡ περίφημη ναυμαχία γνωστὴ εἰς τὴν ἱστορίαν ὡς Ναυμαχία τῆς Ναυπάκτου. Ἡ ναυμαχία αὐτὴ στὰ χαρτιά λέγεται Ναυμαχία

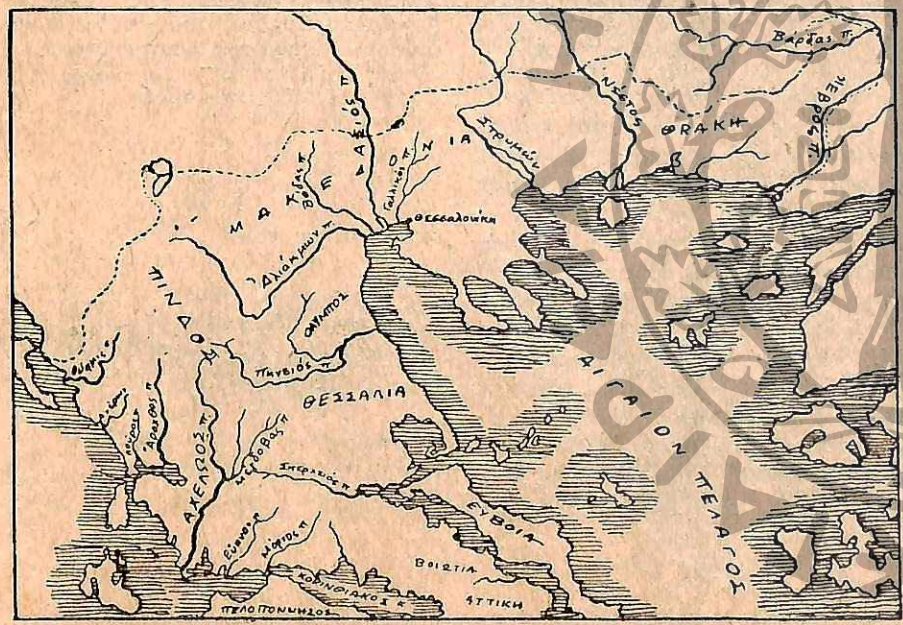
Ἡ Γέφυρα τῆς Τατάρνας.

τῆς Ναυπάκτου, ἀλλὰ ἡ Ναύπακτος εἶναι πολὺ μακρυνὰ ἀπ' ἐκεῖ ὅπως μπορεῖ νὰ διαπιστώσῃ κανεὶς ἀπὸ τὸ χάρτη.

Στὶς ἐκβολὲς τοῦ ὁ Ἀχελῷος ἔχει φάρδος 90 μέτρα καὶ βάθος ἀρκετὸ, 3 -7 μέτρα, ὥστε θὰ μπορούσε νὰ γίνῃ πλωτὸς μέχρι 25 χιλιομέτρων, ἂν ἡ κοίτη του ἦταν καλλίτερα τακτοποιημένη. Ὁ Ἀχελῷος ἔχει ἀφθονα ψάρια, πέστροφες, χέλια καὶ ἄλλα, ὅπως καὶ ἡ λιμνοθάλασσα τοῦ Μεσολογγίου μὲ τὴν ὁποῖα γειτονεῖ.

Μὲ τὸ ὄνομα Ἀχελῷος εἶναι γνωστὰ ἀπὸ τὴν ἀρχαιότητα καὶ ἄλλα ποτάμια στὴν Ἑλλάδα, ἀλλὰ ὁ Ἀχελῷος τῆς Ρούμελης δηλαδὴ ὁ Ἀσπροπόταμος, εἶναι ὁ πιὸ ἐνδοξὸς καὶ ἱστορικώτερος. Εἶναι ὁ βασιλιάς τῶν Ἑλληνικῶν Ποταμῶν καὶ οἱ ἀρχαῖοι πρόγονοί μας τὸν εἶχαν θεοποιήσει καὶ τὸν ἐλάτρευαν εἰς τὰς Ἀθήνας, τὴ Ρόδο καὶ τὴ Σικελία. Τὸν ἐνόμιζαν γυιὸ τοῦ Ὀκεανοῦ καὶ τῆς Γῆς καὶ ἦταν περίφημος γιὰ τὴ φοβερὴ του δύναμι. Κάποτε ἦλθε σὲ σύγκρουσιν μὲ τὸν Ἡρακλῆ καὶ, γιὰ νὰ τὸν νικήσῃ, μεταμορφώθηκε σὲ ταῦρο. Ὁ Ἡρακλῆς ὅμως τὸν ἀρπάξε ἀπ' τὸ ἕνα κέρατο καὶ τοῦ τὸ ἐσπασε. Αὐτὸ τὸ κέρατο ὁ ἔνδοξος ἦρως τῆς Νέμεας τὸ ἐχάρισε στὸν πεθερὸ του, τὸν πατέρα τῆς Δηϊάνειρας, ἡ ὁποία ἔγινε σύζυγος τοῦ Ἡρακλέους. Ἀλλῃ μυθολογικὴ πα-

(Συνέχεια εἰς σελ. 17).

ΟΙ ΓΕΩΡΓΙΚΟΙ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ

Κ. ΖΕΥΓΑ

(Συνέχεια από το προηγούμενο)
Μά τι είναι θα μου πείτε ο συνεταιρισμός; Θα σας εξηγήσω άμεσα.

Στη γενική του έννοια είναι: «Ο καθένας για όλους και όλοι για τον ένα» όπως είναι και το σύμβολο της Πανελληνίου Συνομοσπονδίας Ένώσεως Γεωργικών Συνεταιρισμών.

Σύμφωνα με τον νόμο μπορούν το ελάχιστον 7 γεωργοί, που έχουν ό καθένας ελεύθερη τη διαχείριση της περιουσίας των, να μαζευτούν και να κάνουν ένα γεωργικό συνεταιρισμό που θα έχει ώρισμένους σκοπούς π.χ. να πουλούν συντροφικά την παραγωγή των, να αγοράζουν μηχανές και να τις χρησιμοποιούν με τη σειρά μεταξύ των, να αγοράζουν συντροφικά ό,τι τους χρειάζεται να δανειζούνται χρήματα, που τα εγγυώνται όλοι μαζί, να κάνουν συντροφικά τυροκομεία, έλαιατριεία, μύλους και άλλα γεωργικά εργαστήρια ή εργοστάσια και γενικά να κάνουν συντροφικά στις γεωργικές δουλειές, που δεν θα μπορούσε καθένας μόνος να τις κάνει.

Η ιδέα της συντροφιάς στη δουλειά δηλ. των γεωργικών συνεταιρισμών, δεν είναι πολύ παλιά. Είναι τιμή για την Ελλάδα πως ο πρώτος συνεταιρισμός έγινε στ' Αμπελάκια (κοντά στη Λάρισα) κατά το 1812 όταν δηλ. είμεθα υπόδουλοι στους Τούρκους. Εκεί έδούλευαν όλοι μαζί και έκαναν ύφαντά ξακουσμένα, που πουλιόνταν ως τη Βιέννη και το Παρίσι. Αγαγιάτες με μουλάρια φορτωμένα τα πολύχρωμα ύφαντά του συνεταιρισμού των Αμπελακίων ξεκινούσαν για την Ευρώπη και την Ανατολή όπου τα πουλούσαν σε πολύ καλές τι-

μές. Οι χρυσές λίρες και τ' άσημένα τάλληρα και μετζήτια, που έφεραν, μοιράζονταν στους συνεταιριστές.

Σήμερα υπάρχουν Νόμοι, που όρίζουν πως γίνονται οι Γεωργικοί Συνεταιρισμοί και το Κράτος τους προστατεύει.

Υπάρχουν πολλά είδη συνεταιρισμών και διάφοροι τρόποι, που διοικούνται.

Υπάρχουν συνεταιρισμοί: από κοινού αγοράς και πωλήσεως προϊόντων, Προμηθευτικοί, Περιωρισμένης ευθύνης, Απεριορίστου ευθύνης, Έγγυοι βελτιικών έργων κλπ.κλπ.

Σε σας, που αύριο θ' αποτελέσετε την οικογένεια του Έλληνικού χωριού, που πιθανώς θα παίξετε ρόλο στην τύχη και στην οικονομία του, σαν προωδευμένοι και μορφωμένοι γεωργοί και στους άλλους, που θα παίξουν το ρόλο των, στην όλη τύχη και οικονομία του τόπου μας, σαν πολιτευτά ή υπάλληλοι του Κράτους και ήγεται στη τέλεξη, αλλά και που τώρα ακόμα μπορείτε να έχετε κάποια επιρροή στην οικογένεια, στους φίλους, θα ήθελα να δώσω μερικές συμβουλές, που είναι βγαλμένες από την πολύχρονη πείρα μου στα γεωργικά και την αγάπη μου για τους συντρόφους μου τους γεωργούς.

Για να σταθή ένας Γεωργικός Συνεταιρισμός και να προκύψει πρέπει να υπάρχουν ώρισμένες προϋποθέσεις, που χωρίς αυτές είναι μάταιο και να φτιάξετε και να υπάρχει συνεταιρισμός.

Πρώτο πράγμα είναι να υπάρχει ή ελεύθερη θέληση και επιθυμία αυτών, που θα κάνουν τον συνεταιρισμό και όχι υποχρέωση.

Δεύτερο είναι να νοιώσουν καλά, θαθεί, τι είναι συνεταιρισμός και τι μ' αυτόν μπορούν να επιτύχουν.

Τρίτο. Να μην άνακατεύουν στον συνεταιρισμό την πολιτική αλλά να τον κρατούν έξω από τα κόμματα.

Ο συνεταιρισμός δεν πρέπει να εξαρτάται ή να επηρεάζεται από κανένα κόμμα. Είναι καθαρός οικονομικός οργανισμός.

Τέταρτο. Μεγάλο μέρος της επιτυχίας ενός συνεταιρισμού και ίσως το κυριώτερο, είναι ποιος θα ψηφίσουν οι συνεταιρισμοί για να διοικήσουν τον συνεταιρισμό και

Πέμπτο. Να μη επιτρέπουν σε κανένα ξένο από τον Συνεταιρισμό να άνακατώνεται στις δουλειές τους. Τις τυχόν διαφορές των να τις λύνουν μόνοι τους.

Αυτές είναι οι κύριες βάσεις, που θα θεμελιώσουν και θα στηρίξουν τον Γεωργικό Συνεταιρισμό και όταν τις κρατήσει χωρίς παρέκκλιση δεν μπορεί παρά να επιτύχει και να προκόψει.

Στην Ελλάδα έχουμε πάνω από 7.000 γεωργικούς συνεταιρισμούς. Όσοι έτηρησαν χωρίς παράβαση τις πιο πάνω αρχές έχουν κάνει θαύματα κυριολεκτικώς.

Αλλά υπάρχουν και δουλειές που είναι τόσο μεγάλες, που απαιτούν πολλά χρήματα και πολλές προσπάθειες, που δύσκολα μπορεί να τις αντιμετωπίσει ένας συνεταιρισμός όσο μεγάλος και όσο καλά οργανωμένος και άν είναι, όπως π. χ. διάφορα έργα κοινής ωφέλειας, αγορά μηχανών, εγκατάστασι εργοστασίων κλπ.. Και στην περίστασι αυτή πάλι ή ιστορία του γέρου γεωργού έχει τη θέσι της. «Ένωσις δύναμις. Ο καθένας για όλους και όλοι για τον ένα». Διάφοροι συνεταιρισμοί, που έχουν τους ίδιους σκοπούς ενώνονται και κάνουν τις ΕΝΩΣΕΙΣ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ. Έτσι αποκτούν και τα μέσα και τη δύναμι για να επιτύχουν ό,τι χωριστά ο καθένας δεν θα μπορούσε να κάνει. Τέτοιες ενώσεις έχουμε 117 στην Ελλάδα σε διάφορες περιφέρειες. Όλες αυτές οι ενώσεις σχηματίζουν την Πανελληνίου Συνομοσπονδία των Ένώσεων Γεωργικών Συνεταιρισμών, που είναι το άνωτατο όργανο της συνεταιριστικής κινήσεως και αντιπροσωπεύει όλους τους Γεωργικούς Συνεταιρισμούς.

Το παραμύθι μας

Η μικρή Βασιλοπούλα και οι κύκνοι

Μια φορά κ' έναν καιρό, στις μακρινές και ξεστές εκείνες χώρες που πηγαίνουν κάθε χειμώνα τα χελιδόνια, ήταν ένας βασιλιάς, που είχε έντεκα γιους και μια κόρη.

Τα έντεκα βασιλόπουλα πήγαιναν στο σχολείο ντυμένα όλα με μια κόκκινη στρατιωτική φορεσιά και μ' ένα άσημένο κόκκινο ξύλινο σπαθάκι στο πλευρό. Κ' ήξεραν πάντα τόσο καλά το μάθημά τους, που όλος ο κόσμος έλεγε:

— Να ζήσουν τα καλά μας βασιλόπουλα, που δίνουν το καλό παράδειγμα σε όλα τα παιδιά. Έδγε τους!

Και ή μικρή Λίτσα—έτσι έλεγαν την αδελφή τους—που δεν ήταν ακόμα σε ηλικία για να πάη σχολείο, περνούσε τις περισσότερες ώρες της καθισμένη σ' ένα κρυστάλλινο πλουμιστό σκαμνάκι και διασκεδάζε κοιτώντας τις εικόνες ενός μεγάλου χρυσοδεμένου βιβλίου με παραμύθια και άλλοτε πάλι παίζοντας με τις τέσσερις μεγάλες κουνκλες της, που άλλες σαν κι αυτές δεν βρίσκονταν στον κόσμο όλον.

Η μιά, μόλις της πατούσε ένα ιουμπί, έκανε τοῦμπες και άλλα πολλά γυμνάσια, σά να ήταν άκροβάτης! Η δεύτερη έβαζε κι έβγαζε μονάχη της το παλτό και τα γοβάκια της! Η τρίτη έλεγε ένα όλόκληρο τραγούδάκι χωρίς κανένα λάθος! Κ' ή άλλη, όταν ή Λίτσα της έδινε ένα φλυτζάνι γάλα, το έπιανε με τα χεράκια της τα δυο και το ρουφούσε όλόκληρο, χωρίς να της στάξει κάτω ούτε μισή σταλαματιά!

Α, ήταν πολύ ευτυχισμένα τα δώδεκα αδελφάκια. Μά αλλοίμονο. Η ευτυχία τους δεν κράτησε πολύ. Γιατί ήρθε μια μέρα που ή μητέρα τους, ή βασίλισσα, άρρώστησε βαριά και πέταξε για πάντα ψηλά στους ουρανούς.

Έτσι, για την άνατροφή των παιδιών εφρόντιζε τώρα μια θεία τους, που ήταν όμως πολύ κακή και δεν τα αγαπούσε καθόλου τα καυμένα. Δεν έφτανε που τα μάλωνε κάθε λίγο για το τίποτα, αλλά τους έλιγότειμε σιγά-σιγά τα φρούτα, και τους έκοψε σχεδόν όλότελα τα γλυκίσματα.

Κ' ύστερα από μερικούς μήνες, θέλοντας να ξεφορτωθή το βάρος της φροντίδας, άφου είπε στο βασιλιά πως ή μικρή Λίτσα έχει ανάγκη από καθαρό άέρα, την έστειλε σ' ένα μακρινό χωριό, να μείνη στην καλύβα ενός άγρότη.

Και για τα έντεκα άγόρια άρχισε να λήη κάθε μέρα τόσο πολλά ψέματα στο βασιλιά, τα φόρτωνε με τόσο μεγάλες και φρικτές κατηγορίες, που ο βασιλιάς σιγά-

σιγά έπαψε να τ' αγαπά, και σε λίγο δεν ήθελε πιά ούτε να τ' άμνηστού του. Όσπου μια μέρα παραθύμωσε και τους είπε:

— Φύγετε και πηγαίνετε να ζήσετε στον κόσμο όπως μπορείτε.

Και ή κακή θεία τους επρόσθεσε:

— Μεταμορφωθείτε σε μεγάλα κι άσχημα όρνια και πετάξετε όσο μπορείτε πιο μακριά από δώ. Κι όπως λένε μερικοί, τα πότισε μ' ένα μαγικό νερό, κ' εκείνα μεταμορφώθηκαν άμέσως. Όχι όμως σε άσχημα όρνια—ή προσταγή της δεν έπιασε ως εκεί—αλλά σε έντεκα ωραιότατους κύκνους.

Έβγαλαν τότε και οι έντεκα μια παράξενη φωνή, πέταξαν έξω απ' τα παράθυρα του παλατιού, και προχώρησαν πετώντας πάνω από βουνά και θάλασσες και δάση.

Η μικρή Λίτσα, μόνη στην καλύβα όλη την ήμέρα, έπαιζε άπαρηγόρητη μ' ένα πράσινο φύλλο, γιατί ή θεία της δεν την άφησε να πάρη μαζί της ούτε το βιβλίο με τα παραμύθια, ούτε καμιά από τις κουνκλες της.

Τρύπωσε το φύλλο με το δαχτυλάκι της, και μέσα από την τρύπα κοίταζε το φεγγάρι και της φαινόταν, ότι βλέπει το πρόσωπο πότε του ενός και πότε του άλλου άδελφού της, φαντάζονταν πως τη γεμίζουν με φιλιά τ' αδελφία της και κάπως παρηγοριόταν ή καυμένη.

Έτσι περνούσαν οι μέρες της, ή μια όλοδία με την άλλη. Κάποτε το άεράκι έπαιξε με τα φύλλα της τριανταφυλλιάς κ' έλεγε σιγά στα τριαντάφυλλα:

— Έπάρχει τίποτα πιο ωραίο από σας;

Και τα τριαντάφυλλα κουνώντας έλαφρά τα πέταλά τους άπαντούσαν:

— Η Λίτσα.

Και τις Κυριακές ένω ο άγρότης, που κατοικούσε στο καλύβι, διάβαζε τη Σύνοψη, ο άνεμος γύριζε τα φύλλα του βιβλίου και τα ρωτούσε:

— Ποιος έχει περισσότερη ευλάβεια από σας;

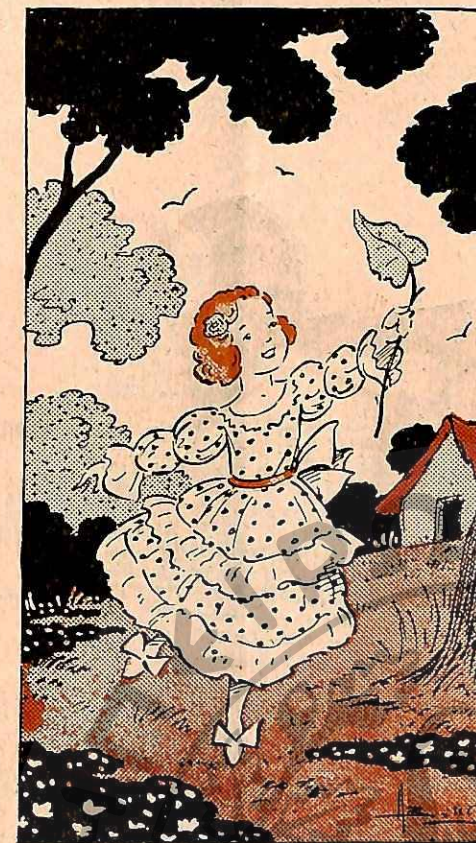
Και ή Σύνοψη άποκρινόταν:

— Η Λίτσα.

Όσπου τέλος κάποια μέρα, ο βασιλιάς έστειλε ένα άνθρωπό του στο καλύβι και την ξανάφερε πίσω στο παλάτι. Τη γέμισε τότε με φιλιά ο πατέρας της, κ' ή Λίτσα έκλαιγε από την πολλή χαρά της.

Άλλ' ή κακή θεία της, μόλις την είδε, έσκασε πάλι απ' το κακό της.

(Ακολουθεί) (Άντερσεν, Δισκευή Β.)

Περνούσε την ώρα της παίζοντας μ' ένα φύλλο.

ΤΟ ΕΙΚΟΣΙΤΕΤΡΑΩΡΟΝ ΤΟΥ ΑΘΗΝΑΙΟΥ

(Συνέχεια από σελ. 2).

κανίστρου ή σ π υ ρ ί δ ο ς δηλαδή μεγάλου πλεκτού καλαθίου ή κοφινίου. Διά τον λόγον αυτόν τα τοιαύτα δείπνα έκαλούντο «σ ε ί π ν α ά π δ σ π υ ρ ί δ ο ς».

Επίσης ήτο δυνατόν άντι τροφίμων να καταβάλλωνται τα έξοδα του δείπνου εις χρήματα. Έκαστος δηλαδή συνεισέφερε το άναλογοῦν εις αυτόν ποσόν. Διά τον λόγον αυτόν τα τοιαύτα δείπνα έκαλούντο «σ υ μ φ ο ρ η τ ά» ή δείπνα «ά π δ σ υ μ β ο λ ω ν». Τα δείπνα αυτά κατειρωνεύεται ο Λουκιανός και παρωδών τα άποκαλεί δείπνα «ά π δ σ υ μ φ ο ρ ω ν».

Εκτός από τα δείπνα αυτά ύπήρχον τα δημόσια και τα έπίσημα δείπνα. δηλαδή εκείνα τα όποια έδίδοντο είτε από την πολιτείαν, έπ' ευκαιρία έθνικής ή θρησκευτικής εορτής, είτε από πρόσωπα προς έορτασμόν χαρμοσύνου τινός γεγονότος, ή προς συζήτησιν σπουδαίων ζητημάτων. Περί αυτών θα όμιλήσαμεν εις το προσεχές.

Γ. Ι. ΚΟΥΡΜΟΥΛΗΣ

(Συνεχίζεται)

Ο ΒΥΘΟΣ ΤΩΝ ΘΑΛΑΣΣΩΝ

(Συνέχεια από σελ. 5).

πολλές άλλες άνάγκες του ανθρώπου.

Οί ώκεανογράφοι είναι άκόμη εκείνοι, που μάς έγνώρισαν τα παράδοξα και φανταστικά ζώα, που ζούν στα μεγάλα θαλάσσια βάθη, όπου άλλοτε έπίστευαν οι άνθρωποι ότι δεν μπορούσε να ύπάρχη ζωή και διότι ή μεγάλη πίεσις του νερού εκεί κάτω θα έσκότωνα κάθε ζωντανό πλάσμα και διότι μέσα στο άπόλυτο σκοτάδι, χωρίς το εύεργετικό φώς του ήλιου, θα ήταν άδύνατον να ύπάρχη ζωή.

Όλες αυτές οι γνώσεις, που άποκτήσαμε για τη θάλασσα και το βυθό της, μάς είναι χρήσιμες για πολλούς και διάφορους λόγους. Άς μην ξεχνούμε δε ότι ή θάλασσα άποτελεί τη μεγαλύτερη και άνεξάντλητη άποθήκη νερού, το όποιον είναι τόσο άποραίτητο για την ύπαρξη ζωής επάνω στον πλανήτη μας.

Ν. Γ. ΔΗΜΗΤΡΟΚΑΛΛΗΣ

ΠΑΛΑΙΕΣ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΕΣ ΕΚΚΛΗΣΙΕΣ ΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ

ΜΕΛΗ ΝΙΚΟΛΑΪΔΗ

Κοντά στην καινούργια και μεγάλη συνοικία της Νέας Σμύρνης, που είναι κτισμένη ανάμεσα στο Φάληρο και στην κεντρική πόλη των Αθηνών, υπάρχει μια μικρή και παλιά εκκλησία, οι «Άγιοι Θεόδωροι». Μέσα στην εκκλησία και γύρω απ' αυτήν βρίσκονται αρχαίοι όγκοι, πλάκες από λευκό μάρμαρο, ένα κομμάτι από ανάγλυφο και άλλα ίχνη, που δείχνουν πως εκεί κάπου, ίσως και στον ίδιο χώρο της μικρής εκκλησίας, ήταν κάποτε ένα αρχαίο ιερό και βωμοί. Ο Πausanias μάλιστα καθορίζει ότι, ανάμεσα στους βωμούς αυτούς, υπήρχε και βωμός αφιερωμένος στους «άγνωστους Θεούς».

Από άλλα ίχνη πάλι και από κείμενα αρχαίων συγγραφέων, καθώς και από παρατηρήσεις αρχαιολόγων, βγαίνει το συμπέρασμα ότι το ιερό αυτό βρισκόταν επάνω στον αρχαίο δρόμο, που από το Φάληρο οδηγούσε στην πόλη των Αθηνών. Και είναι γνωστόν ότι αυτόν ακριβώς τον δρόμο είχε ακολουθήσει ο μέγας Άποστόλος των Εθνών ο Παύλος, για ν' ανεβή από το Φάληρο όπου είχε αποβιβάσθαι στο «ίσοστέφανον ἄστυ».

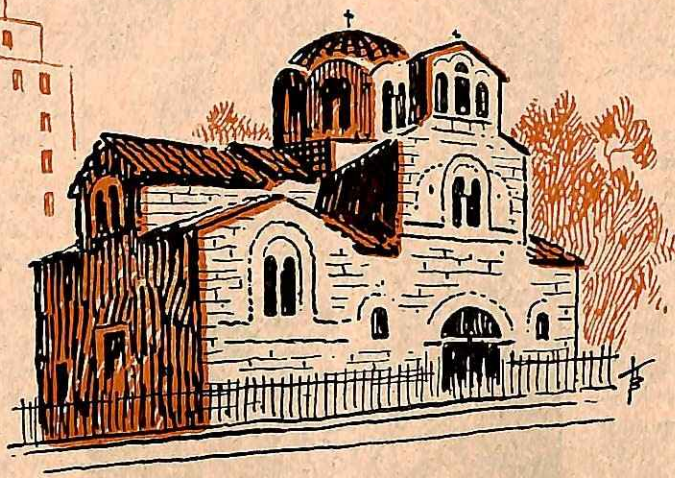
Όλες λοιπόν οι ένδειξεις δείχνουν ότι εκεί ήταν ο βωμός με την αφιέρωση «τῷ ἀγνώστῳ Θεῷ», από την όποιαν ο Άποστόλος Παύλος είχε εμπνευσθῇ το ὑπέροχο κήρυγμά του στον Αρειο Πάγο. Επομένως εκεί ήταν επίσης και ο πρώτος χώρος, που τον καταγιάσαν με την προσευχή τους οι ελάχιστοι πρώτοι Χριστιανοί—ο ίδιος ίσως χώρος, όπου έκτισαν έπειτα την πρώτη χριστιανική εκκλησία των Αθηνών, την πρώτη μορφή της σημερινής εκκλησίας των Αγίων Θεοδώρων.

Πρὶν νὰ ρίξουμε λοιπὸν μιὰ ματιά στὶς ἐκκλησίες τῶν Αῲθηνῶν, δὲς σταθούμε με σεβασμὸ καὶ μ' εὐλάβεια στὸν ἱερὸν αὐτὸν χώρο, πού ὑπῆρξε ἡ πρώτη πηγὴ τοῦ Χριστιανισμοῦ—ἡ πρώτη πηγὴ ζωῆς ἐπομένως—πού ἀνέβλυσε στὴν πανάρχαια γῆ τῆς Ἀττικῆς καὶ ἄς ἀπειθύνουμε μιὰν εὐχαριστήρια προσευχή στὸ Θεό, πού, με τὰ χεῖλη τοῦ μεγάλου Του Ἀποστόλου, εὐδόκησε σ' αὐτὸν ἐδῶ τὸν ἱερὸν χώρο, νὰ ρίξει τὸ θαυματουργὸ σπέρμα, πού θὰ ἔδενε, θὰ ἔσπριγε καὶ θὰ συγκώενε τὸ ἀρχαῖο Ἑλληνικὸ Πνεῦμα με τὸ Θεῖο Του Λόγο, γιὰ νὰ προβάλλῃ δόξαμπρο καὶ αἰῶνιο τὸ θαῦμα τοῦ Ἑλληνοχριστιανικοῦ Πολιτισμοῦ.

Τὴν ἴδια θαυμαστὴ συγχώνευσί θὰ τὴν δοῦμε κατόπιν νὰ συμβολίζεται καὶ στὴ μετατροπὴ τῶν ἀρχαίων Ἑλληνικῶν ναῶν σὲ Χριστιανικὲς ἐκκλησίες.

Καὶ σήμερὰ ἀκόμη στὶς ἐσωτερικὲς πλευρὲς τοῦ Παρθενῶνος καὶ στὴν ἐξωτερικὴ ἐπιφάνεια τοῦ Θησείου ὑπάρχουν Χριστιανικὲς τοιχογραφίες. Στους κίονες ἐπίσης τοῦ Θησείου διαβάσκονται χριστιανικὲς ἐπιγραφές, ἐνῶ στὰ ἐρείπια πολλῶν ἄλλων ἀρχαίων ναῶν σώζονται τὰ ἴχνη τῆς μετατροπῆς τους σὲ χριστιανικὲς ἐκκλησίες.

Ἔτσι ὁ Παρθενῶν, ὅπως καὶ τὸ Ἑρέχθειον, ἔχουν γίνει ἐκκλησίες ἀφιερῶμένες στὴν Παναγία, τὸ Θησεῖον εἶχε γίνει ἐκκλησία τοῦ Ἀγίου Γεωργίου καὶ τὸ Ὀλυμπεῖον ἐκκλησία τοῦ Ἀγίου Ἰωάννου. Σὲ χρι-

στιανικὲς ἐκκλησίες ἔχουν μετατραπῇ ἐπίσης ὁ ναὸς τῆς Δήμητρος, πού ἔγινε ἐκκλησία τοῦ Ἀγίου Δημητρίου, τὸ ἱερὸν τοῦ Ἀπόλλωνος, πού ἐξελίχθηκε στὴν περίφημη μονὴ τοῦ Δαφνίου καὶ ἄλλοι ἐνῶ ἀπὸ τὰ ἐρείπια τοῦ ναοῦ τοῦ Ἀσκληπιοῦ ἐκτίσθηκε ἡ ἐκκλησία τῶν Ἀγίων Ἀναργύρων.

Μὲ τὶς μετατροπὲς αὐτές, πού ἔθεσαν κάτω ἀπὸ τὴ σκέπη τοῦ Σταυροῦ τοὺς ναοὺς τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων καὶ καθαγιάσαν τὰ δημιουργήματα τῆς ἀρχαίας Ἑλληνικῆς Τέχνης με τὴν πνοὴ τοῦ Χριστιανισμοῦ, δὲν ἐσυμβολίσθηκε μόνον ἡ θαυμαστὴ σύνθεσις τῶν δύο πολιτισμῶν, ἀπὸ τὴν όποιαν ἐπήλασε ὁ πνευματικὸς πολιτισμὸς ὅλης τῆς ἀνθρωπότητος, ἀλλὰ καὶ ἐπροφυλάχθηκαν καὶ σώθηκαν, ὅσο ἦταν δυνατόν, ἔπειτα ἀπὸ τὸ πέρασμα τῶν αἰῶνων καὶ τῶσαν περιπετειῶν, πολλὰ ἀπὸ τὰ ἀθάνατα μεγαλουργήματα τῆς ἀρχαίας Ἑλληνικῆς ἐμπνεύσεως καὶ τέχνης.

Πρὶν νὰ κτισθοῦν οἱ πρώτες καθολικὲς χριστιανικὲς ἐκκλησίες, οἱ Ἀθηναῖοι Χριστιανοὶ τῶν πρώτων αἰώνων ἔχουν ἐγκαταστήσει μέσα στὰ ἴδια τὰ σπιτία τους μυστικούς χώρους προσευχῆς καὶ λατρείας. Πάνω ἀπὸ τὸν φόβο καὶ τοὺς κινδύνους τῶν διωγμῶν ἔθεταν τὴν χριστιανικὴν τὸν πίστι. Καὶ ἐκεῖ, μέσα στὶς ἴδιες τὶς οἰκογενειακὲς τοὺς ἐστίες, διατηροῦσαν ἄσβεστη τὴν ἱερὴ τῆς φλόγα.

Ἀπ' αὐτοὺς τοὺς ἱεροὺς οἰκιακοὺς χώρους προήλθαν ἀργότερα οἱ ἰδιωτικὲς ἐκκλησίες, πού ἐκτίζουν ἐξ ἀρχῆς οἱ εὐποροὶ Ἀθηναῖοι μέσα στὰ σπιτία τους. Ἡ οἰκογενειακὴ αὐτὴ ἐκκλησία, πού ἀποτελοῦσε βασικὸ οἰκοδομικὸ μέρος τοῦ ἀρχοντικοῦ σπιτιοῦ, ἐπήρξε σιγά-σιγά, ἔζι με τὴν θρησκευτικὴ μιὰ πολύ-

τιμὴ γιὰ τὴ διατήρησιν τῆς ἐθνικῆς συνειδήσεως σημασία. Διότι οἱ μικρὲς αὐτὲς ἐκκλησίες, κατὰ τοὺς μαύρους καὶ ἀτέλειωτους χρόνους τῆς Τουρκοκρατίας, δὲν ἦταν μόνον οἱ ἱεροὶ βωμοὶ τῆς λατρείας τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ ἦταν συγχρόνως καὶ τὰ ἐξίσου ἱερὰ ἐθνικὰ θερμοκήπια ὅπου οἱ ὑπόδουλοι Ἕλληνες ἐθερμαιναν καὶ ἐκαλλιεργοῦσαν τοὺς πόθους τους καὶ τὶς ἐλπίδες γιὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν τοῦ ἔθνους.

Οἱ πρώτες κοινοτικὲς χριστιανικὲς ἐκκλησίες ἐκτίσθηκαν, κατὰ τὴν παράδοσιν ἀπὸ τὴν Ἀθηναῖδα—Εὐδοκίαν, τὴν σύζυγον τοῦ Αὐτοκράτο-

ρος Θεοδοσίου τοῦ Β' (στὶς ἀρχὲς τοῦ πέμπτου αἰῶνος). Οἱ ἐκκλησίες αὐτὲς ἦταν δώδεκα, καὶ ἀνάμεσα τοὺς τρεῖς ἀπὸ τὶς πρὶν περίφημες πού, με ἀλλαγμένη βέβαια ἡ καὶ ἐντελὴς νέα μορφή, σώζονται καὶ σήμερὰ: ἡ ἐκκλησία τῆς Καπνικαρέας (πού βρίσκεται στὴν ὁδὸν Ἑρμοῦ καὶ ἀνήκει στὸ Ἐθνικὸ Πανεπιστήμιο), ἡ ἐκκλησία τῆς Σωτείας τοῦ Λυκοδήμου (πού ἀπὸ τὸ 1847 εἶναι Ρωσικὴ ἐκκλησία καὶ βρίσκεται στὴν ὁδὸν Φιλελλήνων) καὶ ἡ τοῦ Ἀγίου Γεωργίου τοῦ Καρύτου (πού εἶχε ξανακτισθῇ τὸν ἐνδέκατον αἰῶνα ἀπὸ τὸν Στρατηγὸν Καρύκη καὶ βρίσκεται στὴν ὁμώνυμη πλατεία).

Ὑπάρχουν ὁμως καὶ πολλὲς ἄλλες παλαιὲς χριστιανικὲς ἐκκλησίες, πού ἐκτίσθηκαν στὴν Ἀθήνα γύρω ἀπὸ τοὺς ἰδίους καιροὺς καὶ στοὺς κατοπινούς χρόνους. Ἀπὸ τὶς πρὶν παλαιὲς δὲν ὑπάρχουν παρὰ τὰ ἐρείπιά τους. Ὑπάρχουν ὁμως καὶ ἀρκετὲς ἄλλες, τῆς ἴδιας ἐποχῆς καὶ
Συνέχεια ἐν σελ. 16).

ΟΙ ΗΡΩΕΣ ΤΗΣ ΑΥΤΟΘΥΣΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΜΟΧΘΟΥ

ΛΕΒΕΝΧΟΥΚ

ΥΠΑΤΙΑΣ ΒΟΥΡΛΟΥΜΗ

Στὴ σειρά πού ἀρχίζουμε σήμερα, θὰ σὰς μιλήσουμε γιὰ ἀνθρώπους, οἱ ὁποῖοι με τὴν ἀπαράμιλλη αὐτοθυσία τους καὶ τὶς ἐπίπονες προσπάθειές τους, ἀνίχνευσαν τὴν φύσιν τῶν ἀσθενειῶν καὶ ἔδωσαν στὸ χέρι τοῦ ἀνθρώπου τὰ ὅπλα γιὰ νὰ πολέμησιν τὸ θάνατο. Πόσες χιλιάδες παιδιὰ δὲν σώθηκαν ἀπὸ τὰ νύχια τοῦ Χάρου ἀπὸ τὸν καιρὸ, πού ἀνεκαλύφθη ὁ ὁρρὸς κατὰ τῆς διφθερίτιδος, πόσες χιλιάδες ἀγρόται καὶ ἀνθρώποι τῶν πόλεων δὲν γλύτωσαν τὸν μαρτυρικὸ θάνατο πού προκαλεῖ ἡ λύσσα, ἡ χολέρα, ὁ κίτρινος πυρετός.

Ἐχομε τόσο πολὺ συνηθισε νὰ μιλοῦμε γιὰ τὰ μικρόβια σὰν κάτι κοινὸ καὶ γνωστὸ σὲ ὅλους, ὥστε μὰς φαίνεται σὰν νὰ μιλοῦμε γιὰ κάτι ἀνέκαθεν γνωστὸ στὸν ἀνθρώπο, γιὰ κάτι πού εἶναι αὐτονόητο νὰ τὸ ξέρουμε καὶ νὰ τὸ πολεμοῦμε. Καὶ νοιώθουμε κατὰπληξι ὅταν φέρουμε στὸ νοῦ μας, πὼς μέχρι πρὸ ἐνὸς περικοῦ αἰῶνος, τὰ αἷτια καὶ ἡ καταπολέμησις τῶν πρὶν τρομερῶν ἀσθενειῶν, ἦταν ἄγνωστα στὸν ἀνθρώπο.

Προσπάθεια ὑπεράνθρωπη ἐχρεώσθη γιὰ νὰ μπορέσῃ ὁ Ἀνθρώπος με μόνον ὅπλα τὴν Πίστιν, τὴ Θέλησιν καὶ τὴν Αὐταπάρνησιν, νὰ φθάσῃ στὸ σημεῖο τὴν γνώσεως, πού βρίσκεται σήμερὰ.

Εἶναι ἀφάνταστα ἐνδιαφέρον νὰ παρακολουθῇ κανεὶς ἀπὸ κοντὰ τὰ δῆματα πού ἔκανε ὁ Ἀνθρώπος γιὰ νὰ καταπολεμήσῃ τὸ θάνατο καὶ τὸ σκότος. Ψηλαφητὰ, ἀδέξια στὴν ἀρχὴ, θριαμβευτικὰ ὅσο προχωροῦσε.

Ἀς προσπαθῶμε σήμερα νὰ πλησιάσῃμε με τὴ φαντασία μας τὸν πρὶν ἄγνωστο καὶ πρὶν πρωτοπόρο ἀπ' αὐτοὺς, πού κυνήγησαν τὰ μικρόβια: τὸν Ὀλλανδὸ Λέβενχουκ.

1648. Ὑστερὰ ἀπὸ τὸ σκοτάδι τοῦ Μεσαίωνα τὸ φῶς μιᾶς καινούργιας αὐγῆς ἀρχίζει νὰ φωτίζει δειλὰ τὴν ἀνθρωπότητα. Ὁ Ἀνθρώπος ἀρχίζει ν' ἀγωνίζεται κατὰ τῆς θεισδαιμονίας καὶ τοῦ φόβου, πού τὸν παίδευαν ὡς τότε. Σὲ μιὰ μικρὴ πολιτεία τῆς Ὀλλανδίας γεννήθηκε ὁ Ἀνθρώπος, πού χάραξε τὰ πρῶτα ἀδιόρατα ἴχνη, ἐπάνω εἰς τὰ ὁποῖα ἐβάδισαν ἀργότερα οἱ ἥρωες, πού ἐπολέμησαν τὸν θάνατο, ὁ Ἀντώνιος Λέβενχουκ. Ὁ Λέβενχουκ δὲν ἦταν καμμιά σπουδαία προσωπικότης. Εἰς ἡλικία 16 χρονῶν παράτησε τὸ σχολεῖο καὶ ἀφοῦ δούλεψε 6 χρόνια σὲ ἕνα κατάστημα ὕφασμάτων, διαρίσθηκε θυρωρὸς στὴ Δημαρχία μιᾶς μικρῆς πόλεως τῆς Ὀλλανδίας—τὸ Ντέλφτ. Ὁ Λέβενχουκ δὲν εἶχε βέβαια ἰδέα ἀπὸ μικρόβια τότε. Ἦταν ἀναμφισβήτητα γνωστὸ γιὰ τὸν καθένα πὼς τὶς ἀρρώστειες τὶς

προκαλοῦν κάτι δαιμόνια, πού μπαίνουν μέσα μας. Ἦ δὲν ξέρω τί ἄλλο. Ὁ Λέβενχουκ ὁμως εἶχε ἕνα πάθος. Νὰ τοποθετῇ φακοὺς τὸν ἕνα πίσω ἀπὸ τὸν ἄλλο, γιὰ νὰ βλέπῃ τὰ πράγματα μεγαλύτερα. Τὸ πάθος του αὐτὸ ἦταν τόσο ἰσχυρὸ, ὥστε ἀπερρόφησε ὅλη τὴν ζωὴ του. Ἀπὸ μικρὸς εἶχε ἀκούσει ὅτι ἂν κατασκευάσῃ κανεὶς μικροὺς φακοὺς ἀπὸ καθαρὸ γυαλί, μπορεῖ νὰ δῇ τὰ πράγματα πολὺ μεγαλύτερα ἀπὸ ὅ,τι τὰ βλέπει τὸ μάτι. Ἀπὸ τότε ἀρχισε τὸ πάθος του. Ὅλη του τὴ ζωὴ τὴν πέρασε κάνοντας φακοὺς, χωρὶς ποτὲ νὰ ἀναλογισθῇ τὴν τεράστια σημασία, πού θὰ εἶχαν ἀργότερα τὰ ἐργαλεῖα του γιὰ τὴν ἐπιστήμην. Πῆγε σὲ ὀπτικούς, σὲ ἄλχημιστὰς, σὲ φαρμακοποιούς, ἀκόμη καὶ σὲ χασάπηδες, ἀπὸ τοὺς ὁποῖους ζητιάνευε μάτια σφαγμένων βοδιῶν γιὰ νὰ πάρῃ στοιχεῖα γιὰ τὴν τέχνην του. Μὲ τὴν ἐπιμονὴν του καὶ τὴν ἐξάσκησιν κατάρθωσε νὰ κἀν φακοὺς τόσο τέλειους, ὅσο δὲν ὑπῆρχαν πονθενὰ στὸν κόσμον τὴν ἐποχὴ ἐκείνη. Κάποτε τοῦ ἦρθε ἡ ἐμπνευσις νὰ περάσῃ τοὺς φακοὺς αὐτοὺς μέσα σὲ κάτι χάρτινους σωλῆνες. Ἔτσι δημιουργήθηκε τὸ πρῶτον μικροσκόπιον. Ὁ Λέβενχουκ δὲν ἐσταμάτησε ὡς ἐκεῖ. Κατασκεύαζε συνεχῶς περισσότερα μικροσκόπια καὶ περνοῦσε ὥρες ὁλόκληρες σκυμμένος ἐπάνω τους. Ἐπαίρνε τὸ καθε τι πού ἐπεφτε στὰ χεῖρια του καὶ τὸ ἐξήταζε κάτω ἀπὸ τὰ μικροσκόπια του, τὸ μάτι τῆς μυίας, τὴν τρίχα τοῦ προβάτου, τὰ ἔντερα τοῦ βατράχου, τὰ φύλλα τῶν δένδρων. Καὶ τὰ χρόνια περνοῦσαν καὶ τὰ μικροσκόπια τοῦ Λέβενχουκ ἐγίνοντο ὅλο καὶ πρὶν τέλεια. Στὸ τέλος ἐγίναν γνωστὰ σ' ὅλον τὸν κόσμον. Ἡ Βασίλισσα τῆς Ἀγγλίας τοῦ ἔστειλε ἕνα κολλοσιαῖο ποσὸ γιὰ νὰ τῆς πουλήσῃ ἕνα ἀπὸ τὰ μηχανήματα, πού ἡ φήμῃ τους εἶχε φθάσει ὡς τ' αὐτὰ τῆς. Τὸ ἴδιο καὶ ἡ Βασιλικὴ Ἑταιρία Ἐπιστημονῶν τῆς Ἀγγλίας. Ὁ Λέβενχουκ ὁμως ἀρνιόταν, σὰν ἕνα πεισματάρικο παιδί, νὰ δώσῃ ἔστω καὶ ἕνα ἀπὸ τὰ πολυάρθμα μικροσκόπια του. Αἰσθανόταν μιὰ ἰδιαίτερη εὐχαρίστησιν, ὅταν οἱ ἄνθρωποι ἤρχοντο στὸ ἐργαστήριόν του καὶ ἐσκύβαν πάνω ἀπὸ τὰ μικροσκόπια του νὰ ἰδοῦν τὸν παράξενο κόσμον, πού εἶχε ἀνακαλύψει. Ἦ ἴδια ἡ Βασίλισσα τῆς Ἀγγλίας ἐπεσκέφθη ἐπίτιμους τὸ Ντέλφτ καὶ πέρασε τὸ κατῶφλιν του, ἐπίσης καὶ ὁ τότε Τσάρος τῆς Ρωσίας.

Εἶχε πρὶν γεράσει ὁ Λέβενχουκ, προκαλοῦν κάτι δαιμόνια, πού μπαίνουν μέσα μας. Ἦ δὲν ξέρω τί ἄλλο. Ὁ Λέβενχουκ ὁμως εἶχε ἕνα πάθος. Νὰ τοποθετῇ φακοὺς τὸν ἕνα πίσω ἀπὸ τὸν ἄλλο, γιὰ νὰ βλέπῃ τὰ πράγματα μεγαλύτερα. Τὸ πάθος του αὐτὸ ἦταν τόσο ἰσχυρὸ, ὥστε ἀπερρόφησε ὅλη τὴν ζωὴ του. Ἀπὸ μικρὸς εἶχε ἀκούσει ὅτι ἂν κατασκευάσῃ κανεὶς μικροὺς φακοὺς ἀπὸ καθαρὸ γυαλί, μπορεῖ νὰ δῇ τὰ πράγματα πολὺ μεγαλύτερα ἀπὸ ὅ,τι τὰ βλέπει τὸ μάτι. Ἀπὸ τότε ἀρχισε τὸ πάθος του. Ὅλη του τὴ ζωὴ τὴν πέρασε κάνοντας φακοὺς, χωρὶς ποτὲ νὰ ἀναλογισθῇ τὴν τεράστια σημασία, πού θὰ εἶχαν ἀργότερα τὰ ἐργαλεῖα του γιὰ τὴν ἐπιστήμην. Πῆγε σὲ ὀπτικούς, σὲ ἄλχημιστὰς, σὲ φαρμακοποιούς, ἀκόμη καὶ σὲ χασάπηδες, ἀπὸ τοὺς ὁποῖους ζητιάνευε μάτια σφαγμένων βοδιῶν γιὰ νὰ πάρῃ στοιχεῖα γιὰ τὴν τέχνην του. Μὲ τὴν ἐπιμονὴν του καὶ τὴν ἐξάσκησιν κατάρθωσε νὰ κἀν φακοὺς τόσο τέλειους, ὅσο δὲν ὑπῆρχαν πονθενὰ στὸν κόσμον τὴν ἐποχὴ ἐκείνη. Κάποτε τοῦ ἦρθε ἡ ἐμπνευσις νὰ περάσῃ τοὺς φακοὺς αὐτοὺς μέσα σὲ κάτι χάρτινους σωλῆνες. Ἔτσι δημιουργήθηκε τὸ πρῶτον μικροσκόπιον. Ὁ Λέβενχουκ δὲν ἐσταμάτησε ὡς ἐκεῖ. Κατασκεύαζε συνεχῶς περισσότερα μικροσκόπια καὶ περνοῦσε ὥρες ὁλόκληρες σκυμμένος ἐπάνω τους. Ἐπαίρνε τὸ καθε τι πού ἐπεφτε στὰ χεῖρια του καὶ τὸ ἐξήταζε κάτω ἀπὸ τὰ μικροσκόπια του, τὸ μάτι τῆς μυίας, τὴν τρίχα τοῦ προβάτου, τὰ ἔντερα τοῦ βατράχου, τὰ φύλλα τῶν δένδρων. Καὶ τὰ χρόνια περνοῦσαν καὶ τὰ μικροσκόπια τοῦ Λέβενχουκ ἐγίνοντο ὅλο καὶ πρὶν τέλεια. Στὸ τέλος ἐγίναν γνωστὰ σ' ὅλον τὸν κόσμον. Ἡ Βασίλισσα τῆς Ἀγγλίας τοῦ ἔστειλε ἕνα κολλοσιαῖο ποσὸ γιὰ νὰ τῆς πουλήσῃ ἕνα ἀπὸ τὰ μηχανήματα, πού ἡ φήμῃ τους εἶχε φθάσει ὡς τ' αὐτὰ τῆς. Τὸ ἴδιο καὶ ἡ Βασιλικὴ Ἑταιρία Ἐπιστημονῶν τῆς Ἀγγλίας. Ὁ Λέβενχουκ ὁμως ἀρνιόταν, σὰν ἕνα πεισματάρικο παιδί, νὰ δώσῃ ἔστω καὶ ἕνα ἀπὸ τὰ πολυάρθμα μικροσκόπια του. Αἰσθανόταν μιὰ ἰδιαίτερη εὐχαρίστησιν, ὅταν οἱ ἄνθρωποι ἤρχοντο στὸ ἐργαστήριόν του καὶ ἐσκύβαν πάνω ἀπὸ τὰ μικροσκόπια του νὰ ἰδοῦν τὸν παράξενο κόσμον, πού εἶχε ἀνακαλύψει. Ἦ ἴδια ἡ Βασίλισσα τῆς Ἀγγλίας ἐπεσκέφθη ἐπίτιμους τὸ Ντέλφτ καὶ πέρασε τὸ κατῶφλιν του, ἐπίσης καὶ ὁ τότε Τσάρος τῆς Ρωσίας.

Εἶχε πρὶν γεράσει ὁ Λέβενχουκ,

Γιὰ τεχνικούς λόγους μόνον οἱ γυαλιστερὲς καὶ καθαρές φωτογραφίες θὰ δημοσιεύονται.

ὅταν ἦρθε ἡ πραγματικὰ μεγάλη μέρα γιὰ τὴ ζωὴ του καὶ τὴν ἀνθρωπότητα. Τὴν ἡμέρὰ ἐκείνη ὁ Λέβενχουκ ἐσκέφθη νὰ κοιτάξῃ μέσα ἀπὸ τὸ μικροσκόπιόν του μιὰ σταγόνα ἀπὸ τὸ δρόχينو νερὸ, πού μάζευε στὸν κήπο του σ' ἕνα πιθάρι. Τί ἦταν ἐκεῖνο πού ἀντίκρουσε; Κάτι μικρὰ ζῶα, χιλιάδες φορὲς μικρότερα ἀπὸ τὸ πρὶν μικρὸ ἀντικείμενο, πού μποροῦν νὰ ἰδοῦν τὰ μάτια μας, ἐκινουῦντο, ἐπαίζαν καὶ ἐλίσσοντο μέσα στὴ σταγόνα.

Σὰν τρελλὸς ἀρχισε νὰ φωνάζῃ στὴν κόρη του: Ἐλα δῶ, τρέξε! Ἐδῶ βλέπω κάτι ζῶα, πού δὲν τὰ ἔχει ἀντίκρουσε ποτὲ μάτι ἀνθρώπου.

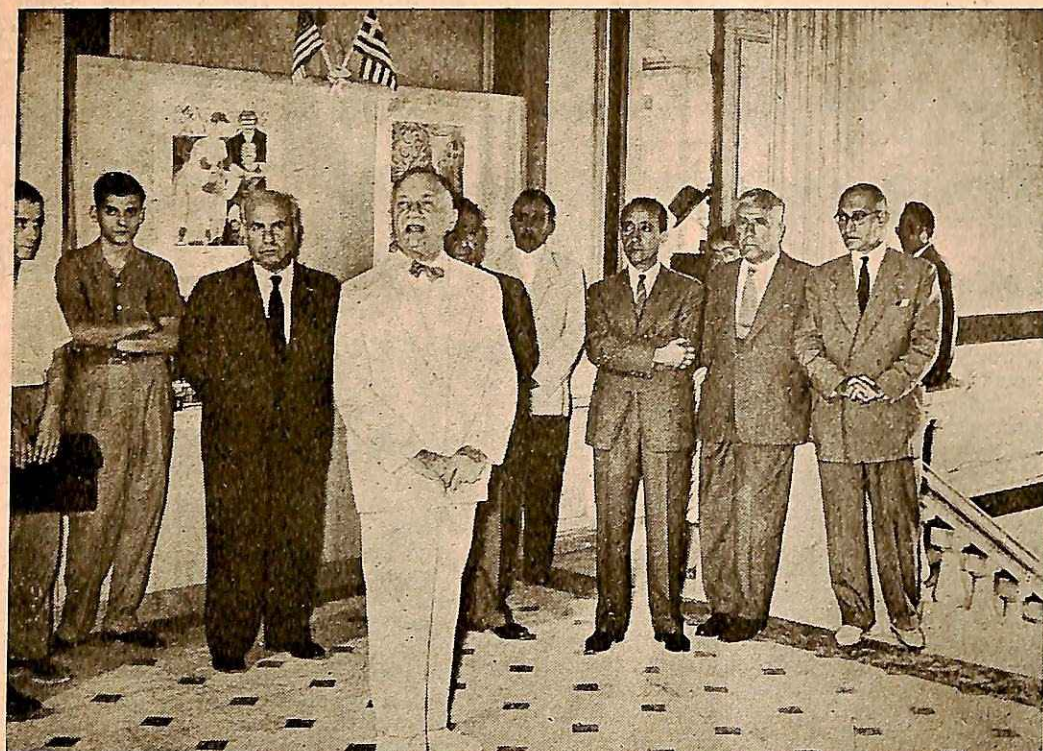
Ὁ θυρωρὸς αὐτὸς τοῦ Ντέλφτ εἶχε γλυστρήσει ἐκείνη τὴν ἡμέρὰ καὶ εἶχε μπῆ σ' ἕνα φανταστικὸ καὶ ἀθέατο κόσμο ἀπὸ μικρὰ πλάσματα, πού ζοῦσαν ἐντελὴς κρυμμένα ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους ὡς τότε. Καὶ αὐτὰ τὰ πλάσματα ἦταν ἕνα εἶδος θηρία πρὶν ἐπικίνδυνα καὶ πρὶν θανατηφόρα ἀπὸ τὰ τρομερότερα θηρία, πού κατέστρεφαν καὶ ἐξόντωναν ὁλόκληρα χωριά, ὁλόκληρες πολιτείες, δισεκατομμύρια φορὲς μεγαλύτερες ἀπ' αὐτὰ. Κάτι τέρατα πρὶν τρομερὰ ἀπ' τοὺς δράκους, πού ἐβγαῖαν φωτιὲς κι ἀπ' τὴν Λερναία Ὑδρα τῆς μυθολογίας.

Οἱ νέες ἀνακαλύψεις τοῦ Λέβενχουκ δὲν ἐγίναν βεβαίως ἀμέσως πιστευτὲς ἀπὸ τὸν κόσμον, ἐν τούτοις τὰ πειράματα πού ἔκαμε, ἀποτελοῦσαν τόσο ἀντράνταχτη ἀπόδειξι ὥστε ἡ ἀνθρωπότης ἀναγκάσθηκε νὰ τὶς ἀναγνωρίσῃ. Καὶ ὁ Λέβενχουκ ἐγίνε διδάσκαλος. Αὐτὸ ὁμως δὲν ἄλλαξε καθόλου τὴ ζωὴ του οὔτε καί... τὶς ἰδιορρυθμίες του. Μόνον μετὰ τὸ θάνατό του τὰ μικροσκόπια του πέρασαν πρὶν τὸ κατῶφλιν τοῦ σπιτιοῦ του γιὰ νὰ τὰ γνωρίσῃ ὁ ὑπόλοιπος κόσμος.

Στὰ ἐνενήντηα τοῦ χρόνιου πέθανε ὁ μέγας Ὀλλανδός, πού πρώτος ἀνεκάλυψε τὰ μικρὰ σφαιρίδια μέσα στὸ αἷμα μας (τὰ αἰμοσφαίρια), καὶ ἀντίκρουσε πρώτος τὸν τρομερὸ ἐχθρὸ τοῦ ἀνθρώπου, τὰ μικρόβια.

Καὶ τὸ ὄνομά του εἶχε σχεδὸν ξεχασθῇ, ὅταν διακόσια χρόνια ἀργότερα, ὁ Παστέρ ἀρχισε νὰ συνεχί-ζῃ τὴν πορεία στὸ μονοπάτι, πού ἐκεῖνος εἶχε χάραξῃ καὶ πού ἐδηγοῦσε πρὸς τὸν θρίαμβον.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΙΝΗΣΙΝ ΤΟΥ Ε.Ε.Σ.Ν.

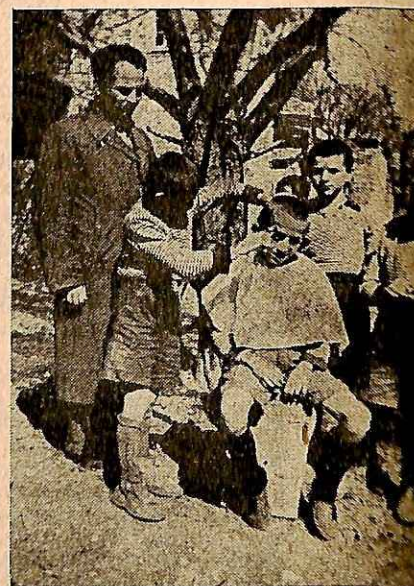
Ἀπὸ τὴν ἑκθέσιν ζωγραφικῶν πινάκων τοῦ Ἀμερικανικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ Νεότητος, τὴν ὁποίαν ὀργάνωσε ἡ Γεν. Ἐπιθεώρησις Ἰδιωτικῶν Σχολείων Ἀθηνῶν εἰς τὸ «Ἑλληνικὸν Ἐκπαιδευτήριον» Παναγιωτοπούλου — Ἐλευθεριάδῃ. Εἰς τὴν φωτογραφίαν ὁ Πρόεδρος τῆς Ἐφορείας Ε.Ε.Σ.Ν. Ναύαρχος κ. Δ. Φωκάς προσφωνῶν τοὺς μαθητάς, δεξιᾷ, ὁ Γεν. Γραμματεὺς αὐτῆς κ. Χρ. Παπαδόπουλος, ἀριστερὰ τοῦ κ. Προέδρου (ὀπισθεν) ὁ Γεν. Ἐπιθεωρητὴς Ἰδιωτικῶν Σχολείων κ. Δ. Τσιρίμπας καὶ παρ' αὐτὸν καθηγηταὶ τῆς Σχολῆς καὶ μαθηταί.

From the exhibition of paintings of the American Junior Red Cross held by the Inspector general for Athens private schools at the private school «Elinikon Ekpedeutirion» Panayotopoulos—Eleftheriades. In the photo Admiral Phocas, President G.J.R.C. addressing the pupils, on the right Mr. Chr. Papadopoulos Secretary general G.J.R.C., bel (left) behind Inspector general for private Schools Mr. Tsirimbas and by him teachers and students.

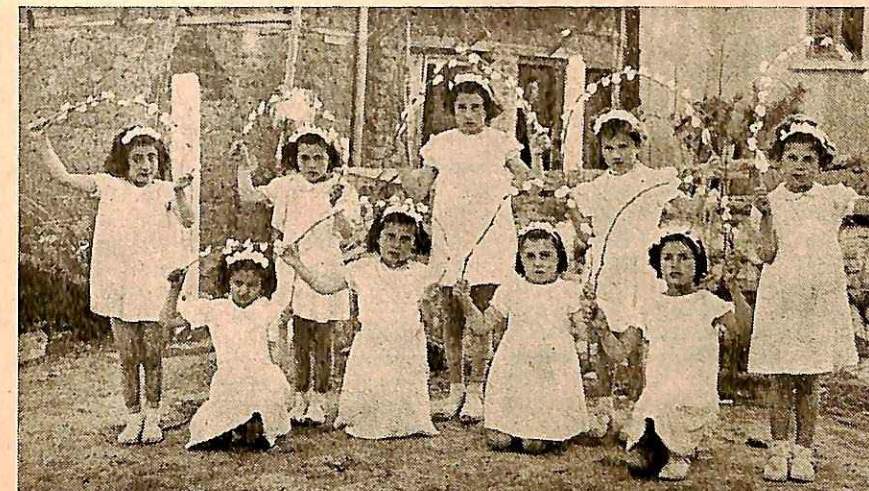
Ε.Σ.Ν. μαθηταὶ τοῦ Ε' δημ. Σχολείου Αἰγίου κατασκευάζουν γλυκίσματα διὰ τοὺς ἀσθενεῖς τοῦ Νοσοκομείου τῆς πόλεως
Junior girls of 5th Elem. School Aegion making sweets for the patients of the town Hospital.

Μαθήτριάι παρατηροῦν τοὺς ἐκτεθέντας πίνακας.
School girls looking at the exhibits

Ε.Σ.Ν. μαθηταὶ τοῦ δημ. Σχολείου Δομιανῶν Εὐρυτανίας κουρεύουν τοὺς συμμαθητάς των.
Juniors of Elem. School Domiana cutting the hair of their school-mates

Ε.Σ.Ν. μαθήτριάι τοῦ Γ' δημ. Σχολείου Πτολεμαΐδος ὀργάνωσαν ἑορτὴν ὑπὲρ τῶν σεισμοπαθῶν.

Junior girls of 3rd Elem. School Ptolemais organized a program in favour of the victims of earthquake.

Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολ. Κυψέλης - Ξάνθης ἀνοίγουν λάκους διὰ τὴν ἀναδάσωσιν ἐκτάσεως 10 στρεμμάτων περὶ τοῦ Σχολείου.
Juniors of Elem. School Kypseli - Xanthe, working for the reforestation of an area of 10 acres round their School.

Ε.Σ.Ν. μαθηταὶ τοῦ Γυμνασίου Γρεβενῶν φυτεύουν δένδρα.
Juniors of High School Grevena planting trees.

Ε.Σ.Ν. μαθηταὶ τοῦ Γυμνασίου Ροδολείβους καθαρίζουν τοὺς δρόμους ἀπὸ τοῦ χιόνι.
Juniors of high School Rhodolivos cleaning the roads from the snow.

Ε.Σ.Ν. μαθηταὶ τοῦ Γυμνασίου Καρύστου φυτεύουν δένδρα.
Juniors of secondary School Karystos planting trees.

Ο ΚΡΙΤΗΣ ΓΕΔΕΩΝ

Κ. ΠΑΠΑΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ
Γυμνασιάρχου

Ο Μωυσής και ο Ίησους του Ναυή είχαν ύψώσει τη Δόξα των Εβραίων ως τους έπτα ούρανους. Ύστερα όμως από τη Θεοπρόβλητη έξοδος τους οι Ίσραηλίτες επέεραν πολλές περιπέτειες, διότι ο περιούσιος αυτός λαός του Κυρίου σε πολλές περιστάσεις έπρόδωσε τη Θρησκεία του. Κάθε φορά, που απέμακρυνε από τον άληθινό δρόμο της σωστής πίστώς του, έχανε την ελευθερία του. Η γειτονική Αραβική φυλή των Μαδιανιτών ήταν καλὰ άργανωμένη και άκόρεστη για κατακτήσεις. Έτσι με τον καιρό τους έπέρασε στο λαμό το ζυγό μιας μαρτυρικής σκλαβιάς. Τίποτε πια δεν ώριζαν οι Έβραίοι. Τα πάντα ήταν στη θέλησι του ισχυρού δυνάστη, του άνηλεούς κατακτητού. Ούτε τα κοπάδια τους, ούτε τα σπίτια τους, ούτε τις οικογένειές τους ώριζαν. Εόγγυζαν λοιπόν και έπενθούσαν για τη σκληρή μοίρα τους. Για κατοικίες τους είχαν διαλέξει τα βουνά, τις έρημιές και τα σπήλαια. Οι πιο φρόνιμοι απ' αυτούς κατάλαβαν το φταίξιμο της μαύρης δυστυχίας τους. Καθημερινά διεφώτιζαν και τους όμοφύλους τους. Έτσι ξανά άρχιζαν να γυρίζουν στο δρόμο της θρησκείας των Πατέρων τους. Προσηύχοντο και ίκέτευαν τον Ίεχωβά να τους ελεήσει και να τους ελευθερώσει. Ο πολυεύσπλαχνος Θεός τους έλεησε. Τους διάλεξε για άρχηγό ένα ρωμαλέο και άπλοικό χωρικό, που ήταν ειλικρινής και μεγαλόκαρδος, τον Γ ε δ ε ω ν. Έστειλεν ένα άγγελό του και του μήνυσε τη βουλή του.

—Γεννηθήτω το θέλημα του Κυρίου μου, απήντησε με εύλαβεια ο ταπεινός χωρικός.

Και δίχως να χάσει καιρό έτρεξε και ξαναγύρισε στην άληθινή πίστι τον είδωλότατο πατέρα του, που θυσίαζε στον ψεύτικο θεό των γειτόνων του, Β α α λ. Έκαμε θύψαλα το είδωλό και με τη διαφώτισί του έγύρισε και τους άλλους συμπατριώτες του στην προγονική

στρατοπέδό του. «Άνδρείοι μου, φώναξε, στοιχηθήτε. Έμπρός μάρες». Μόλις μπήκαν στη γραμμή τους χώρισε σε τρεις ομάδες.

Τους έδωσαν ό,τι τους είχε είπει και τους φώναξε :

—Τρέξτε μαζί μου να περικυκλώσουμε τον άνυποπτο έχθρο. Όταν θα σας δώσω το σύνθημα, σαλπίστε όλοι μαζί με τις σάλπιγγες, σπάστε τις στάμνες, βαστάχτε ψηλά τις λαμπάδες με το άριστο χέρι και φωνάξτε με την πιο δυνατή φωνή, που θα μπορέσετε να βγάλετε :
«Ρομφαία του Κυρίου και του Γεδεών».

Μέσα στους μαύρους ίσκιους της νύχτας οι τριακόσιοι λεβέντες γλύστρησαν με πολλή πρόφύλαξι και σίμωσαν την άναυομένη Αραβική μυρμηγκιά. Κρατούσαν τις άναπνοές τους και περίμεναν το σύνθημα του στρατηγού και έμπνευσμένου άρχηγού. Μόλις τους δόθηκε, ώρμησαν σαν λεοντάρια. Ένα ήχηρο σάλπισμα και ένας τρομερός κρότος από το άμαδικό σπάσιμο των σταμνών άντηχησε. Τα φώτα των τριακοσίων λαμπάδων έλαμψαν από παντού. Την ίδια στιγμή τριακόσιες διαπεραστικές φωνές σαν γδούπος τεραστίας άρχήστρας γέμισαν βουητό το διάστημα και ή ήχώ τους ξαναγύρισε από τις κοιλάδες και τα φαράγγια.
—Ρομφαία του Κυρίου και του Γεδεών.

Έντρομοι πετάχτηκαν από το βαθύ τους ύπνο οι Μαδιανίτες.

Ήταν τέτοιος ο κρότος, τέτοια ή βοή και τόσο ή έντύπωσις από τα κινητά ζωηρά φώτα, που τους έπιασε πανικός. Νόμισαν πως τους έπείθησαν άναρίθμητες στρατιές και τόβαλαν στα πόδια αφήνοντας όπλα, ρουχισμό και πολλά λάφυρα στον καταυλισμό. Οι Ίσραηλίτες δεν τους έδωσαν καιρό να συνέλθουν και να συνταχθούν. Τους κυνήγησαν πέρα από τον Ίορδάνη ποταμό και τους άπεδεκάτισαν.

Θριαμβευτής και τροπαιούχος ο Γεδεών γιόρτασε τη νίκη δοξάζοντας το μεγαλόδυναμο Ίεχωβά, που τον διάλεξε για κριτή του περιούσιου λαού.

ΣΤΗΝ ΠΑΝΑΓΙΑ

Άληθινή Βασίλισσα των Ουρανών,
Τού κόσμου σκέπη κι άκριδη παρηγοριά,
Πανάχραντη Παρθένα, Μάννα του Χριστού,
Τη χάρη Σου Ψυχές μυριάδες ταπεινών
την καρτερούνε Λύτρωσι και Λευτεριά.
Τ' άμειρο γένος των θνητών μην τ' ξεχνάς

και με τη δύναμι του Γυιού Σου να (σκορπάς παντοτεινά τα πλούσια δώρα σου στη Γή κι όδήγα την Έλλάδα σου, πανώρια μέσ' τους αιώνες ν' άκτινοβολή.

Γ. Μ. ΞΥΔΗΣ

ΑΠΟ ΤΗ ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΦΥΤΩΝ

ΤΟ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟ

ΓΛ. ΠΡΩΤΟΠΑΠΠΑ

Άνάμεσα σ' όλα τα λουλούδια του κήπου, το τριαντάφυλλο με την μαγευτική όμορφιά του, είναι, χωρίς άμφιβολία, ο βασιλιάς των λουλουδιών. Με τα πέταλά του, που είναι άπαλά σαν τ'ο βελούδο, το άρωμά του, που είναι γλυκό και μεθυστικό και το χρώμα του, που έχει τόσο μεγάλη ποικιλία από το χιονάτο άσπρο ως το κατακόκκινο σαν τ' αίμα, ύπηρεξε σ' όλες τις εποχές και σ' όλους τους χρόνους, το πιο άγαπημένο λουλούδι του ανθρώπου. Πώς όμως άραγε γεννήθηκε αυτό το έξαισιο λουλούδι που τόσο το λάτρευε ή ανθρώπινη ψυχή;

Οι άρχαίοι έπλασαν πολλούς μύθους σχετικούς με τη γέννησι του χαριτωμένου λουλουδιού. Μά απ' όλους αυτούς ο πιο όμορφος είναι εκείνος, που ταίριασε το πλάσιμό του μαζί με τη γέννησι της Αφροδίτης.

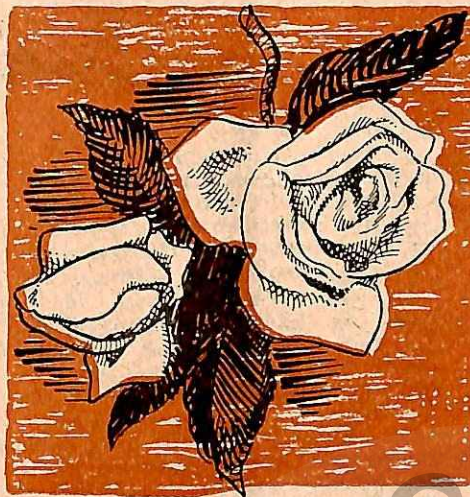
Όταν δηλαδή μέσα απ' τα κύματα της θαλάσσης γεννήθηκε ή θεά της όμορφιάς, ο Ζεύς, ο βασιλιάς των θεών και των ανθρώπων, θέλησε να της χαρίσει ένα θαυμαστό λουλούδι, που θα ήταν αντίδοτο της όμορφιάς της. Έρριξε τότε ένα βλέμμα στη γή ψάχνοντας να βρή κάποιο άνθος, που θάταν άσπρο, άπαλό και τρυφερό σαν τ'ο βελούδινο μάγουλο της νιογέννητης θεάς. Κατένευε λουλούδι δέ στάθηκε ικανό να ίκανοποιήσει την ψυχή του. Γύρισε τότε σκεπτικός και κοίταξε την Αφροδίτη, που γελαστή και χαρούμενη ξεπρόβαλε μέσ' απ' τα κύματα, στεφανωμένη με τα θαυμάσια ξανθά μαλλιά της, που λάμπαν σαν τ'ο χρυσάφι κάτω απ' τον ήλιο.

Μια στιγμή έμεινε συλλογισμένος. Καθώς όμως κοίταζε την πεντάμορφη θεά να παίζει με τους άφρους, παρατήρησε ότι έτσι όπως τα χέρια της άπλώνονταν σ'α λάδι πάνω στο κύμα, σχημάτιζαν κάτι παράξενα σχήματα, που έμοιαζαν μ' άσπρα λουλούδια. Άπλωσε τότε το χέρι του και πρόσταξε τη θάλασσα να στεφανώσει μ' αυτά τα λουλούδια την Αφροδίτη. Κι άμέσως γύρω απ' τα κατάξανθα μαλλιά της θεάς σχηματίσθηκε ένα πεντάμορφο στεφάνι από κάτασπρα τριαντάφυλλα με μεθυστικό άρωμα. Έτσι μαζί με την Αφροδίτη γεννήθηκε το άσπρο τριαντάφυλλο. Πώς όμως άργότερα έγινε το κατακόκκινο τριαντάφυλλο, που το χρώμα του μοιάζει σαν την πορφύρα και σαν τ'ο αίμα;

Αυτό είναι πάλι μια άλλη ιστορία που σχετίζεται μ' ένα μεγάλο σύμπλοιο των θεών πάνω στον Όλυμπο. Κάποτε δηλαδή οι δώδεκα θεοί συγκεντρωμένοι όλοι πάνω στην ιερή

τους έδρα, διασκέδαζαν με γέλια και κέφι, τρώγοντας άμβροσία και πίνοντας νέκταρ.

Ήταν τα γενέθλια του μικρού γιου της Αφροδίτης, του ξανθοφτερωτού θεού, που με το βέλος του πλήγωνε τις καρδιές των ανθρώπων. Άφου λοιπόν έφαγαν κι ήπιαν οι εύτυχισμένοι θεοί κι ευχήθηκαν στο μικρό γυιό της Αφροδίτης να βασιλεύη πάντα ανάμεσα στους ανθρώπους, εκείνος έστησε το χορό μαζί με τους μικρότερους θεούς, που ήταν γύρω του. Καθώς όμως στριφογύριζε

με γέλια και χαρές γύρω απ' το τραπεζί, το φτερό του έκτύπησε με δύναμι τη βάση του δοχείου, που ήταν γεμάτο με νέκταρ και το κόκκινο ποτό άρχισε να χύνεται στη γή.

Άλλά πράγμα παράξενο ! Θάλεγε κανείς ότι το ποτό ήταν μαγεμένο και ότι πέφτοντας κάτω, δεν ήθελε να χαθή ανάμεσα στις πλαγιές και στα λαγκάδια, αλλά σαν να γύρευε κάποιο άλλο να σταματήσει. Έπεφτε σε σταγόνες σιγά - σιγά, σαν να τ'ο οδηγούσε κάποια θεϊκή δύναμις. Και ξαφνικά σταμάτησε. Είχε φθάσει σ' ένα πλούσιο μεγάλο περιβόλι και μπροστά του όλανοι τριαντάφυλλο. Τότε οι σταγόνες από το κόκκινο νέκταρ, κύλισαν πάνω στα πέταλα του λουλουδιού και σιγά - σιγά το έβαψαν με το χρώμα τους σαν δακοκκίνη φλόγα. Όταν έρριξαν τα μάτια τους κάτω στη γή οι θεοί κι είδαν το έξαισιο λουλούδι, που έμοιαζε σαν ματωμένο, έβγαλαν μια φωνή θαυμασμού κι ή Αφροδίτη είπε γελώντας στο γυιό της, ότι από κείνη γεννήθηκε το άσπρο τριαντάφυλλο κι απ' αυτόν ήρθε στον κόσμο το κόκκινο.

Έτσι το άσπρο λουλούδι έγινε

το σύμβολο της αγνότητας και το κόκκινο το σύμβολο της χαράς...

Από τότε το τριαντάφυλλο άγαπήθηκε πολύ κι οι άρχαίοι Έλληνες το έκαλλιέργησαν συστηματικά σαν λουλούδι διακοσμητικό. Από το τριαντάφυλλο έπαιρναν ακόμα το αϊθέριο λάδι του και το χρησιμοποιούσαν για την παρασκευή άρωματισμένων ποτών. Άλλά και στα άρχαία οικοδομήματα, στους ναούς και τους τάφους, χρησιμοποιούσαν συχνά την παράστασι του τριαντάφυλλου, σαν του όμορφότερου διακοσμητικού. Στους Χριστιανικούς χρόνους το κάτασπρο τριαντάφυλλο έχρησίμευε σαν σύμβολο της Παρθένου Μαρίας και σαν σύμβολο της αγνότητας.

Στον μεσαίωνα πάλι χρησιμοποιήθηκε σαν έμβλημα διαφόρων ήγεμονικών οίκων κι έδωσε την όνομασία του και σ' ένα από τους μεγαλύτερους πολέμους, που είναι γνωστό στην ιστορία σαν «πόλεμος των δύο ρόδων» γιατί οι δυναστείες, που πόλεμψαν σ' αυτόν, είχαν το τριαντάφυλλο για έμβλημά τους. Άλλά δεν ήταν μονάχα στους άρχαίους Έλληνες άγαπητό το τριαντάφυλλο. Οι Αιγύπτιοι το θεωρούσαν σαν λουλούδι ιερό και το είχαν άφιερωμένο στον Άρποκράτη, το θεό της σιωπής. Στις διάφορες τελετές των αιγυπτιακών μυστηρίων ο ιεροφάντης φορούσε στεφάνι από ρόδα. Γι' αυτό και το τριαντάφυλλο έθεωρείτο σαν σύμβολο της σιγής και της μυστικότητας. Ένωμένο μάλιστα μαζί με το σταυρό, αποτέλεϊ ένα από τα πιο ύποβλητικά σύμβολα και έξεικονίζει την ανανέωσι της ζωής.

Το τριαντάφυλλο λοιπόν με τη θαυμαστή του όμορφιά, το μεθυστικό του άρωμα και τους τόσους χρωματισμούς του, από τα πολύ παλιά χρόνια ύπηρεξε το πιο άγαπημένο λουλούδι του ανθρώπου και χρησιμοποιήθηκε όχι μονάχα στη γιορτή και στη χαρά του κόσμου, αλλά και στο πένθος του και στη λύπη του.

Έπειδή όμως ή όμορφιά του δεν κρατάει πολύ, αλλά γρήγορα μαραίνεται και ξεφυλλίζεται, γι' αυτό το τριαντάφυλλο συμβολίζει ακόμα όλα τα ώραία πράγματα, που λάμπουν πεντάμορφα στην άνατολή του ήλιου και πεθαίνουν μαραμένα στη δύση του.

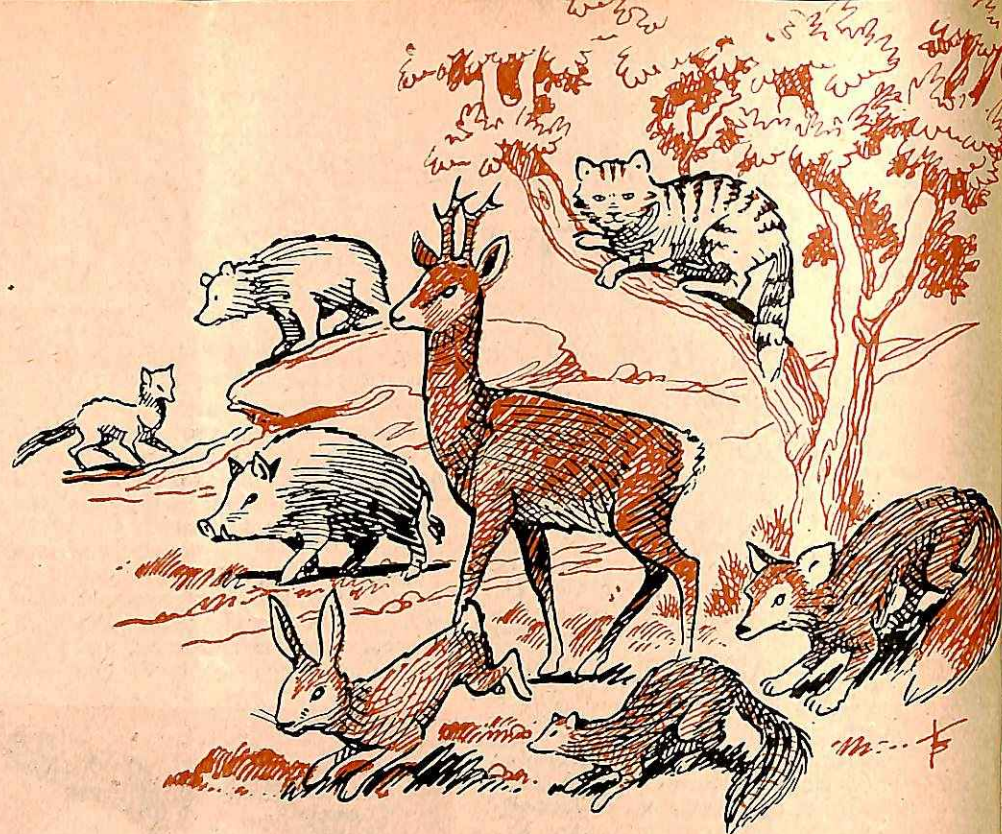
Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΑΝΙΔΑ

ΠΑΝΟΥ ΓΡΙΣΠΟΥ

Όπως όλα τα φυτά που ευδοκούν σε κάθε Χώρα, αποτελούν τη χλωρίδα της, έτσι και όλα τα ζώα αποτελούν την πανίδα της. Γενιέται όμως το ερώτημα: ποιά είναι η πανίδα της Χώρας μας, ή ελληνική πανίδα;

Θα ήταν μάταιο και άνωφελο να αναφέρω έναν αριθμό. Γιατί εκτός που νέα είδη όλο και ανακαλύπτονται και δημιουργούνται, ιδίως ανάμεσα στα κατώτερα και ατελέστερα ζώα, όπως τα έντομα, είναι βέβαιο εξ άλλου πως πολλά είδη που μπορούν να ζήσουν στο γεωγραφικό χώρο του τόπου μας, έχουν εξαφανισθή με την καταδίωξη, που τους έχει κάνει ο άνθρωπος. Παράδειγμα, το λιοντάρι, που σκότωσε ο Ηρακλής στη Νεμέα; Ο Ηρόδοτος αναφέρει λιοντάρια που ζούσαν στα βουνά της Μακεδονίας, την εποχή που ο Ξέρξης κατέβαινε στην Ελλάδα. Και άλλες μαρτυρίες υπάρχουν πως το λιοντάρι ζούσε εκείνα τα χρόνια στη Χώρα μας.

Ένα άλλο ζώο, που ζούσε πριν από 400 χρόνια και λιγότερο, ακόμα, στα βουνά μας, ήταν το αγριοπρόβατο, ο Στρεψίκερος, που σήμερα έχει πια εξαφανισθή ολότελα, ενώ ένα άλλο είδος αγριοπρόβατου, το Μουφλόν, που ζει ακόμα στα απόκρημνα βουνά της Κορσικής, πρέπει να ζούσε παλαιότερα και στην πατρίδα μας. Σήμερα σώζεται στην Κύπρο, αλλά μόνο χάρις στα μέτρα, που παίρνουν οι κρατικές Υπηρεσίες, για προστασία του. Ένα άλλο ζώο, που μέχρι τα τελευταία πριν από τον πόλεμο χρόνια, ζούσε στην Χώρα μας και σή-

μερα σώζεται μόνο στη Ρόδο, χάρις στην προστασία, που του παρέχεται, είναι το Έλαφι. Το έλαφι είναι από τα όμορφότερα και ευγενέστερα ζώα της ελληνικής και ίσως της παγκόσμιας πανίδας.

Με το Έλαφι έχει στενούς δεσμούς ο λαός μας. Από τη μυθολογία ξέρουμε πως ήταν το ιερό ζώο της Αρτέμιδος. Και ποιος δεν έχει ακούσει το μύθο της Κερυνίτιδος Έλαφου; Η τον άλλο μύθο του ελαφιού που το σκότωσε ο Κυπρίσσης; Ζωντανός είναι ακόμα σε πολλά χωριά ο θρύλος του ελαφιού που έρχοταν κάθε χρόνο στο πανηγύρι της Αγίας Παρασκευής, για να προσφερθή ως θυσία στη χάρη της.

Όλα τα βουνά μας είναι γεμάτα από τοποθεσίες, που έχουν όνομα έλαφιού, Έλαφονήσι, Έλαφοτέραμα, Έλαφολογος κλπ. Και η δημοτική μας Μούσα, εμπνέεται συχνά από την ομορφιά, αλλά πιο συχνά από την ευγενική ψυχή του ζώου.

Ακούω τα λάφια να βοσκούν μ' όλα τα λαφομούσκια. Και μια λαφίνα ταπεινή, πολύ ταπεινωμένη δεν πίνει, δεν δροσίζεται, δεν πάει μαζί με τ' άλλα.

Τί ν' απαντήσουμε, λοιπόν, για την πανίδα της πατρίδας μας;

Να δώσουμε σ' αυτή το λιοντάρι, το αγριοπρόβατο και όλα τα είδη, που έχουν σήμερα εξαφανισθή; Ας μην απασχοληθούμε με τέτοια προβλήματα και ας περιορισθούμε να μιλήσουμε για τα αντιπροσωπευτικότερα είδη της, που μπορεί να τα συναντήσουμε στα βουνά, στα ποτάμια, στις λίμνες, στις θάλασσες της Χώρας μας.

Από τα ζώα, (όχι πουλιά και ψάρια) εκείνα που μπορεί να συναντήσουμε είναι:

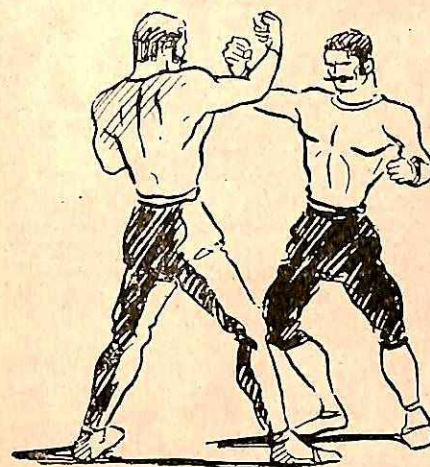
Το Ζαρκάδι (Στη Ρόδο).
Το Άγριογούρουνο.
Το Άγριογίδο.
Ο λαγός και το αγριοκούνελο.
Ο Σκίουρος ή Βερβερίτσα.
Η Αρκούδα.
Ο Λυκος. Ο Τσάκαλος. Η Αλεπού.
Ο Λύκος ή Ρύσσης.
Η Αγριόγατα.
Τα διάφορα είδη Κουνάδια.

ΠΑΛΑΙΕΣ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΕΣ ΕΚΚΛΗΣΙΕΣ ΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ

(Συνέχεια από σελ. 11)

περισσότερο μεταγενέστερες, που διατηρούνται και σήμερα. Ένωείται όμως βέβαια ότι, απ' αυτές, άλλες έχουν ξανακτισθή, είτε στο σύνολό τους είτε τμηματικά, άλλες έχουν πάθει μεγάλες αλλαγές και προσθήκες και άλλες είναι τελείως διαφορετικές απ' ό,τι ήταν στην πρώτη τους μορφή.

Οι εκκλησίες αυτές, που διατηρούνται όπωσδήποτε και σήμερα, είναι περίπου 45. Και απ' αυτές οι καλύτερα διατηρημένες και σημαντικότερες από αρχαιολογική και καλλιτεχνική άποψη είναι, κατά χρονολογική σειρά οι ακόλουθες: Της Παντάνασσας (που λέγεται σήμερα Μοναστηράκι και βρίσκεται στην ομώνυμη πλατεία), του Αγίου Φιλίππου (κοντά στο Θησείο), της Παναγίας της Γοργοεπηκόου (κοντά στη Μητρόπολη), των Αγίων Θεοδώρων (στην αρχή της οδού Εὐρυπιδίου), του Αγίου Ιωάννου του Θεολόγου (στα κρυσπεδά της Ακροπόλεως), των Αγίων Πάντων (στούς Αμπελοκήπους), των Ταξιαρχών (κοντά στην Πύλη της Αγοράς), ή «Ομορφή Έκκλησία» (κοντά στα Πατήσια). Και μερικές άλλες.

Η πυγμαχία, ή μπόξ στην ξενική της ονομασία, που θεωρείται σήμερα ένα από τα σκληρότερα αθλήματα, ήταν στα παλαιότερα χρόνια, δηλαδή πριν απ' το 1900, το πιο απάνθρωπο σπόρ. Την εποχή εκείνη δεν υπήρχαν οι σημερινοί κανονισμοί της πυγμαχίας, οι μποξέρ δεν φορούσαν αυτά τα ειδικά μαλακά γάντια, που φορούν τώρα και οι αγώνες είχαν απεριόριστη διάρκεια. Τότε, όταν ένας μποξέρ έπεφτε χάμω από τα χτυπήματα του αντιπάλου του—και γινόταν, φυσικά, πολύ συχνά αυτό, αφού τα χτυπήματα δίνονταν με γυμνό το χέρι—μετέφεραν τον κτυπημένο στη γωνία του ρίγκ και του έδιναν 30 δευτερόλεπτα καιρό για να συνέλθει και να ξαναρχίσει τον αγώνα. Αν έπεφτε και δεύτερη φορά ή τρίτη, τέταρτη κλπ., τα πράγματα δεν άλλαζαν. Ο γύρος τελείωνε και ο πυγμάχος, που ήταν «γκρογκύ», δηλαδή ζαλισμένος απ' τα χτυπήματα, είχε πάλι το δικαίωμα να μείνει στη γωνία του άλλα 30 δευτερόλεπτα για να ξαναύρη τον εαυτό του. Έτσι ένας μποξέρ μπορούσε να πέσει δέκα φορές νύκ-άουτ χωρίς να τελειώσει ο αγώνας. Μόνη περίπτωση για να θεωρηθή τότε το μάτς τελειωμένο ήταν, όταν ο ένας από τους δυο αντιπάλους δεν βρισκόταν σε θέση να ξαναρχίσει τον αγώνα κι έπειτα από τη διακοπή του.

Κυριώτερος τόπος στρατολογίας των πυγμάχων ήταν εκείνη την εποχή τα καφενεία. Οι μποξέρ προέρχονταν από τις κατώτερες κοινωνικές τάξεις κι οι ευγενείς τους είναν όπως σήμερα έχουν μερικοί τα άλογα για τις κούρσες του ιπποδρομίου. Τόση ήταν η σκληρότητα και η απανθρωπιά, που επικρατούσε στους αγώνες πυγμαχίας, ώστε το μπόξ έθεωρείτο παράνομο σπόρ κι η αστυνομία επενέβαινε συχνά για να διακόψει τα μάτς που διοργάνωναν οι διάφοροι άριστοκράτες κρυφά. Μολαταύτα, ήταν τόσο η μανία να βλέπουν τους ανθρώπους να «σκοτώνονται»—υπολείμματα φαίνεται των παλαιότερων μονομαχιών της Ρώμης, των κατόπιν κονταρομαχιών κλπ., που οι αγώνες αναβάλλονταν

ΟΙ ΠΑΛΑΙΟΙ ΑΓΩΝΕΣ ΠΥΓΜΑΧΙΑΣ

ΣΠ. ΑΥΛΩΝΙΤΗ

για άλλη μέρα και άλλο τόπο, όπου επραγματοποιούντο όπωσδήποτε. Οι πυγμαχικοί αυτοί αγώνες, χωρίς τους σημερινούς κανονισμούς, κρατούσαν ολόκληρες ώρες κι οι αντίπαλοι εξουθενώνονταν τελείως. Γύρω στα 1880 ο μαρκήσιος Κουήνσμπουρυ, ο θεμελιωτής των σημερινών κανόνων της πυγμαχίας, έθεσε τις βάσεις ώρισμένων κανονισμών με άλλους δύο φίλους της πυγμαχίας, τον λόρδο Λονσάιηλ και τον τότε περίφημο μποξέρ Άρθουρ Τσέμπερ.

Αυτός ο τελευταίος είχε γεννηθή στο Σόλφορντ της κομητείας του Μάντσεστερ και ήταν πρωτοπυγμάχος της Άγγλιας στα ελαφρά βάρη. Μεταξύ του 1869 και του 1879 ο Τσέμπερ είχε επίτυχι εντυπωσιακά αποτελέσματα σε διάφορους αγώνες του. Το 1877 ο Τσέμπερ κατέκτησε τον τίτλο του παγκόσμιου πρωταθλητού ελαφρών βαρών και έδωσε το τελευταίο του μάτς το 1879 έναντιον του Τζών Κλάρα, που τον νίκησε έπειτα από 36 γύρους διαρκείας 2 ωρών και 20 λεπτών. Αυτός, λοιπόν, που ήταν ο ειδικώτερος και ήταν σε θέση να ξέρη καλύτερα από όλους το δράμα των αγώνων αυτών, ήταν και ο εισηγητής του «έξανθρωπισμού» της πυγμαχίας.

Ο μαρκήσιος του Κουήνσμπουρυ, που ήταν κι αυτός ένας καλός πυγμάχος, όταν έσπούδαζε στο Πανεπιστήμιο του Καίμπριτζ, συνέταξε τους κανονισμούς, που έχουν και

το όνομα του. Έτσι με τον περίφημο, για την εποχή εκείνη, «κώδικα πυγμαχίας» το σπόρ αυτό έγινε ανθρωπινότερο.

Παρ' όλα αυτά όμως και σήμερα ακόμα θεωρείται το μπόξ απ' τον περισσότερο κόσμο σαν ένα σκληρό, που δεν πρέπει να καλλιεργήται μεταξύ των νέων και ιδίως των παιδιών.

Ε.Σ.Ν. μαθηταί της Δ' τάξεως του Προτύπου Δημ. Σχολ. Γ' Περιφ. Αθηνών παρακολουθούν τον έμβολιασμόν εύκαλύπτου δια κλίματος άμπέλου.

Juniors of 4th grade of Model Elem. School 3rd district, Athens grafting trees.

ΑΧΕΛΩΟΣ

(Συνέχεια από σελ. 7)

ράδοσις βεβαιώνει ότι με αυτό το κέρατο έγινε το Κέρας της Άμαλθείας, που οι αρχαίοι το θεωρούσαν ως σύμβολον της αφθονίας. Γιατί πραγματικά αφθονα είναι τα αγαθά, που δίνει εις τους ανθρώπους ο πλουτοδότης αυτός ποταμός με τα νερά, που έφερνε προς την πλουσία πεδιάδα της Αιτωλοακαρνανίας, ή οποία ήταν δώρο του Άχελώου. Σήμερα ακόμη ο ποταμός αυτός με τα όρμητικά νερά του δίνει ευτυχία στον τόπο και πρόκειται να μεταμορφώση όλη τη Ρούμελη, γιατί γίνονται εκεί μεγάλα έργα υδραυλικά και ηλεκτρισμού.

ΠΕΤΡΟΣ Π. ΚΑΛΟΝΑΡΟΣ

Ε.Σ.Ν. μαθηταί του Δημ. Σχολ. Άνοιξιός Λαγκαδά κουρεύουν τους συμμαθητάς των.

Juniors of Elem. School Anaxia, Lagada cutting the hair of their schoolmates.

KINΗΣΙΣ Ε.Ε.Σ.Ν.

ΕΚΘΕΣΙΣ ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΩΝ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΡΥΘΡΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ ΝΕΟΤΗΤΟΣ ΚΑΤΑ ΤΟ ΑΠΟ 1ΗΣ ΙΟΥΛΙΟΥ 1953 ΜΕΧΡΙ 30ΗΣ ΙΟΥΝΙΟΥ 1954 ΔΙΑΣΤΗΜΑ

Α'. ΔΩΡΕΑΙ — ΔΙΑΝΟΜΑΙ

Ο Έλληνικός Έρυθρος Σταυρός Νεότητος έλαβε κατά τὸ ἀπὸ 1ης Ἰουλίου 1953 μέχρι 30ης Ἰουνίου 1954 διάστημα δωρεάς καὶ ἐπραγματοποίησε διανομὰς ὡς ἀκολούθως :

ΔΩΡΕΑΙ

- 1.— Έκ μέρους τοῦ Ἀμερικανικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ Νεότητος :
 - α) 24.960 κυττάρια με σχολικά δώρα
 - β) 48 κιβώτια με σχολικά εἶδη
 - γ) 3 κιβώτια με σχολικὸν ὑλικὸν
 - δ) 4.992 κυττάρια με σχολικά δώρα
 - ε) 190 πίνακες ζωγραφικῆς
 - στ) 25.034 κυττάρια με σχολικά δώρα.
- 2.— Έκ μέρους τοῦ Καναδικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ Νεότητος :
 - α) 9.500 τετράδια μαθητῶν
 - β) 4 κιβώτια με παιδικὸν καὶ βρεφικὸν ἱματισμὸν
 - γ) 1 κιβώτιον με παιδικὸν ἱματισμὸν καὶ παιγνίδια
 - δ) 1 κιβώτιον με εἶδη παιδικοῦ ἱματισμοῦ καὶ ὑποδήσεως
 - ε) 111 τεμάχια παιγνίδια διάφορα.
- 3.— Έκ μέρους τοῦ Βρετανικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ Νεότητος :
 - α) 1 δέμα με βρεφικὸν ἱματισμὸν.
- 4.— Έκ μέρους τοῦ Γερμανικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ Νεότητος :
 - α) 1.095 σακκίδια με εἶδη ὑγιεινῆς προσωπικοῦ
 - β) 3.855 κυττάρια με σχολικά δώρα
 - γ) 3 κιβώτια με μικρὰ δέματα
 - δ) 27 σακκίδια με σχολικὸν ὑλικὸν
 - ε) 9 κιβώτια με εἶδη σχολ. καντίνας.
- 5.— Έκ μέρους τοῦ Νοτιοαφρικανικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ Νεότητος :
 - α) 300 κυττάρια με σχολικά δώρα.
- 6.— Έκ μέρους τοῦ Ὀλλανδικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ Νεότητος :
 - α) 3.000 τετράδια μαθητῶν
 - β) 150 κυττάρια με σχολικά δώρα.
- 7.— Έκ μέρους τοῦ Νορβηγικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ Νεότητος :
 - α) 783 κυττάρια με σχολικά δώρα.
- 8.— Έκ μέρους τοῦ Ἰαπωνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ Νεότητος :
 - α) 15 πίνακες ζωγραφικῆς.
- 9.— Έκ μέρους τῶν Ἑλλήνων Ἐρυθροσταυριτῶν :
 - α) 45 κιβώτια
 - β) 7 χαρτοκιβώτια
 - γ) 178 σάκκοι
 - δ) 4 βαρέλια καὶ
 - ε) 390 δέματα με σχολικὸν ὑλικὸν, ἱματισμὸν, τρόφιμα καὶ παιγνίδια.

ΔΙΑΝΟΜΑΙ

- 1.— Έκ δωρεάς τοῦ Ἀμερικανικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ Νεότητος :
 - α) 24.960 κυττάρια με σχολικά δώρα εἰς 49.000 μαθητὰς τῶν σχολείων τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος καὶ Πελοποννήσου καὶ εἰς 12.000 σεισμοπαθεῖς μαθητὰς τῶν Ἰονίων Νήσων.

- β) 48 κιβώτια με σχολικά εἶδη εἰς τοὺς σεισμοπαθεῖς μαθητὰς τῶν Ἰονίων Νήσων καὶ τῆς Θεσσαλίας ὡς καὶ εἰς τοὺς ἀπόρους μαθητὰς τῶν Σχολείων τῆς Λαμίας.
 - γ) 3 κιβώτια με σχολικὸν ὑλικὸν εἰς ἀπόρους μαθητὰς τοῦ Γυμνασίου Ἀριδαίας Ἀλμωπίας καὶ τῶν Δημ. Σχολείων Ζυγοβιτισίου Γορτυνίας καὶ Παλαιοχωρίου Δημητσάνης.
 - δ) 4.992 κυττάρια με σχολικά δώρα εἰς 19.209 μαθητὰς Σχολείων τῆς Πελοποννήσου.
 - ε) 190 πίνακες ζωγραφικῆς εἰς Σχολεῖα Μέσης καὶ Δημοτικῆς Ἐκπαιδεύσεως Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς.
- 2.— Έκ δωρεάς τοῦ Καναδικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ Νεότητος :
 - α) 9.500 τετράδια μαθητῶν εἰς τοὺς ἀπόρους μαθητὰς 57 Σχολείων Μέσης καὶ Δημοτικῆς Ἐκπαιδεύσεως τῶν πλέον κατεστραμμένων περιοχῶν Μακεδονίας, Ἡπείρου, Θεσσαλίας, Πελοποννήσου, Στερ. Ἑλλάδος καὶ Νήσων τοῦ Αἰγαίου, ὡς καὶ εἰς σεισμοπαθῆ παιδιὰ τῶν Ἰονίων Νήσων, φιλοξενηθέντα ὑπὸ τοῦ Π.Ι.Κ.Π.Α.
 - β) 4 κιβώτια με παιδικὸν καὶ βρεφικὸν ἱματισμὸν εἰς σεισμοπαθῆ παιδιὰ Λαρίσης καὶ Κεφαλληνίας.
 - γ) 2 κιβώτια με παιδικὸν ἱματισμὸν καὶ ὑπόδησιν ὡς καὶ παιγνίδια εἰς ἀπόρους μαθητὰς τοῦ Δημ. Σχολείου Οἰτύλου, Ταυγέτου καὶ σεισμοπαθῆ παιδιὰ Π.Ι.Κ.Π.Α.
 - δ) 111 διάφορα παιγνίδια εἰς τὰ νοσηλεύμενα παιδιὰ εἰς τὰ Ἀσκληπιεῖα Ε.Ε.Σ. Λέρου καὶ Βούλας, εἰς τοὺς μικροὺς τροφίμους τοῦ Πρεσαντορίου «Η ΠΡΟΝΟΙΑ ΔΙΑ ΤΟ ΠΑΙΔΙ» Πεντέλης Ἀττικῆς καὶ τὸ Νηπιαγωγεῖον Χόικας Παραμυθιάς.
 - 3.— Έκ δωρεάς τοῦ Βρετανικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ Νεότητος :
 - α) 1 δέμα με βρεφικὸν ἱματισμὸν ἀπεστάλη εἰς τὴν Βάσιν Ε.Ε.Σ. Ζακύνθου πρὸς διὰδωσιν εἰς ἄπορον σεισμοπαθῆ οἰκογένειαν.
 - 4.— Έκ δωρεάς τοῦ Γερμανικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ Νεότητος :
 - α) 1.095 σακκίδια με εἶδη ὑγιεινῆς προσωπικοῦ εἰς 730 σεισμοπαθῆ παιδιὰ τῶν Ἰονίων Νήσων φιλοξενηθέντα ὑπὸ τῆς Προνοίας Βορείων Ἐπαρχιῶν καὶ 365 παιδιὰ φιλοξενηθέντα ὑπὸ τοῦ Π.Ι.Κ.Π.Α.
 - β) 3.855 κυττάρια με σχολικά δώρα εἰς 3.855 ἀπόρους σεισμοπαθεῖς μαθητὰς Σχολείων Ζακύνθου καὶ Κεφαλληνίας καὶ σεισμοπαθῆ παιδιὰ φιλοξενηθέντα εἰς τὸ Πρεσαντόριον Μ. Τ.Σ. Ἐκάλης.
 - γ) 9 κιβώτια με εἶδη σχολικῆς καντίνας ἀπεστάλησαν εἰς Ζακύνθον καὶ Κεφαλληνίαν διὰ τὴν ἴδρυσιν δύο σχολικῶν Λεσχῶν εἰς Ζακύνθον καὶ 1 εἰς Κεφαλληνίαν.
 - δ) 3 κιβώτια με μικρὰ δέματα μαθητῶν εἰς σεισμοπαθῆ παιδιὰ τῶν Ἰονίων Νήσων.
 - 5.— Έκ δωρεάς τοῦ Ὀλλανδικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ Νεότητος :

- α) 3.000 τετράδια εἰς σεισμοπαθεῖς μαθητὰς Σχολ. Κεφαλληνίας, Ζακύνθου καὶ Λευκάδος.
 - β) 150 κυττάρια Σχολ. δώρα εἰς σεισμοπαθῆ παιδιὰ Μακρυνείας, Μεσολογγίου.
- 6.— Έκ δωρεάς τοῦ Νορβηγικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ Νεότητος :
 - α) 783 κυττάρια με σχολικά δώρα εἰς τὰ σεισμοπαθῆ παιδιὰ Ἰσθμίας Κορινθίας.
 - 7.— Έκ δωρεάς τοῦ Ἰαπωνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ Νεότητος :
 - α) 15 πίνακες ζωγραφικῆς εἰς Δημ. Σχολεῖα τῆς Β' Περιφερείας Ἀθηνῶν.
 - 8.— Έκ δωρεάς τῶν Ἑλλήνων Ἐρυθροσταυριτῶν :
 - α) 45 κιβώτια
 - β) 7 χαρτοκιβώτια
 - γ) 178 σάκκοι
 - δ) 4 βαρέλια καὶ
 - ε) 390 δέματα με σχολικὸν ὑλικὸν, ἱματισμὸν, τρόφιμα καὶ παιγνίδια εἰς 151 Σχολεῖα τῶν σεισμοπλήκτων περιοχῶν τῆς χώρας.

Β'. ΣΧΟΛΕΙΑ — ΟΜΑΔΕΣ — ΜΕΛΗ Ε.Ε.Σ.Ν.

Κατὰ τὸ λήξαν σχολικὸν ἔτος 1953—54 εἰς τὰ Σχολεῖα ὁλοκλήρου τῆς Ἑλλάδος ἐνεγράφησαν 376.775 μέλη συγκεκριμένη εἰς 21.443 Ὅμαδες, εἰς 5.641 Σχολεῖα Μέσης καὶ Δημ. Ἐκπαιδεύσεως, δηλαδὴ τὰ μέλη ἠυξήθησαν ἀπὸ 349.519 τοῦ σχολ. ἔτους 1952—53 εἰς 376.775, ἥτοι ἐσημειώθη αὐξήσις τῶν μελῶν κατὰ 7%.

Τὰ ἐγγραφέντα μέλη καὶ αἱ συγκροτηθεῖσαι Ὅμαδες ἔχουν κατὰ περιφέρειας ὡς ἀκολούθως :

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΙ	ΟΜΑΔΕΣ	ΜΕΛΗ
ΑΘΗΝΑΙ — ΠΕΙΡΑΙΕΥΣ	4.320	85.630
ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	4.991	89.981
ΘΡΑΚΗ	608	11.940
ΗΠΕΙΡΟΣ	1.920	29.650
ΘΕΣΣΑΛΙΑ	1.710	23.284
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ	2.848	44.309
ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΣ	1.700	27.831
ΚΡΗΤΗ	1.663	26.953
ΝΗΣΟΙ ΑΙΓΑΙΟΥ	643	21.689
ΝΗΣΟΙ ΙΟΝΙΟΥ	648	8.774
ΕΥΒΟΙΑ	264	3.829
ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΣ	128	2.905

Γ'. ΔΡΑΣΙΣ ΟΜΑΔΩΝ Ε.Ε.Σ.Ν.

Ἡ ἀξία παντὸς ἐπαίνου δράσις τῶν μελῶν τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ Νεότητος κατὰ τὸ σχολικὸν ἔτος 1953—54 εἰς ὅλους τοὺς τομεῖς τῆς δραστηριότητος τοῦ ἔχει ὡς ἀκολούθως, ἐπὶ τῇ βάσει ἐγγράφων πληροφοριῶν καὶ ἐκθέσεων τῶν ἐκπαιδευτικῶν συνεργατῶν τοῦ Ε.Ε.Σ.Ν. εἰς τὰ Σχολεῖα.

- 1.— Εἰς τὸν τομέα τῆς ὑγιεινῆς :
 - Ἠσυχολήθησαν 10.373 Ὅμαδες, ἥτοι :
 - 1.154 Ὅμαδες φροντίζουν τὴν ἀτομικὴν καθαριότητα καὶ τὴν καθαριότητα τῶν ἄλλων παιδιῶν τοῦ Σχολείου τῶν.
 - 1.154 Ὅμαδες ἀνέλαβον τὴν καθαριότητα τοῦ σχολικοῦ χώρου.
 - 796 Ὅμαδες ἔλαβον μέρος εἰς ἀναδασώσεις φυτεύσασαι 276.697 δένδρα.
 - 1.026 Ὅμαδες ἐκαλλιέργησαν σχολικοὺς κήπους.
 - 1.062 Ὅμαδες προσέφεραν διαφόρους ὑπηρεσίας εἰς τὴν Κοινότητα καὶ τὸ Σχολεῖον τῶν.
 - 1.060 Ὅμαδες προσέφεραν ὑπηρεσίαν εἰς τὸ Σχολεῖον τῶν σχετικῶς μετὰ τὴν ὑγιεινὴν.
 - 897 Ὅμαδες κατήρτισαν σχολικά φαρμακεία.
 - 954 Ὅμαδες ἠσκήθησαν εἰς τὰς πρώτας βοηθείας.
 - 93 Ὅμαδες ἐδιδάχθησαν τοὺς κανόνες διὰ τοὺς λουομένους καὶ διασώσεως πνιγμένων.
 - 1.092 Ὅμαδες ὠργάνωσαν διαλέξεις ὑγιεινῆς.
 - 1.085 Ὅμαδες ὠργάνωσαν ἐκδρομὰς.
- 2.— Εἰς τὸν τομέα τῆς ἀλληλοβοήθειας :

- Ἠσυχολήθησαν 3.787 Ὅμαδες, ἥτοι :
 - 1.094 Ὅμαδες ἐπέδειξαν ἐνδιαφέρον διὰ τὴν ὑγείαν τῶν συμμαθητῶν τῶν.
 - 1.118 Ὅμαδες παρέσχον βοήθειαν εἰς ἀπόρους καὶ εἰς ἀνταρτόπληκτα παιδιὰ.
 - 445 Ὅμαδες ἐπεσκέφθησαν ἀρρώστους εἰς Νοσοκομεία μὴ μεταδοτικῶν νόσων καὶ εἰς Στρατιωτικά ὅπου διένειμαν δώρα καὶ ἐψυχαγώγησαν τοὺς ἀσθενεῖς.
 - 323 Ὅμαδες ἐτοίμασαν διὰ πτωχὰ παιδιὰ ἢ Ὀρφανοτροφεία διάφορα παιγνίδια.
 - 33 Ὅμαδες ἀπέστειλαν διάφορα εἶδη εἰς τοὺς στρατιώτας καὶ ἔλαβον μέρος εἰς τοὺς ἑορτασμοὺς τῆς Φανέλλας τοῦ Στρατιώτου καὶ τοῦ Παιδιοῦ.
 - 333 Ὅμαδες ἀπέστειλαν χρήματα καὶ διάφορα εἶδη εἰς σεισμοπαθεῖς μαθητὰς τῶν Ἰονίων Νήσων, τῆς Θεσσαλίας καὶ Κύπρου.
 - 23 Ὅμαδες ἴδρυσαν σχολικὴν Βιβλιοθήκην καὶ μαθητικὰ κουρεῖα.
 - 33 Ὅμαδες ἐβοήθησαν τοὺς ἀδυνάτους εἰς τὰ μαθήματα μαθητῶν.
 - 38 Ὅμαδες ἐβοήθησαν εἰς τὴν ἀνέγερσιν Σχολείων καὶ Ναδῶν.
 - 53 Ὅμαδες διωργάνωσαν σχολικὰς ἐορτάς, τὸ προῖον τῶν ὁποίων διετεθῆ διὰ φιλανθρωπικοὺς σκοποὺς.
 - 8 Ὅμαδες φροντίζουν διὰ τὴν διάδοσιν τῆς μελισσοκομίας.
 - 1 Ὅμας διενήργησεν ἔρανον διὰ τὸ ἄγαλμα τῆς Μητέρας.
 - 285 Ὅμαδες υἱοθέτησαν Σχολεῖα κατεστραμμένων καὶ σεισμοπλήκτων περιοχῶν.

3.— Εἰς τὸν τομέα τῆς ἀναπτύξεως φιλικῶν δεσμῶν μετὰ τῶν ξένων Ἐρυθροσταυριτῶν.

Κατὰ τὸ σχολικὸν ἔτος 1953—54 ἀντηλλάγησαν μετὰ τῶν σχολείων τῶν ξένων χωρῶν περὶ τὰ 400 λευκώματα, ἐπιστολαὶ καὶ κοῦκλαι με ἐθνικὰς ἐνδυμασίας καὶ ὑπὲρ τοὺς 300 πίνακες ζωγραφικῆς εἰς ἐφαρμογὴν τοῦ ὑπὸ τοῦ Ἀμερικανικοῦ Ἐρυθροῦ Νεότητος ἐγκαινισθέντος προγράμματος ἀνταλλαγῆς μικρῶν ἔργων τέχνης.

Δ'. ΕΚΘΕΣΙΣ ΛΕΥΚΩΜΑΤΩΝ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑΣ

Τὴν 6ην Μαρτίου 1954 ἔλαβε χώρα ἐν τῷ Μεγάρῳ τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ ἡ τελετὴ τῶν ἐγκαινίων τῆς ἐκθέσεως Λευκωμάτων σχολικῆς ἀλληλογραφίας τοῦ σχολικοῦ ἔτους 1953—54.

Τοὺς παρισταμένους Ἐπιθεωρητὰς Μέσης καὶ Δημοτικῆς Ἐκπαιδεύσεως προσεφώνησεν ὁ Πρόεδρος τῆς Τοπικῆς Ἐπιτροπῆς Ε.Ε.Σ.Ν. Ἀττικῆς κ. Τσαμαδὸς ἐξάρας τὴν σημασίαν τῆς ἀνταλλαγῆς τῶν λευκωμάτων σχολικῆς ἀλληλογραφίας διὰ τὴν καλλιέργειαν τῆς διεθνούς φιλίας, ἐν συνεχείᾳ δὲ ὁ Ἀντιπρόεδρος τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ἐργασίου Παιδείας καὶ Ἀντιπρόεδρος τῆς Ἐφορείας Ε.Ε.Σ.Ν. κ. Γεωργούντζος ἐξέφρασε τὴν ἀπόλυτον ἱκανοποίησιν του διὰ τὰς καταβαλλομένας προσπάθειας καὶ τὸ ἐπιτελούμενον ἔργον τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ Νεότητος.

Τὴν ἐκθεσιν ἐπεσκέφθησαν ὁ Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας κ. Καλλίας, ὁ Πρόεδρος Ε.Ε.Σ. κ. Γεωργακόπουλος, μέλη τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου Ε.Ε.Σ.Ν. καὶ τῆς Τοπικῆς Ἐπιτροπῆς Ε.Ε.Σ.Ν. Ἀττικῆς, Ἐκπαιδευτικοὶ καὶ μαθηταὶ Μέσης καὶ Δημοτικῆς Ἐκπαιδεύσεως Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς, ὡς καὶ ἐπίλεκτα μέλη τῆς Ἀθηναϊκῆς κοινωνίας καὶ παρρητιδημόντες ξένοι.

Τὸ περιεχόμενον τῶν ἐκτεθέντων Λευκωμάτων ἐπροξένησεν εἰς πάντας ἀρίστην ἐντύπωσιν, ἐξετιμήθη δὲ μεγάλως ἡ πλουσία συμμετοχὴ τῶν Σχολείων τῆς ὑπαίθρου.

Ε'. ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΕΙΣ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ

Ο 'Ελληνικός 'Ερυθρός Σταυρός Νεότητος παρακολουθεί πάντοτε την διεθνή ερυθροσταυρική κίνηση και συμμετέχει ενεργώς εις αυτήν. Διὰ τὴν τακτικὴν ταύτην ἐπαυελιημένως ἐξεφράσθησαν εὐμενέσταται κρίσεις.

Οὕτω κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ὁ 'Ελληνικός 'Ερυθρός Σταυρός Νεότητος μετέσχεν εἰς τὰς διεθνείς ἐκθέσεις τῶν 'Ερυθρῶν Σταυρῶν Νεότητος Αὐστραλίας, 'Εκουαδῶρ, 'Ιρλανδίας, 'Ιαπωνίας, Τουρκίας καὶ εἰς τὰς μονίμους ἐκθέσεις τοῦ Ε.Ε.Σ.Ν. 'Αμερικής, τῆς ἐν Γενεύῃ 'Ενώσεως τῶν 'Ερυθρῶν Σταυρῶν καὶ τοῦ ἐν 'Ολλανδία 'Οἴκου Ντυνάν, διὰ τῆς ἀποστολῆς Λευκωμάτων, πινάκων σχολικῆς τέχνης, κουκλῶν με ἐθνικάς ἐνδυμασίας καὶ διαφόρων ἄλλων ἔργων ερυθροσταυρικών.

ΣΤ'. ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ ΕΙΣ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑ.

Κατὰ τὸ παρελθὸν σχολ. ἔτος καὶ ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῶν ἑορτῶν τῶν Χριστουγέννων, τοῦ Νέου 'Ετους καὶ τοῦ Πάσχα, 'Ομάδες ερυθροσταυριτῶν τῶν Σχολείων 'Αθηνῶν καὶ Πειραιῶς ἐπεσκέφθησαν Στρατιωτικὰ Νοσοκομεία καὶ 'Ιδρύματα 'Αθηνῶν καὶ 'Επαρχιῶν καὶ ἐψυχαγώγησαν τοὺς νοσηλευμένους.

Ζ'. ΠΡΟΚΗΡΥΞΙΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΟΜΑΔΩΝ Ε.Ε.Σ.Ν. ΣΧΟΛ. ΕΤΟΥΣ 1953—54.

Επὶ τῇ τρίτῃ ἐπετείῳ τοῦ θανάτου τοῦ ἀειμνήστου Προέδρου τοῦ Ε.Ε.Σ.Ν. 'Αχιλλέως Κύρου ἡ ἐφημερίς «ΕΣΤΙΑ» ἐν τῇ ἐπιθυμίᾳ τῆς νὰ βοηθήσῃ εἰς τὴν προαγωγὴν τοῦ ἔργου τοῦ 'Ερυθροῦ Σταυροῦ Νεότητος ἀπέστειλεν τὸ ποσὸν τῶν 5.000 δρχ. ἵνα ἀπονεμηθῇ ὡς βραβεῖον Α' ἐκ δρχ. 3.000, καὶ Β' ἐκ δρχ. 2.000 εἰς δύο ὁμάδας ερυθροσταυριτῶν αἱ ὁποῖαι θὰ ἀναπτύξουν τὴν καλλιτέραν ερυθροσταυρικήν δράσιν.

Ἡ 'Εφορεία τοῦ Ε.Ε.Σ.Ν. ἐκπληροῦσα τὴν εὐγενὴ ταύτην ἐπιθυμίαν καὶ πρὸς δημιουργίαν αὐτῆς μεταξὺ τῶν 'Ελλήνων ερυθροσταυριτῶν, μελλούσης νὰ συμβάλῃ εἰς τὴν μεγαλυτέραν ἐξάπλωσιν καὶ ἐμπέδωσιν τῶν ὑψηλῶν ἀρχῶν τοῦ 'Ερυθροῦ Σταυροῦ Νεότητος εἰς τὴν χώραν μας, προεκήρυξε διαγωνισμόν διὰ τὸ βραβεῖον «ΑΧ. ΚΥΡΟΥ» σχολικοῦ ἔτους 1953—54 μεταξὺ τῶν 'Ομάδων Ε.Ε.Σ.Ν. εἰς τὰ Σχολεία τῆς χώρας.

Η'. ΑΠΟΝΟΜΗ ΒΡΑΒΕΙΩΝ ΕΙΣ ΒΡΑΒΕΥΘΕΙΣΑΣ ΟΜΑΔΑΣ ΕΡΥΘΡΟΣΤΑΥΡΙΤΩΝ ΔΙ' ΕΡΥΘΡΟΣΤΑΥΡΙΤΙΚΗΝ ΔΡΑΣΙΝ ΚΑΤΑ ΤΟ 1952—53.

Ἀπενεμήθησαν χρηματικὰ βραβεῖα δρχ. 13.000 ὡς κάτωθι :

1) Α' Βραβεῖον εἰς τὴν 'Ομάδα Δημ. Σχολείου Κεφαλοβρύσου Παραμυθίας.

Ἐξοδα ταξιδίου ὁμάδος 23 μαθητῶν καὶ δύο διδασκάλων καὶ ἐξοδα παραμονῆς τῶν εἰς 'Αθήνας κλπ. Δρχ. 9.000

2) Β' Βραβεῖον εἰς τὴν 'Ομάδα τοῦ Δημ. Σχολείου Πέτρας—Ζαγορίου. Διάφορα σχολικὰ ὄργανα καὶ βιβλία ἀξίας δρχ. 1.500.

3) Β' Βραβεῖον εἰς τὴν 'Ομάδα τοῦ Δημ. Σχολείου Τρικώμου Γρεβενῶν. Διάφορα σχολικὰ ὄργανα καὶ βιβλία ἀξίας Δρχ. 1.500

4) Γ' Βραβεῖον εἰς τὴν 'Ομάδα τοῦ 8ου Δημ. Σχολ. 'Ηρακλείου Κρήτης. Διάφορα σχολικὰ βιβλία ἀξίας Δρχ. 500

5) Γ' Βραβεῖον εἰς τὴν 'Ομάδα τοῦ Δημ. Σχολ. Λευκοχωρίου Γορτυνίας. Διάφορα σχολικὰ βιβλία ἀξίας Δρχ. 500

Σύνολον Δρ. 13.000

Ἐξόχως εὐεργετικὴ ὑπῆρξεν ἡ ἐπίδρασις τὴν ὁποίαν εἶχεν ἐπὶ τῶν μικρῶν ερυθροσταυριτῶν τοῦ Δημ. Σχολείου Κεφαλοβρύσου ἡ ἐπίσκεψις τῶν εἰς 'Αθήνας καὶ Πειραιᾶ, κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ὁποίας ὠδηγήθησαν εἰς ἐργαστάσια, μουσεῖα καὶ λοιπὰ ἀξιοθέατα.

Θ'. ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΣΥΜΒΟΛΙΚΗΣ ΒΟΗΘΕΙΑΣ ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΕΙΣΜΟΠΛΗΚΤΟΥΣ ΜΑΘΗΤΑΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ.

Ἀνταποκρινόμενοι με συγκινητικὴν προθυμίαν εἰς τὴν ἐκκλήσιν τοῦ 'Ελληνικοῦ 'Ερυθροῦ Σταυροῦ Νεότητος περὶ ἀποστολῆς συμβολικῆς βοήθειας εἰς τοὺς σεισμοπλήκτους μαθητὰς τῆς Κύπρου οἱ 'Ερυθροσταυριταὶ μαθηταὶ καὶ μαθήτριαι τῶν Σχολείων Μέσης 'Εκπαίδευσως Γ' 'Εκπαιδευτικῆς περιφέρειας 'Αθηνῶν ἀπέστειλαν εἰς τοὺς σεισμοπλήκτους μαθητὰς τοῦ Γυμνασίου καὶ Κολλεγίου Πάφου Κύπρου:

- 19 σάκκους
- 4 βαρέλια
- 3 κιβώτια καὶ
- 15 δέματα με διάφορα χρήσιμα εἶδη.

Ἐπίσης προσέφεραν 7.384 δρχ. διὰ τῶν ὁποίων ἠγοράσθησαν καὶ ἀπεστάλησαν 650 ἀθλητικὰ φανέλλες.

Ι'. ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ ΕΡΥΘΡΟΣΤΑΥΡΙΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΣΕΙΣΜΟΠΛΗΚΤΕΣ ΣΥΝΑΔΕΛΦΟΥΣ ΤΩΝ ΤΩΝ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΙΣΘΜΙΑΣ.

Οἱ καταστρεπτικοὶ σεισμοὶ τῶν 'Ιονίων Νήσων καὶ τῆς 'Ισθμίας ἔδωσαν ἀφορμὴν ἐμπράκτου ἐκδηλώσεως τῆς ἀλληλεγγύης τῶν ερυθροσταυριτῶν μαθητῶν πρὸς τοὺς δοκιμασθέντας συναδέλφους τῶν τῶν πληγείσων περιοχῶν.

Οὕτω κατὰ τὴν συνεδίῳν τῆς 21-11-53 τῆς Τοπικῆς 'Επιτροπῆς Ε.Ε.Σ.Ν. ἀπεφασίσθη ἡ ἐκ μέρους τῶν ερυθροσταυριτῶν μαθητῶν τῶν σχολείων Μέσης καὶ Δευτ. 'Εκπαίδευσως 'Αθηνῶν καὶ Πειραιῶς υἱοθεσίᾳ 230 σχολείων τῶν 'Ιονίων Νήσων καὶ τῆς 'Ισθμίας πρὸς τὰ ὁποῖα ἀπέστειλαν οὗτοι τρόφιμα καὶ χρήσιμα εἶδη ἱματισμοῦ.

ΙΑ'. ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΩΝ ΟΜΑΔΩΝ Ε.Ε.Σ.Ν. ΕΙΣ ΤΟΝ ΕΟΡΤΑΣΜΟΝ ΤΗΣ 8ης ΜΑΪΟΥ

Τὴν 8ην Μαΐου, Διεθνὴ 'Ημέραν τοῦ 'Ερυθροῦ Σταυροῦ, αἱ 'Ομάδες Ε.Ε.Σ.Ν. τῶν Σχολείων τῆς Χώρας διοργάνωσαν κατόπιν σχετικῆς ἐγκυκλίου τοῦ Ε.Ε.Σ.Ν. ἑορτάς, κατὰ τὰς ὁποίας ἐγένοντο κατάλληλοι ὁμιλίαι ὑπὸ τῶν εκπαιδευτικῶν καὶ ερυθροσταυριτῶν μαθητῶν περὶ τῆς προσωπικότητος καὶ τοῦ ἔργου τοῦ 'Ερρίκου Ντυνάν καὶ περὶ τῶν σκοπῶν καὶ ἐπιδιώξεων τοῦ 'Ερυθροῦ Σταυροῦ Νεότητος.

Ὡσαύτως 'Ομάδες ερυθροσταυριτῶν Γυμνασίων 'Αθηνῶν παρηκολούθησαν εἰς τὸ Κινηματοθέατρον «ΕΣΠΕΡΟΣ» προβολὴν κινηματογραφικῆς ταινίας «ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΠΡΟΣ ΑΝΘΡΩΠΟΥΣ» με θέμα τὴν ζωὴν καὶ τὴν δράσιν τοῦ 'Ερρίκου Ντυνάν ὡς καὶ σχετικὴν ὁμιλίαν τοῦ τότε Προέδρου τοῦ Ε.Ε.Σ.Ν. κ. 'Αμ. 'Αλιβιζάτου.

ΙΒ'. ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ Ε.Ε.Σ.Ν.

Κατὰ τὸ λήξαν σχολ. ἔτος 1953—54 ἐγένοντο 8 μηνιαῖα ἐκδόσεις τοῦ Περιοδικοῦ «ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΕΡΥΘΡΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ ΝΕΟΤΗΤΟΣ» ἀπὸ 1ης 'Οκτωβρίου 1953 μέχρι 31 Μαΐου 1954, καθ' ἃς ἐξετυπώθησαν 565.579 φυλλάδια.

ΙΓ'. ΣΥΜΒΟΛΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ & ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ Ε.Ε.Σ.Ν.

Κατὰ τὸ λήξαν σχολικὸν ἔτος ὁ εκπαιδευτικὸς κόσμος τῆς χώρας παρὰ τὸν φόρτον τῆς ἐργασίας του ἐξηκολούθησε με ἀδιόπτωτον ἐνδιαφέρον, ζῆλον καὶ προθυμίαν τὴν μετ' ἡμῶν συνεργασίαν του διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ ἔργου τοῦ 'Ελληνικοῦ 'Ερυθροῦ Σταυροῦ Νεότητος.

Ἰκανοποιητικὴ ὑπῆρξεν ἐπίσης ἐν τῷ συνόλῳ τῆς καὶ ἡ συμβολὴ τῶν Περιφερειακῶν 'Επιτροπῶν Νεό-

τήτος εἰς τὴν εὐδῶσιν τῶν προσπάθειῶν καὶ τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ ἔργου τοῦ 'Ελληνικοῦ 'Ερυθροῦ Σταυροῦ Νεότητος.

ΙΔ'. ΕΥΑΡΕΣΚΕΙΑ.

Ἡ 'Εφορεία τοῦ Ε.Ε.Σ.Ν. εὐρίσκεται καὶ ἐφέτος εἰς τὴν εὐχάριστον θέσιν νὰ ἐκφράσῃ τὴν ἀπόλυτον αὐτῆς εὐαρέσκειαν πρὸς τὸ προσωπικὸν τῶν Γραφείων Ε.Ε.Σ.Ν. διὰ τὸν ζῆλον καὶ τὴν ἐργατικότητά του ὡς πρὸς τὴν ἐκπληρωσὴν τῶν καθηκόντων του καὶ ὅλως ἰδιαίτερος πρὸς τὴν Διεύθυνσιν αὐτοῦ

Ἐν 'Αθήναις τῇ 31ῃ Αὐγούστου 1954

Ο Πρόεδρος Ο Γεν. Γραμματεὺς
Τῆς 'Εφορείας Ε.Ε.Σ.Ν. Τῆς 'Εφορείας Ε.Ε.Σ.Ν.
Ναυάρχος Δ. ΦΩΚΑΣ ΧΡ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΒΡΑΒΕΙΑ ΣΧΟΛΙΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 1954 — 1955

Ἡ 'Εφορεία τοῦ 'Ελληνικοῦ 'Ερυθροῦ Σταυροῦ Νεότητος, προκηρύσσει διαγωνισμόν μεταξύ τῶν ὁμάδων Ε. Ε. Σ. Ν. κατὰ τὸ σχολικὸν ἔτος 1954—55 διὰ τὰ ἀκόλουθα βραβεῖα :

Α) Βραβεῖον «ΑΧΙΛΛΕΩΣ ΚΥΡΟΥ»

Επὶ τῇ τετάρτῃ ἐπετείῳ τοῦ θανάτου τοῦ ἀειμνήστου Προέδρου τοῦ Ε.Ε.Σ.Ν. 'Αχιλλέως Κύρου, ἡ ἐφημερίς «ΕΣΤΙΑ» προσέφερε, εἰς μνήμην αὐτοῦ, τὸ ποσὸν τῶν 5.000 νέων δραχμῶν, ἵνα ἀπονεμηθῇ ὡς βραβεῖον Α' ἐκ 3.000 δρχ. καὶ Β' ἐκ 2.000 δρχ. εἰς δύο ὁμάδας 'Ερυθροσταυριτῶν, αἱ ὁποῖαι θὰ ἀναπτύξουν τὴν καλυτέραν ερυθροσταυρικήν δράσιν κατὰ τὸ σχολικὸν ἔτος 1954—55.

Τὰ χρησιμοποιοῦντα ποσὰ καὶ τῶν δύο βραβείων θὰ δοθῶν εἰς σχολικὰ εἶδη ἢ γεωργικὰ ἐργαλεῖα τῆς προτιμῆσεως τῶν βραβευθησομένων.

Β) Βραβεῖον «Α. Ε. ΙΖΟΛΑ»

Ο κ. Π. Δράκος τοῦ Δ. Σ. τῆς Α.Β.Ε. «ΙΖΟΛΑ» ἐκτιμῶν τὸ ἔργον τοῦ 'Ελληνικοῦ 'Ερυθροῦ Σταυροῦ Νεότητος καὶ ἐπιθυμῶν νὰ συμβάλῃ εἰς τὴν προαγωγὴν τούτου διὰ τῆς ἀναπτύξεως εὐγενούς αὐτῆς μεταξὺ τῶν 'Ελλήνων 'Ερυθροσταυριτῶν, προσέφερε βιομηχανικὰ προϊόντα τῆς «ΙΖΟΛΑ» ἀξίας 17.575 νέων δραχμῶν πρὸς βράβευσιν ὁμάδων Ε.Ε.Σ.Ν., αἱ ὁποῖαι θὰ σημειώσουν τὴν καλυτέραν ερυθροσταυρικήν δράσιν, ὡς ἀκόλουθος :

Ἐνα 1ον βραβεῖον, Κουζίνα 'Αμερικανικοῦ Τύπου ΑΤ Δρχ. 6.000

Ἐνα 2ον βραβεῖον, Κουζίνα 'Αμερικανικοῦ Τύπου ΑΤ Δρχ. 2.850

Ἐνα 3ον βραβεῖον, Κουζίνα 'Ελληνικοῦ Τύπου ΑΤ/2 Δρχ. 2.400

Τρία 4α βραβεῖα, ἀξίας ἑκάστον 950 δρχ. 2.850

Τὸ κάθε βραβεῖον περιλαμβάνει: α) Λεκάνην ἀποχωρητηρίου Τουρκ. Τύπου χυτοσιδ. ἐμαγιέ, γ) Λουτήρα ντους, γ) Λαδομάνο μικρό.

Πέντε 5α βραβεῖα, ἀξίας ἑκάστον 325 δρχ. = 2.125

Τὸ κάθε βραβεῖον περιλαμβάνει: α) Λεκάνην ἀποχωρητηρίου Τουρκικοῦ Τύπου χυτοσ. ἐμαγιέ, β) Λαδομάνο μικρό.

Ἐξ 6α βραβεῖα, ἀξίας 225 δρχ. = Δρχ. 1.350

Τὸ κάθε βραβεῖον περιλαμβάνει Λεκάνην ἀποχωρητηρίου Τουρκικοῦ Τύπου χυτοσ. ἐμαγιέ.

Αἱ ὁμάδες Ε.Ε.Σ.Ν., αἱ ὁποῖαι θέλουν νὰ μετάσχουν τῶν ἀνωτέρω διαγωνισμῶν, θὰ ἀποστέλλουν διὰ τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Σχολείου, πρὸς τὸν 'Επιθεωρητὴν τῶν Σχολείων τῆς περιφέρειας τῶν ἐκθεσιν τῆς δράσεώς των.

Ο κ. 'Επιθεωρητής, μετὰ τὸν προσήκοντα ἐλεγχον, θὰ διαδίδῃ μέχρι τέλους 'Ιουλίου 1955 εἰς τὰ γραφεῖα τοῦ Ε.Ε.Σ.Ν. (ὁδὸς Μάκενζυ Κίνγκ 1) δσας κατὰ τὴν κρίσιν του εὐρίσκει ἀξίας βραβεύσεως.

Ἀφοῦ συγκεντρωθῶν ὅλαι αἱ προτάσεις τῶν κ. κ. 'Επιθεωρητῶν πενταμελῆς 'Επιτροπῆς, ἀποτελουμένη ἐκ δύο ἀντιπροσώπων τοῦ 'Ελληνικοῦ 'Ερυθροῦ Σταυροῦ Νεότητος, ἐνὸς 'Εκπαιδευτικοῦ Συμβούλου τοῦ 'Υπουργείου Παιδείας, δύο Γενικῶν 'Επιθεωρητῶν, ἐνὸς τῆς Μέσης καὶ ἐνὸς τῆς Δημοτικῆς τῶν ἐν 'Αθήναις καὶ Πειραιεὶ 'Εκπαιδευτικῶν περιφερειῶν, θὰ κρίνῃ εἰς ποίας ὁμάδας θὰ κατανεμηθῶν τὰ ἀνωτέρω βραβεῖα, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν τομῶν δραστηριότητος, τῶν συνθηκῶν καὶ τῶν εἰς τὴν διάθεσιν τῶν διαγωνισθησομένων μέσων.

ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΠΟΥ ΛΑΜΒΑΝΟΜΕ

ΕΝΩΣΙΣ ΕΡΥΘΡΩΝ ΣΤΑΥΡΩΝ

Γενεύη, 1ῃ Σεπτεμβρίου 1954

Ἐλάδομεν ἐσχάτως ἐπιστολὴν τοῦ Νεοζηλανδικοῦ 'Ερυθροῦ Σταυροῦ Νεότητος σχετικῶς μετὰ τὸ λεύκωμα σχολικῆς ἀλληλογραφίας τοῦ 8ου Γυμνασίου Ὡηλέων 'Αθηνῶν, ἀπὸ τὴν ὁποῖαν παραθέτομεν τὴν ἀκόλουθον παράγραφον.

«Ἐσχάτως ἐλάδομεν ἓνα ὑπέροχο λεύκωμα ἀπὸ τὸ 8ον Γυμνάσιον Ὡηλέων 'Αθηνῶν (7ῃ τάξις, 2ον Τμήμα) περιέχον 42 μεγάλας σελίδας, ἐκάστη τῶν ὁποίων ἀπεικονίζει διὰ ἰχνογραφημάτων, ἔργων ζωγραφικῆς, ἐργοχειρῶν κλπ. διαφόρους ἀπόψεις τῆς ἐθνικῆς τῶν ζωῆς.

Τὸ λεύκωμα τοῦτο φρονούμεν ὅτι θὰ ἦτο σκοπιμώτερον ἀντὶ νὰ σταλῇ εἰς ἓνα σχολεῖον νὰ κρατηθῇ εἰς τὰ Γραφεῖα μας διὰ νὰ χρησιμοποιοῦνται εἰς τὰς κατὰ καιροὺς οργανουμένας ἐκθέσεις εἰς τὰ διάφορα κέντρα τῆς χώρας μας».

Νομίζομεν ὅτι αὐτὸ θὰ ἦτο ἓνας θαυμάσιος τρόπος, ὁ ὁποῖος θὰ ἐπέτρεπε τὴν μεγαλυτέραν ὠφέλειαν, ἥτις ἡδύνατο νὰ προκύψῃ ἀπὸ τὸ ἐξαίρετον αὐτὸ ἔργον καὶ ἐλπίζομεν νὰ συμφωνήτε μετὰ τὴν ἀπόφασιν τοῦ Νεοζηλανδικοῦ 'Ερυθροῦ Σταυροῦ Νεότητος.

Παρακαλοῦμεν νὰ διαδιδάσχετε τὰς κρίσεις ταύτας εἰς τὸ 8ον Γυμνάσιον Ὡηλέων 'Αθηνῶν μαζί μετὰ εἰλικρινέστερα συγχαρητήριά μας.

Μετὰ τιμῆς

С. А. Schusselé

Δ/ντῆς Γραφείου Ε. Σ. Ν.

ΕΚΘΕΣΙΣ ΖΩΓΡΑΦΙΚΩΝ ΠΙΝΑΚΩΝ

Ο Γεν. 'Επιθεωρητῆς 'Ιδιωτικῶν Σχολείων 'Αθηνῶν κ. Τσίριμπας ὠργάνωσε εἰς τὸ 'Ελληνικὸν 'Εκπαιδευτικὸν Παναγιωτοπούλου - Ἐλευθεριάδῃ ἐκθεσιν πινάκων Σχολ. τέχνης τοῦ 'Αμερικανικοῦ 'Ερυθροῦ Σταυροῦ Νεότητος χάριν τῶν μαθητῶν τῶν 'Ιδιωτικῶν Σχολείων τῆς περιφέρειας του.

Εἰς τὰ ἐγκαίνια τῆς ἐκθέσεως προσκληθέντες παρῆσαν ὁ Πρόεδρος καὶ ὁ Γεν. Γραμματεὺς τῆς 'Εφορείας τοῦ Ε.Ε.Σ.Ν. ὁ Ναυάρχος κ. Δ. Φωκάς καὶ ὁ κ. Χρ. Παπαδόπουλος.

Ἐκ μέρους τῶν εκπαιδευτικῶν ὠμίλησεν ὁ καθηγητῆς κ. Φραντζεσκάκης, ὁ ὁποῖος μεταξύ ἄλλων ἐξήρε τὴν σημασίαν τῆς ἀνταλλαγῆς τῶν μαθητικῶν ἔργων τέχνης καὶ ἐπήνεσε τὰ ἔργα τῶν 'Αμερικανῶν 'Ερυθροσταυριτῶν.

Ο Πρόεδρος τοῦ Ε.Ε.Σ.Ν. Ναυάρχος κ. Δ. Φωκάς ἀπαντῶν νῦν ἀρίστης διὰ τὴν πρόσκλησιν, ἐτόνισε τὰ ἀγαθὰ αποτελέσματα ἐκ τῆς ἐπικοινωνίας τῶν 'Ελλήνων 'Ερυθροσταυριτῶν μετὰ τοὺς συναδέλφους τῶν τῶν ἄλλων χωρῶν, ἡ ὁποία ἐπιτελεῖται κατὰ τρόπον ἐποικοδομητικὸν διὰ τῆς ἀνταλλαγῆς λευκωμάτων Σχολικῆς ἀλληλογραφίας καὶ πινάκων Σχολ. τέχνης καὶ ἐξέφρασε τὴν πεποίθησιν ὅτι εἰς τὰς 350.000 τῶν μελῶν τοῦ 'Ελληνικοῦ 'Ερυθροῦ Σταυροῦ Νεότητος θὰ προστεθοῦν ἀσφαλῶς καὶ ἄλλαι χιλιάδες 'Ελληνοπαίδων διὰ νὰ ἐργασθῶν ὅλοι μετὰ προθυμίαν διὰ τὴν ἐπικράτησιν τῶν ὑψηλῶν ἰδεωδῶν τοῦ 'Ερυθροῦ Σταυροῦ Νεότητος δηλ. τὴν προαγωγὴν τῆς υγείας, τῆς ἀληθοβοηθείας καὶ διεθνούς φιλίας.

ΔΡΑΣΙΣ ΟΜΑΔΩΝ Ε.Ε.Σ.Ν.

ΗΠΕΙΡΟΣ

ΟΙ Ε.Σ.Ν. μαθηταί του Δ.η.μ. Σχολείου Παλαίου χωρίου Αθαμανίου. Άρτης φροντίζουν την καθαριότητα του Σχολείου των και την ιδιότητα των. Καλλιεργούν σχολ. κήπο.

ΟΙ Ε.Σ.Ν. μαθηταί του 7ου Δ.η.μ. Σχολείου Ιωαννίνων καλλιεργούν σχολ. κήπο, εις τον οποίον εφύτευσαν διάφορα δένδρα. Οργανώνουν εορτάς. Με χρήματα του Ταμείου των βοηθούν ορφανούς και πτωχούς μαθητάς. Άλληλογραφούν με έρωτο-σταυρίτας άλλων σχολείων.

ΟΙ Ε.Σ.Ν. μαθηταί του Δ.η.μ. Σχολείου Αηδονο χωρίου Κονίτσης φροντίζουν την καθαριότητα του

6 έξ ης φροντίζουν την καθαριότητα του Σχολείου των την ιδιότητα των και του χωρίου των. Εφύτευσαν περί τα 300 δενδρύλλια εις την περιοχήν του Σχολείου. Ενεδολίαν άγριας αλάδας. Καλλιεργούν σχολ. κήπο, έδωθησαν εις την κατασκευήν του ύδραγωγείου.

ΟΙ Ε.Σ.Ν. μαθηταί του Δ.η.μ. Σχολείου Αετού Φιλιατών φροντίζουν την καθαριότητα του Σχολείου, την ιδιότητα των και του χωρίου των. Με τα χρήματα, που έμάζωσαν από τα κάλαντα άγριας αλάδας, διατέλουν τους άκρίτας. Καλλιεργούν σχολ. κήπο. Διατρέφουν κουνέλια και περιστέρια. Εφύτευσαν δασικά δένδρα. Τα Πάσχα έκαθάρισαν και άσβεστωσαν την θαλασσία. Εδωρόσαν τον δρόμο, που οδηγεί εις αυτήν.

ΟΙ Ε.Σ.Ν. μαθηταί του Δ.η.μ. Σχολείου Ηγουμενίτσας Παράμυθιας έπεσκέφθησαν στρατιωτικούς φυλάκιον, έμοίρασαν εις τους στρατιώτας δέματα και έφυγαχώνσαν αυτούς. Βοηθούν τους πτωχούς μαθητάς.

ΟΙ Ε.Σ.Ν. μαθηταί του Δ.η.μ. Σχολείου Λιάπης Ιωαννίνων φροντίζουν την καθαριότητα του Σχολείου των, την ιδιότητα των και του χωρίου των. Καλλιεργούν σχολ. κήπο. Εδωρόσαν άρκτην έκτασιν του χωρίου των. Εδωρόσαν εις την άνέγερσιν του Σχολείου.

ΘΕΣΣΑΛΙΑ

ΟΙ Ε.Σ.Ν. μαθηταί του Δ.η.μ. Σχολείου Καλλιθέας Έλασσόνο φροντίζουν την καθαριότητα του Σχολείου των και την ιδιότητα των. Καλλιεργούν σχολ. κήπο εις τον οποίον εφύτευσαν διάφορα δένδρα. Έχουν σχολ. φαρμακείο και μαθητικό κουρείο.

ΟΙ Ε.Σ.Ν. μαθηταί του Δ.η.μ. Σχολείου Κουτσούρου Καρδίτσας φροντίζουν την καθαριότητα του Σχολείου των και την ιδιότητα των. Εφύτευσαν δένδρα. Εδωρόσαν εις την άνέγερσιν της εκκλησίας του Άγ. Κωνσταντίνου μεταφέροντες οικοδομικά υλικά.

ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ

ΟΙ Ε.Σ.Ν. μαθηταί του Δ.η.μ. Σχολείου Τριαντάκης Θεσσαλονίκης φροντίζουν την καθαριότητα του Σχολείου των και την ιδιότητα των. Έχουν σχολ. φαρμακείο και παρέχουν τις πρώτες βοήθειες εις τους έχοντας ανάγκην. Έχουν μαθητική βιβλιοθήκη. Καλλιεργούν σχολ. κήπο, εις τον οποίον εφύτευσαν διάφορα δένδρα και έγκατέστησαν κυψέλας. Ισπαδωσαν την αλήν του Σχολείου, και περιέφραξαν με σύρμα την περιοχήν του Σχολείου. Εφύτευσαν άνω των 1000 πευκών και κυπαρίσσων εις λόφον του χωρίου των. Εδωρόσαν εις την άποπερτάσιν του διδασκατηρίου και εις την άνοικοδόμησιν κατοικιών.

ΟΙ Ε.Σ.Ν. μαθηταί του Δ.η.μ. Σχολείου Βωδούσης Ιωαννίνων έκαθάρισαν τον Ναόν του Αγίου Γεωργίου. Έχουν σχολ. φαρμακείο και σχολική βιβλιοθήκη. Καλλιεργούν σχολ. κήπο. Εδωροόρησαν φυτάρια δι' άμυνδαλιές, καρυδιές ροδακινιές.

ΟΙ Ε.Σ.Ν. μαθηταί του Δ.η.μ. Σχολ. Σινιάκου Άρτης φροντίζουν την καθαριότητα του Σχολείου των, την ιδιότητα των και του χωρίου των. Έχουν σχολ. φαρμακείο και παρέχουν τις πρώτες βοήθειες εις τους έχοντας ανάγκην. Βοηθούν τους άδυνάτους εις τα μαθήματα μαθητάς. Εδωρόσαν τους 12 άναλφάβητους μαθητάς του Νικητείου Σχολείου με γραφικήν ύλην. Εφύτευσαν 250 κυπαρίσσια, 12 συκιές, 6 κερασσιές και 5 συκιές. Έχορηγησαν εις τους κατοίκους του χωρίου των 122 δενδρύλλια πρὸς φύτευσιν.

ΟΙ Ε.Σ.Ν. μαθηταί του Δ.η.μ. Σχολείου Αρχαγγέλου Πρε

Ε.Σ.Ν. μαθηταί Δ.η.μ. Σχολ. Άγ. Γεδεών, Χόης Β' Περιφ. Μαγνησίας εις τον Σχολ. κήπον.

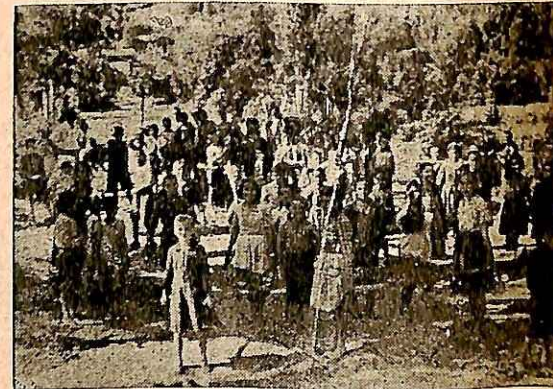
Juniors of St. Gedeon, Magnessias working in their school garden.

ΟΙ Ε.Σ.Ν. μαθηταί του Δ.η.μ. Σχολ. Δοξάτου Δράμας έπεσκέφθησαν το Στρατιωτικόν Νοσοκομείον και Γρακομειόν Δράμας, εις τους τραυματίας και τροφίμους των οποίων προσέφεραν άνα 1 δέμα περιέχον άγία, κολούρια, φρούτα, σιγάρα και έφυγαχώνσαν αυτούς.

ΟΙ Ε.Σ.Ν. μαθηταί του Δ.η.μ. Σχολείου Έξαπλάτνου Αλμωπίας φροντίζουν την καθαριότητα του Σχολείου των και την ιδιότητα των. Έχουν σχολ. φαρμακείο και παρέχουν τις πρώτες βοήθειες εις τους έχοντας ανάγκην. Έπισκέπτονται τους άρρώστους συμμαθητάς των, εις τους οποίους προσφέρουν φρούτα και γλυκίσματα. Έχουν μαθητικό κουρείο. Καλλιεργούν σχολ. κήπο, εις τον οποίον εφύτευσαν 100 άκακίες. Βοηθούν τους πτωχούς μαθητάς και τους άδυνάτους εις τα μαθήματα.

ΟΙ Ε.Σ.Ν. μαθηταί του 18ου Δ.η.μ. Σχολείου Θεσσαλονίκης φροντίζουν την καθαριότητα του Σχολείου των και την ιδιότητα των. Έχουν σχολ. φαρμακείο και παρέχουν τις πρώτες βοήθειες εις τους έχοντας ανάγκην. Έπισκέπτονται τους άσθενείς συμμαθητάς των. Τα Χριστούγεννα έμοίρασαν δέματα με διάφορα είδη Ιματισμού και ύποδησας εις 70 άπόρους μαθητάς του Σχολείου των. Έπεσκέφθησαν την παιδόπολιν της Αγίας Τριάδος και διένειμαν εις τα εκεί διαμένοντα σεισμόπληκτα παιδιά 6 άκ. κουλουράκια, 6 άκ. κουραμπιέδες και 4 ζεύγη παιδικές κάλτσες, τα οποία άγδωσαν με χρήματα, που έμάζωσαν από τα κάλαντα.

ΟΙ Ε.Σ.Ν. μαθηταί του Δ.η.μ. Σχολείου Κάτω Καμήλας Σερ

Ε.Σ.Ν. Δ.η.μ. Σχολ. Βορικού Καστορίας άναχωματιώνων γεωργικήν γέφυραν. Juniors of Elem. School Varico, Kastoria working in the reconstruction of their bridge.

ρὼν καλλιεργούν σχολ. κήπο. Έλαβον μέρος εις άναδασάσεις. Περιποιούνται κουνέλια και περιστέρια.

ΟΙ Ε.Σ.Ν. μαθηταί του Δ.η.μ. Σχολείου Γεωργιανής Καδάλλας έκαθάρισαν την αλήν του Σχολείου των, και τους δρόμους του χωρίου. Καλλιεργούν σχολ. κήπο. Εφύτευσαν πεύκα και κυπαρίσσια. Συνέλεξαν χαρμύλη δια τους άσθενείς. Έκαμαν έρσνο ύπὲρ των σεισμόπληκτων.

ΟΙ Ε.Σ.Ν. μαθηταί του Δ.η.μ. Σχολείου Χρυσόκλαμπου Πιερίας φροντίζουν την καθαριότητα του Σχολείου των και την ιδιότητα των. Καλλιεργούν σχολ. κήπο. Εφύτευσαν δένδρα. Έχουν μαθητική βιβλιοθήκη και σχολικό φαρμακείο και παρέχουν τις πρώτες βοήθειες εις τους έχοντας ανάγκην. Έπισκέπτονται τους άσθενείς συμμαθητάς των και προσφέρουν εις αυτούς διάφορα δώρα. Οργανώνουν εορτάς και έκδρομάς. Άλληλογραφούν με έρωτοσταυρίτας άλλων σχολείων. Εδωρόσαν εις την άνέγερσιν του διδασκατηρίου των. Άπέστειλαν γραφικήν ύλην, βιβλία και παιγνίδια εις τους σεισμόπληκτους μαθητάς των Ιονίων Νήσων. Κατά τας εορτάς του Πάσχα άπέστειλαν εις στρατιωτικούς μονάδας διάφορα αναμνηστικά. Κατά τας εορτάς των Χριστουγέννων και του Πάσχα έδωρόσαν πτωχάς οικογενείας.

ΟΙ Ε.Σ.Ν. μαθηταί του Δ.η.μ. Σχολείου Άνω Αγιάς Πιερίας φροντίζουν την καθαριότητα του Σχολείου των, την ιδιότητα των και του χωρίου των. Έχουν μαθητικό κουρείο, σχολικό φαρμακείο και ίδιόχθησαν τας πρώτας βοήθειες. Εδωροόρησαν διάφορους χώρους. Εδωρόσαν πτωχούς συμμαθητάς των με γραφικήν ύλην και βιβλία. Έπίσης άπέστειλαν εις τα σεισμόπληκτα παιδιά των Ιονίων Νήσων γραφικήν ύλην.

ΟΙ Ε.Σ.Ν. μαθηταί του Δ.η.μ. Σχολείου Άνω Αγιάς Πιερίας φροντίζουν την καθαριότητα του Σχολείου των, την ιδιότητα των και του χωρίου των. Έχουν μαθητικό κουρείο, σχολικό φαρμακείο και ίδιόχθησαν τας πρώτας βοήθειες. Εδωροόρησαν διάφορους χώρους. Εδωρόσαν πτωχούς συμμαθητάς των με γραφικήν ύλην και βιβλία. Έπίσης άπέστειλαν εις τα σεισμόπληκτα παιδιά των Ιονίων Νήσων γραφικήν ύλην.

Από έλλειψιν χώρου, άρκτη μαθητική συνεργασία, δράσεις δμάδων και φωτογραφία παρέμειναν δια το προσεχές.

Η άλληλογραφία της θείας Σταυρούλας

που έλαβα. Πρὸς το παρόν σας παρουσίασα την καλή μου πλευρά και δέν παραπονοίμαι, άλλοιμόνό σας όμως και τρισαλλοιμόνό σας αν δέν αύξηθη ή άλληλογραφία μου κατά χιλιάδες γράμματα. Η γκρίνα μου θα σας καταπλήξη.

Σας φιλώ και άναμένω.

Θεία Σταυρούλα.

Άχ!! Τί έπαθα, τί έπαθα, άνηψακία μου.

Και ήθελα τόσο πολύ να σας κάνω έντύπωσι κατά την πρώτη μας συνάντησι. Κάθισα τόσες ώρες για να με ζωγραφίσουν και τί τράβηξα για να καθίσω φρόνιμα ο Άζωρ με το γράμμα στο στόμα. Και όλοι αυτοί οι κόποι πήγαν χαμένοι από ένα λάθος του Τυπογραφείου. Ξέρετε τώρα που βρίσκομαι; Έπί του πιεστηρίου, όπως λένε, για να προσέξω μη γίνη κανένα άλλο λάθος και δέν δημοσιευθή ή σύνθεσις, που βλέπετε. Παρατηρήσατε τον ιπτάμενο δίσκο; Τί φαντάζεσθε ότι σημαίνει; Άπλούστατα; Μόλις επικοινωνήσουμε με τον Άρη θα ιδρυθή άμέσως εκεί κατά σειράν (ον) Διεθ. Έρυθρός Σταυρός, (ον) Ένωσις Έρυθρών Σταυρών, (ον) Έλλ. Έρ. Έρυθρός Σταυρός, (ον) Έλλ. Έρ. Σταυρός Νεότητος, (ον) Έρυθροσταυρίται, (ον) Περιοδικό, (ον) Στήλη άλληλογραφίας = Θεία Σταυρούλα, όπερ έδει δείξαι.

Μου χρειάζεται έπομένως άπαραιτήτως ο ιπτάμενος για την άλληλογραφία μετά των έρυθροσταυριτών του Άρεως. Τα κοινά και σνήθη συγκοινωνιακά μέσα μεταφέρουν την άλληλογραφία από τα διάφορα μέρη της Ελλάδος. Πρὸς το παρόν δέν μου φέρνουν και πολλά πράγματα. Έλπίζω όμως. Άλλά μ' έπιασε ή φλυαρία μου και δέν θα προφθάσω να σας πώ πόσα πράγματα θέλω από σας. Πρώτα, πρώτα να μου μιλήσετε για τον έαυτό σας. Θέλω τις έντυπώσεις σας από την ζωή του χειμώνα, που έγκαταστάθηκε τώρα για καλά και πήρε τον τακτικό ρυθμό της. Έσεις μεγάλοι Έρυθροσταυρίτες, που του χρόνου θα τελειώσετε το σχολείο και θα έχω λιγώτερη έπαφή μαζί σας, θέλω να μου γράψετε και να μου πείτε τα όνειρά σας, τα σχέδιά σας, πώς σκέπτεσθε να έξακολουθήσετε την έρυθροσταυριτική σας δράσι. Έσεις πάλι, μικρότερα άνηψακία, έρυθροσταυριτάκια, θέλω να μου γράψετε λέγοντάς μου τί φτιάνετε, πώς αντίλαμβάνεται το καθένα σας την δουλειά του, στο σπίτι, στο σχολείο, στο περιβάλλον, στην κοινότητα. κ. λ. π., κ. λ. π.. Τα νέα σας δηλαδή με μία λέξι. Και τώρα άπαντώ στα λίγα γράμματα,

Α. Γ. Χρυσούπολις Καβάλλας: Δέν πρέπει να στενοχωρησαι γιατί δέν μπορείς να συνεισφέρης στον κουμπαρά. Άν είσαι καλός μαθητής και προσπαθής να εύχαριστήσ τον δάσκαλό σου άρκει. Για τον θείο σου θα ρωτήσω αν μπορεί να κάνη τίποτα ο Έρυθρός Σταυρός και θα σου ξαναγράψω, αλλά θα χρειασθ ή καιρός και να έχης ύπομονή. Γειά σου.

Τ. Χ. Ναύπακτος Πώ! πώ! τί πολλές έρωτήσεις. Θα σου άπαντήσω άνάποδα, αρχίζοντας από την τελευταία έρώτησι. Θα σε συστήσω άργότερα σε άλλη Έρυθροσταυρίτσα. Θέλω όμως να ξερω πιά είναι τα ενδιαφέροντά σου και κυρίως ή ηλικία σου ώστε να βρούμε κάποια κοπέλλα να σου ταιριάζη. Βεβαίως μπορείς να στέλνης αινίγματα και όποια άλλη σπαζοκεφαλιά έχεις. Έιχωδά λεγόντα ο Θεός των Έβραίων, και έπειδή ή ιστορία είναι παρμένη από την Π. Διαθήκη γι' αυτό μεταχειρίζεται ή συγγραφέυς τη λέξι αυτή αντί ο Θεός. Και τώρα σου άπαντώ στην τελευταία ή μάλλον στην πρώτη έρώτησι. Άκρόπολις όνομάζεται ο Πίνδος μεταφορικά γιατί χρησίμευσε σαν φρούριο όπου στάθηκαν οι στρατιώτες μας και πολέμησαν. Και τώρα για να άρουμε και μία παρεξήγησι. Δέν γράφω έγω όλο το περιοδικό. Μόνο τη στήλη της άλληλογραφίας. Μπορείς όμως να με ρωτάς, ό,τι θέλεις, θα προσπαθώ πάντοτε να σου άπαντώ.

Ν. Τ. Άργος τόλιον: Τα γραμματάκι σου Νέλα με λύπησε. Και ξέρεις γιατί; Γιατί είναι πάντοτε λυπηρό να βλέπη κανείς νέα παιδιά να έχουν άπαισιόδοξες σκέψεις. Θέλεις ν' άπαλλαγής από τα αίσθήματα αυτά. Να σου δώσω έγω ένα θαυμαστό φάρμακο. Μην σκέπτεσαι τον έαυτό σου. Ξέχασέ τον έντελώς και προσπάθησε να φανής χρήσιμη στους γύρω σου. Στην πατρίδα σου έχεις έδαφος για μεγάλη δράσι. Μην ξεχνάς ότι είσαι Έρυθροσταυρίτσα και ότι ο Έρ. Σταυρός είναι ή κατ' έσοχήν κίνησις που φροντίζει για το καλό των άλλων. Πρόσφερε την βοήθειά

σου στο σπίτι σου, στο σχολείο σου, όπου νομίζεις ότι μπορούν να σε χρειασθούν και θα δής ότι το άλλο σου γράμμα θα είναι χαρούμενο και ότι τα συμπλέγματα και τα αίσθήματα μειονεκτικότητας θα έχουν ξεχασθ.

Π., Νίκαια: Άχ! τί έπαθα μικρό μου άνηψάκι. Άνοίγοντας το γράμμα σου έκοπα κατά λάθος το επίθετό σου. Άλλά θα καταλάβης ότι γράφω σε σένα γιατί δέν έλαβα κανένα άλλο γράμμα από καμιά άλλη Παρασκευή. Δέν μου λές σε πιά τάξι πηγαίνεις. Και τί κάνεις στο σχολείο σου. Να μου τα γράφεις αυτά στο άλλο σου γράμμα και γώ πάλι θα προσέξω να μην ξεσχίσω το όνομά σου άνοίγοντας το γράμμα σου.

Α. Π.: Άλκιονούλα μου δέν μπορώ να σου γράψω χωριστά γιατί είμαι θεία όλων σας και δέν κάνει να γράφω ιδιαιτέρως, όσο για τη φωτογραφία μου, δέν θέλω να σας την δείξω γιατί θέλω ή κάθε μια άνηψάκι και ο κάθε άνηψιος να με φανταζονται όπως θέλουν εκείνοι και όπως τον βολεύει τον καθένα. Δέν ξέρεις πόσο χάρηκα που μ' άγαπάς τόσο πολύ. Και νομίζω ότι όσο γνωρίζομαστε τόσο περισσότερο θα σ' άγαπώ και έλπίζω να συμβή το ίδιο και μαζί σου. Σου στέλνω ένα φιλάκι, και περιμένω να μου ξαναγράψης νέα σου.

Μ. Π. Βέρροια: Θα ήθελα να έχω χώρο να δημοσιεύα όλόκληρο το γράμμα σου, είναι τόσο καλογραμμένο και γεμάτο περιεχόμενο. Το σπίτι, το σχολείο, το άμεσο που το εύρύτερο περιβάλλον μας, όλα αυτά μ' είναι χρήσιμα, αλλά μην ξεχνάς ότι και μεις μπορούμε να φανούμε χρήσιμοι σε όλα. «Βάστα με να σε βαστώ ν' άνεβούμε στο βουνό», λέγει ή παροιμία.

(Σημ. Τα γράμματά σας για τη θεία Σταυρούλα θα τα άπαλύνετε Έλλην. Έρ. Στ. Νεότητος, όδός Μάκενζι Κίγκ 1, για τη θεία Σταυρούλα, Άθήνας).

ΜΑΘΗΤΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

ΓΩΡΑ ΠΟΥ ΑΡΧΙΖΕΙ ΤΟ ΣΧΟΛ. ΕΤΟΣ

"Αρχισε και αυτός ο χρόνος να διαγράφει την τροχιά του. Καθισμένη έμπρός στο γραφείο μου, φυλλομετρώντας τα βιβλία του νέου σχολικού έτους. Αναπολώ για λίγο τα περασμένα χρόνια. Έφυγαν, έχαθησαν εις το παρελθόν· δεν θα επανέλθουν πλέον. Άφησαν όμως μέσα στην ψυχή μου κάτι από την όμορφη φιά τους.

Τώρα στέκομαι μπρός στον άνηφορικό δρόμο, τον όποιον έχω να διανύσω. Αισθάνομαι σαν τον πολέμιστή, ο οποίος ανεπαύθη επί ένα χρονικό διάστημα και τώρα, με ολόκληρη την πανοπλία του, θεωρακισμένος με θώρα, με αίσιοδοξίαν, με αγάπη ανανεωμένη δια το καθήκον, το όποιον έχει να επιτελέσει, με περισσότεραν σύνεσιν, άπενίξει την κορυφήν, την όποιαν πρέπει να κάμη ιδικήν του. Το σύνθημα δια έκκινήσιν μου το δίδει μία μυστική φωνή μέσα μου. Έμπρός! Και αυτό το έμπρός σημαίνει: Μην αναμένης άλλο. Αρχισε την ανάβασιν. Είναι δύσκολος, αλλά ο άγων δια την κατάκτησιν αυτής της κορυφής γεννά χαράν, πολλήν χαράν. Πρέπει να έλθω το τελευταίον λεπτόν, κατά το όποιον το έργον σου θα φθάνη εις το τέρας του, με τον θρίαμβον της νίκης. Θα έχης κερδίσει ακόμη μίαν κατάκτησιν εις την γνώσιν. Η προσπάθεια θα είναι έντονος. Έτσι όμως θα έχης επιτύχει την καλλιτέρευσιν του έαυτού σου. Η νεανική καρδιά όμως δεν δύναται να άρκεσθι εις αυτό μόνον. Άρέσκεται να κάμη όνειρα. Δεν είναι δυνατόν να ζήση χωρίς όραματισμούς. "Αν ύπαρχη ένας άνθρωπος, ένας νέος, ο όποιος δεν όραματίζεται, τουτο είναι απόδειξις, ότι δια την καρδιάν αυτήν κάθε ενδιαφέρον έχει πεθάνει· ο άνθρωπος αυτός είναι μία πεθαιμένη ψυχή εις ένα ζωντανό σώμα. Βλέπω και εγώ με τα μάτια της ψυχής πολλές, πάμπολλες κορυφές στεφανωμένες με το λαμπρότατο λευκό φώς κάποιου ήλιου. Είναι ο ήλιος του θριάμβου. Ο ήλιος της χαράς, ο όποιος θα πλημμυρίση την ψυχήν μου, διότι θα έχω κατακτήσει τόσες πνευματικές άξιες, ή αγάπη των όποιων κατέχει το κέντρον της καρδιάς μου. Και αυτά αι άξίαι είναι κυρίως ή άρετή και ή γνώσις. Αναλογίζομαι τόσους σοφούς, οι όποιοι έφθασαν εις τον ύψιστον βαθμόν τελειοποιήσεως χαρακτήρος και έπισημονικής γνώσεως. Σωκράτης, Άριστοτέλης, και τόσοι άλλοι άκόμη οι όποιοι ευηργέτησαν την ανθρωπότητα με τας άνακαλύψεις των, ανεβίβασαν την έπιστήμην και συγχρόνως προσέφεραν λαμπρόν παράδειγμα προς μίμησιν. Κατεβίβασαν καλώς τον προορισμόν των. Κατέστησαν πώς ο άνθρωπος είναι ικανός για κάτι άνωτερον. Αυ-

τους επιθυμώ να μιμηθώ. Θέλω να αγωνισθώ αποβλέπουσα εις ένα ύψηλόν ιδανικόν. Τώρα δε θα έντεινω τας προσπάθειάς μου δια να καλλιτερεύσω τον έαυτόν μου με τον πλουτισμόν των γνώσεών μου.

ΑΝΝΑ ΚΩΣΤΑΚΟΥ
Ζα Η'. Γυμνάσιον Θηλέων
Αθηνών

ΣΚΑΛΑ

- 1) 1. Σ
- 2) 1... Σ
- 3) 1... Σ
- 4) 1... Σ
- 5) 1... Σ
- 6) 1... Σ
- 7) 1... Σ
- 8) 1... Σ

- 1) Νήσος του Αιγαίου. 2) Εύρισκονται εις το σώμα του ανθρώπου. 3) Έπίσης εις το σώμα του ανθρώπου. 4) Αρχαίος ποιητής. 5) Ποταμός της Αττικής. 6) Εις από τους καλλιτέχνες της Άγίας Σοφίας. 7) Διάδοχος του Ιουστινιανού. 8) Πατήρ της Ιατρικής.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΣΒΑΝΗΣ
Γυμνασιακόν Παράρτημα Άλισταράτης

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

- 1) Ποίος ανέκάλυψε τον Νότιο Πόλο;
- 2) Ποίον το μεγαλύτερον χρυσωρυχείον του κόσμου;
- 3) Κατά ποίον τρόπον έμέτρησε ο Θαλής ο Μιλήσιος τας Πυραμίδας της Αιγύπτου;
- 4) Ποία ή μεγίστη πόλις του κόσμου;
- 5) Ποία ή σπουδαιότερα πύρραμις της Αιγύπτου και πόσον ύψος έχει;
- 6) Τίνος άδελφή ήτο ή δευτέρα σύζυγος του Κωνσταντίνου;
- 7) Ποία ή πρωτεύουσα του Καναδά;
- 8) Ποίος έγραψε την Άποκάλυψιν;

Γ. ΔΡΑΒΗΛΛΑΣ
Γυμν. Βραχατίου

ΣΚΑΛΑ

- 1) Π — Σ
- 2) Π — Σ
- 3) Π — Σ
- 4) Π — Σ
- 5) Π — Σ

- 1) Ο καθένας. 2) Μικρό άγόρι ή κορίτσι. 3) Νήσος του Αιγαίου. 4) Θάλασσα. 5) Ο έπιστήμιος φίλος του Όρέστη.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ Χ. ΣΑΒΒΙΑΔΗΣ
Μαθ. Έλλην. Κολλεγίου Πάφου, Κύπρου

ΤΡΙΓΩΝΟΝ

- 1) Νήσος δωδεκανήσου. 2) Τετράποδον. 3) «...Κιχώτης». 4) Άναφορική άντωνυμία. 5) Σύμφωνον.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Ν. ΜΑΚΡΗΣ
Μαθ. Πυθαγορείου Γυμν. Σάμου

ΣΚΑΛΑ

- 1) — —
- 2) — — —
- 3) — — — —
- 4) — — — — —
- 5) — — — — —
- 6) — — — — —
- 7) — — — — —

- 1) Προσωπική άντωνυμία β' προσώπου. 2) Πρόθεσις. 3) Ποταμός της Σερβίας. 4) Φρούτον του φθινοπώρου. 5) Το μεγαλύτερον όρος της Εύρώπης. 6) Μέγας Καρχηδόnius στρατηγός. 7) Ο πλωτότερος ποταμός της Εύρώπης.

ΧΙΟΥΜΟΡ

Μαμά: Τάκη, Έλενίτσα, ποιός έφαγε το γλυκό;
Έλενίτσα: Έγώ μαμά, αλλά ο Τάκης το κατέβασε.
Μαμά: Και δεν του έδωσες και λίγο;
Έλενίτσα (με ντροπή): Καλά, μαμά, άλλη φορά θα του δίνω.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΟΥΡΜΠΕΤΗΣ
Μαθ. Ε' Γυμν. Άρρ. Θεσσαλονίκης

ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΑΚΡΟΣΤΙΧΙΣ

- 1)
- 2)
- 3)
- 4)
- 5)
- 6)
- 7)

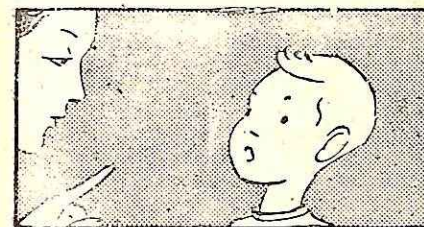
- 1) Μεγαλύτερός ποταμός της Αλβανίας. 2) Νήσος της Μεσογείου Θαλάσσης. 3) Πόλις της Εύρώπης. 4) Δευτέρα εις πληθυσμόν πόλις της Ιταλίας. 5) Όρος της Ιταλίας. 6) Ποταμός της Πολωνίας. 7) Όκεανός ο όποιος βρέχει την Εύρώπην.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΥΡΙΑΖΑΚΗΣ
Πρότυπον Γυμν. Άρρ. Πειραιώς

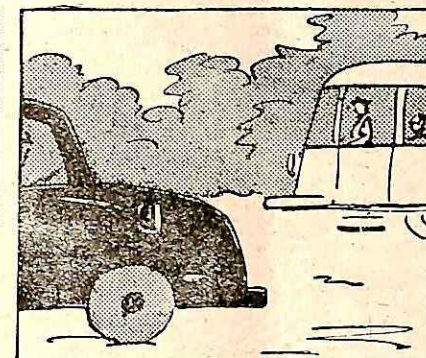
ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ ΚΑΙ ΟΔΗΓΙΕΣ

ΠΩΣ ΝΑ ΠΕΡΠΑΤΗΣ ΣΤΟ ΔΡΟΜΟ

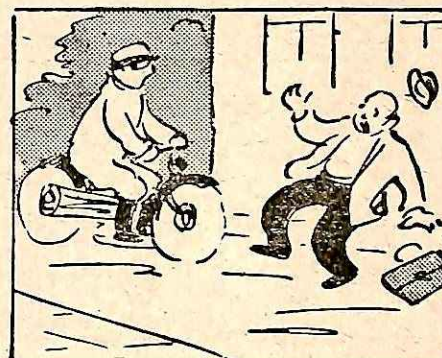
ΥΠΟ ΑΝ. ΒΩ

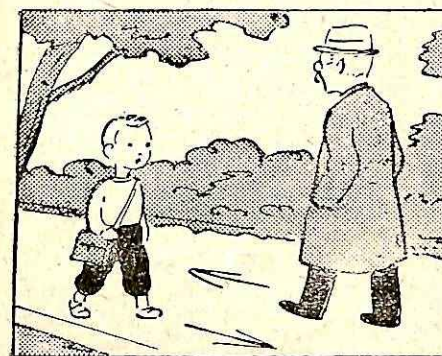
Και η μαμά συνέχισε τις συμβουλές της πάλι. Κι ο Τάκης μας την άκουγε με προσοχή μεγάλη, κοιτώντας την κατάματα και μ' άνοιχτά τα αυτιά του, για να μη χάση συλλαβή απ' την καλή μαμά του.

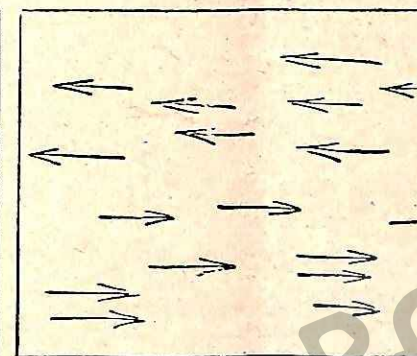
— Λοιπόν το νού σου, Τάκη μου, γιατί σε κάθε πόλι κινδύνους πάντα άμέτρητους έχουν οι δρόμοι όλοι.

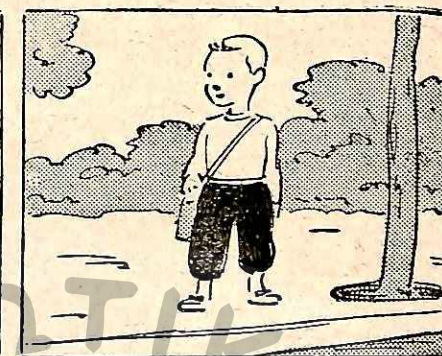
Τράμ κι αυτοκίνητα παντού μικρά, μεγάλα τρέχουνε, κι άλλοι σ' αυτούς που περπατούν χωρίς να τ' προσέχουνε.

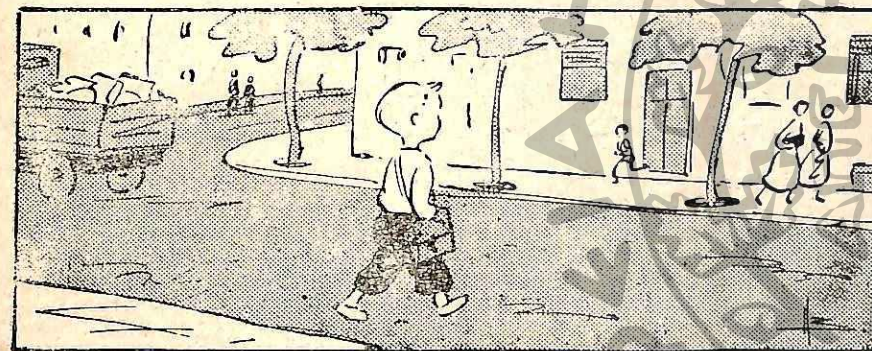
Κοίτα λοιπόν να περπατήσεις στο πεζοδρόμιο πάντα και — όπως σου'χω ξαναπή — απ' τη δεξιά τη μπάνα.

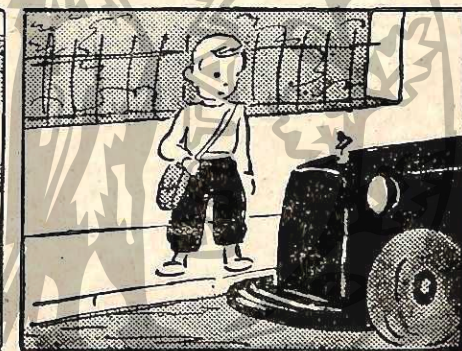
Σ' όλους τους τόπους τους καλούς και τους πολιτισμένους όλοι δεξιά βαδίζουνε, ώστε οι άνερχόμενοι με τους κατερχόμενους ποτέ να μη τσουγκρίζουνε.

Και όταν πεζοδρόμιο θέλεις ν' αλλάξεις, Τάκη μου, κοίτα δεξιά κι άριστερά πριν κατεβής, παιδάκι μου,

κι αν είν' ο δρόμος λεύτερος, άμέσως κατεβαίνεις κ' εύθως άπέναντι περνάς, χωρίς καιρό να χάσης.

Μ' αν αυτοκίνητα περνούν, πρέπει να περιμένεις ώσότου να περάσουνε κ' ύστερα να περάσης.

Ο ΨΑΡΑΣ

Στίχοι.
ΜΙΧ. ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΥ.

Μουσική
ΑΛ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ.

Βαλς άργό.

Μέ στοῦ λι.μα. νιοῦ ἄ.ρα. γμέ - νη τὰ γα. λή. νια τὰ νε.
Ὁ. πρου νᾶ. ναι δὰ γυ. ρί - ση πρὶν ὁ ἥ. λιος νὰ φα.

ρά. ————— Μιά ψα. ρὸ. δάρ.κα προσ. μέ - — — — νει τὴν αὐ.
νῆ ————— τῇ δαρ. κού. λα του δὰ λύ - — — — ση καὶ δ'ά.

γού. λα μέ χα. ρα. ————— κ'ὁ ψα. ρᾶς ἀπ' τὸ κα. λύ - — — — δι,
πλώ. ση τὸ πα. νί; ————— ἄρ. με. νί. ζει. ὅ. λη τῇ μέ - — — — ρα

πού προ. δᾶλ. λει.έ. κεῖ μα. κρυά ————— καὶ στοὺς κλά. δους της τὸ κρύ -
μέ τῇ δάρ. κα στ'ά. νοι. χτά ————— καὶ ὁ νοῦς του ἔ. κεῖ πέ -

δει μιὰ πυ. κνό. φυλ. λη μου. ριά. ————— *Γρηγορώτερα.*
ρα στὸ κα. λύ. δι του γυρ. νᾶ. ————— βρά.δυ, δρά.δυ δὰ γυ.

ρί.ση ————— ὦ. χα. ρού. με. νη σι. γμή ————— καὶ τὰ ψάρια δὰ που. λή. ση —

1. ————— τῶν παι. διῶν του τὸ ψω. μί. ————— 2. ————— διῶν του τὸ ψω. μί. —————

Ρ.Χ.
ΦΡΕΤΣΑΕ

